

Uvodnik / Note by

- Arno Vičić, odvjetnik u miru, bivši predsjednik Hrvatske odvjetničke komore** 2
Arno Vičić, retired lawyer, former President of the CBA

Iz Hrvatske odvjetničke komore

- From the Croatian Bar Association Sportske igre odvjetnika i odvjetničkih vježbenika** 4
Sports games of lawyers and trainee lawyers held
- Tradicionalni domjenak za umirovljene odvjetnike** 6
CBA holds its traditional reception for retired lawyers

Iz Centra za mirenje HOK-a /**From the CBA Center for Mediation**

- Mirenje - kako dalje** 8
How to proceed with the mediation

CCBE

- Europski odvjetnički dan: rizici i posljedice masovnog državnog nadzora** 12
European Lawyers Day: Risks and consequences of the mass governmental surveillance

Iz EU-a / From the EU

- HELP - praktična znanja, sredstva i materijali za edukaciju pravnih djelatnika** 14
HELP - practical knowledge, resources and materials for the education of Legal Officers
- Četrdeset godina Austrijske odvjetničke komore** 16
40 years of the Austrian Bar Association

Članci i rasprave / Articles and Discussions

- Ivica Ban: Naplata parkiranja bila je nezakonita** 18
Ivica Ban: Parking toll collection was illegal
- Višnja Drenški Lasan: Prijedlog za ocjenu ustavnosti** 26
Višnja Drenški Lasan: Motion for the assesment of constitutionality

Engleski za odvjetnike / English for Lawyers

- Dokazi se na hrvatskome izvode, a na engleskome uzimaju** 30
In Croatian, evidence is taken: in English, it is taken or heard

Hrvatski za odvjetnike / Croatian for Lawyers

- Oslovljavanje** 32
Adressing others

Prisege / Oaths

- Prisege dane 17. rujna 2014.** 34
Oaths taken on 17 September 2014
- Prisege dane 22. listopada 2014.** 36
Oaths taken on 22 October 2014

Zapisnik / Minutes

- Zapisnik s godišnje skupštine HOK-a održane 5. srpnja 2014.** 38
Minutes of CBA annual general meeting held on 5 July 2014

In Memoriam / Obituaries

- Siniša Rakas** 54
- Branko Belčić** 55
- Milorad Stefanović** 55

Arno Vičić

odvjetnik u miru,
bivši predsjednik
Hrvatske odvjetničke
komore

Drage kolegice i kolege,

status odvjetništva u određenom društvu daje uvid u stupanj njegove demokracije. Država koja nije spremna dati široka prava svojim građanima, ograničit će slobodu djelovanja odvjetnicima i njihovim asocijacijama. Francuska je revolucija gotovo ukinula odvjetništvo kao stalež, a tek u vrijeme Napoleona ponovo je priznato zvanje odvjetnika. No ni Napoleon nije dopustio uspostavi odvjetničke autonomije, odgovorivši na takav zahtjev poznatom rečenicom: "Dok god nosim mač o pojasu, nikad neću potpisati taj dekret, jer hoću da se odvjetnicima odsiječe jezik, ako se njime budu služili protiv vlade". Ni Lenjin nije volio odvjetnike: "Bolje je da se bojimo odvjetnika i da im ne vjerujemo".

Tim očima treba gledati i na ono što je država Jugoslavija dala odvjetnicima Zakonom o advokaturi od 12. prosinca 1946. godine. On je svakako bio liberalniji od odgovarajućih zakona ostalih zemalja tzv. narodne demokracije, s formalnog stajališta odvjetništvu je priznavao nezavisnost, ali je praktičnom provedbom i ovlaštenjima danim državnim funkcionarima u primjeni nestajalo važnih dijelova te nezavisnosti. Suprotno načelima ministar pravosuđa imao je ovlaštenja za potpunu kontrolu autonomije odvjetničke organizacije, njemu je trebalo slati na odobrenje sve njene odluke, on je propisivao odvjetnicima tarifu, imao je direktan utjecaj na odluke Komore o upisu i brisanju odvjetnika, i na odluke disciplinskih tijela Komore, povrh toga imao je i ovlast

raspustiti upravno tijelo Komore i na njegovo mjesto privremeno inaugurirati povjerenika. Takav zakon, i sa svim slabostima ipak je osigurao odvjetničkim komorama Jugoslavije da zadrže članstvo u najuglednijoj svjetskoj odvjetničkoj organizaciji – Međunarodnoj uniji odvjetnika, koja članstvo uvjetuje neophodnim kvantumom neovisnosti nacionalnih komora.

Napredak je došao sa Zakonom o advokaturi od 26. ožujka 1957., koji je bitno smanjio utjecaj upravnih tijela na odvjetničke komore, u statusnim stvarima odvjetnika uveo sudsku kontrolu akata Komore umjesto upravne, ali je u organizaciju komora uveo Savjet, tijelo koje je odobravalo i potvrđivalo odluke upravnog odbora Komore, a sastojalo se od polovice članova iz redova odvjetnika i druge polovice iz redova tzv. uglednih društveno-političkih radnika.

Kako je decentralizacija zahvatila i odvjetništvo, zakonska regulativa odvjetništva preseljena je na republičku razinu, pa je 28. prosinca 1972. donesen prvi hrvatski Zakon o odvjetništvu. I taj zakon nam je, uz određene nedostatke, priznao položaj kojim bismo bili zadovoljni da smo ga uvijek i do kraja mogli ostvariti. Formalni status smo imali, ali je stvarni položaj bio slabiji od deklariranog, pogotovo je bilo nedovoljno uvažavanje naše profesije. Stariji će se sjetiti događaja kad je sudac jednog okružnog suda odbio ponudenu ruku uz obrazloženje da se ne rukuje s odvjetnicima. Za potpuniju sliku okruženja u kojem su djelovali odvjetnici u bivšoj državi, sje-

ODVJETNIK 9-10/2014.

Glasilno-Časopis Hrvatske odvjetničke komore, Zagreb, 9 - 10 2014., god. 87.
Journal of the Croatian Bar Association, Zagreb, 9 - 10 2014, annual file 87

Glavni i odgovorni urednik: Robert Travaš, odvjetnik, Zagreb, Jurkovićeve 24, tel: 466665; fax: 4665666; robert.travas@tip.hr, **Urednik:** mr. sc. Tin Matić, odvjetnik, Zagreb, Vlaška 95, tel: 6170791, fax: 6170792, tin.matic@zg.t-com.hr, **Zamjenik urednika:** mr. Mladen Vukmir, odvjetnik, Zagreb, Gramača 21, tel: 3760511, fax: 3760-555, mladen.vukmir@vukmir.net, **Izvršni i grafički urednik:** Nataša Barac, Zagreb, Koturaška cesta 53, tel: 6165207, fax: 6170 838, e-mail: hok-cba@hok-cba.hr, **Uredništvo:** Leo Andreis, Boris Jukić, Ivica Crnić, Marijan Hanžeković, Igor Hrabar, Maroje Matana, mr. Šime Pavlović, Ranko Pelicarić, Mladen Sučević, Branimir Tuškan, Josip Vukadin, dr.sc. Atila Čokolić, Ingrid Mohorovičić-Gjanković, Mario Janković - odvjetnici, Arno Vičić, Hrvoje Momčinović, sudac Ustavnog suda u m., Antun Palarić, sudac Ustavnog suda RH **Lektor:** Zvonko Šeb, **Tisak:** Kerschhoffset d.o.o., Zagreb, **Grafička priprema:** P.L. Studio, Zagreb. **Fotografije:** Grgur Žučko, Ines Stipetić.

Uredništvo

Zagreb, Koturaška cesta 53/II
tel: 6165 207; fax: 6170 838
e-mail: hok-cba@hok-cba.hr

Prodaja oglasnog prostora-marketing

1/1-6.800,00 kn,
1/1 (omot)-7.800,00 kn,
1/2-3.800,00 kn

Izdavač

Hrvatska odvjetnička komora, Zagreb
Koturaška cesta 53/II
tel: 6165-200; fax: 6170-686
www.hok-cba.hr

Žiro-račun 2360000-1101268409 **Godišnja pretplata za tuzemstvo** 200,00 kn, **za inozemstvo** 40 eura, **pojedinačni broj** za tuzemstvo 40,00 kn, za inozemstvo 8 eura.

Copyright © Hrvatska odvjetnička komora 2008.

Niti jedan dio ove publikacije ne smije se objaviti bez posebnog odobrenja izdavača.

Svi potpisani tekstovi odražavaju stavove i mišljenja isključivo njihovih autora, a ne Hrvatske odvjetničke komore, urednika i Uredništva Časopisa-glasila "Odvjetnik". Uredništvo zadržava pravo objave primljenih materijala u časopisu i/ili na web stranici HOK-a. Materijali objavljeni na web stranici ne honoriraju se.

timo se i položaja sudaca: oni su bili podložni reizboru, što je, osobito u odmaklim godinama mandata, moglo utjecati na njihovu nezavisnost. Zavisani sudac je težak i stranci i odvjetniku, i državi. Veliko veselje nam je stiglo kad je tek 1971. ili 1972. godine u redove sudaca Vrhovnog suda bio izabran ugledni odvjetnik, možda i zbog legitimacije partizanskog borca-antifašiste. Mi smo to primili kao priznanje odvjetništvu.

Kako smo ušli u novu eru, u neovisnu Republiku Hrvatsku?

Izvršno! Ako me sjećanje ne vara, u prvi saziv Hrvatskog sabora bilo je izabrano četrnaestero dotadašnjih odvjetnika, uz jednog premijera i nekoliko ministara u prvim hrvatskim vladama. Sabor je donio 1994. godine novi Zakon o odvjetništvu, koji je odgovorio zahtjevima novog vremena, i iznad svega, samo nama je posvećen članak 27. Ustava Republike Hrvatske ("Odvjetništvo kao samostalna i neovisna služba osigurava svakome pravnu pomoć, u skladu sa zakonom"). Demokracija je učinila svoje: odvjetnicima su se otvorila vrata sudova, Sabora, ministarstava, tužiteljstava, Ustavnog suda, izbornih tijela, nama do tada uglavnom zatvorena.

Jesmo li zadovoljni sadašnjim statusom odvjetnika?

Nismo sasvim, jer mislimo da bi morao, i u interesu društva, biti bolji. Mi nismo prodavatelji pravnih usluga, nego branitelji čovjekovih prava (misao Andreja Razdriha, urednika slovenskog "Odvjetnika"). Na nas ne treba gledati kao na one kojima bi Napoleon najradije odsijecao jezike. Bez odvjetnika nema demokratske države, nema jamstva za ostvarenje ustavnih i ostalih prava građana. Odvjetništva u državi vladavine prava mora biti! I odvjetnika mora biti! I neophodno je i za državu i za građane da ih ima. Mi smo za državu besplatni, od nje u materijalnom smislu ne dobivamo ništa, ni ne tražimo ništa, stvaramo svoj vlastiti kadar, spremni smo u svojim uredima odgajati kadrove i za ostale službe pravnika, kako smo to i do sada činili, omogućujemo državi da, osobito kroz naše žalbe i druge pravne lijekove, efikasnije kontrolira kvalitetu rada svojih tijela, osobito onih upravnih. Odvjetnici su jedini koji na vlastiti trošak uspješno pružaju besplatnu pravnu zaštitu osobama slabog materijalnog stanja. (Kad to čine medicinske ustanove za oboljele od tzv. socijalnih bolesti, usluge im plaća država, a besplatna pravna pomoć koju je za građane pokušavala organizirati država, zbog silne je birokratiziranosti propala).

U obavljajući svojih dužnosti dolazimo svakodnevno u dodir s građanima, osobito s onima koji su ugroženi, oštećeni, nezadovoljni, obespravljeni. Koliko vrijedimo valja upitati onoga tko je imao pa izgubio društvenu moć. Naše stručno znanje, naša iskustva iz pobjeda i poraza, povjerenje koje uživamo kod stranaka, ogromne su vrijednosti, one moraju biti i u općem interesu bolje iskorištene.

Mislim da bismo sudjelovanjem u zakonodavnoj djelatnosti, osobito s praktične strane, mogli pridonijeti kakvoći propisa koji izlaze iz zakonodavnih tijela. Naše slabije sudjelovanje je moguće pripisati slabijem povjerenju u odvjetnike.

Mislim i da nije dobra najnovija orijentacija na regrutaciju i obuku budućih sudaca isključivo kroz sudačku vježbu kod suda i kroz Pravosudnu akademiju. Situacija kakva je u tom pogledu sada, miriše mi na Lenjinovo mišljenje o odvjetnicima. Ako i ne namjeravamo slijediti primjer Engleske, gdje suce najviših sudova imenuje kraljica, na prijedlog Lorda Chancelora, gotovo uvijek iz redova istaknutih odvjetnika, promislimo i o njihovom iskustvu, saznajmo i njihove razloge za to i obustavimo građenje barijere između mladih koji su počeli u odvjetništvu i mladih koji su krenuli u sudstvo. I tu se novu praksu može gledati kao rezultat nedovoljnog povjerenja u odvjetnike.

Kad je pripreman Zakon o javnim bilježnicima, početak je bio obećavajući za odvjetnike: nadali smo se modelu dijela njemačkih pokrajina, gdje je odvjetnicima dopušteno da se bave i notarijatom. Nije se ostvarilo, odvjetnici kojima je notarijat znatno bliži nego drugim skupinama pravnika su isključeni, a rezultat je za državu loš: više od 50 posto bilježnika regrutirano je iz redova sudaca koji su napuštanjem funkcije ostavili mnoštvo nedovršenih predmeta (sjetimo se, inicijalni veliki zaostaci u pravosuđu nastali su baš 1995. godine). I ta je odluka zakonodavca posljedica manjka povjerenja o odvjetništvu.

Uvjeren sam da nisu postojali i da ne postoje razlozi za takav odnos prema odvjetništvu.

Odvjetništvo je teška služba, bilo je to nekada, i sada jest. Odvjetnik profesionalno preuzima tuđe brige na svoja pleća, nije poduzetnik, a jednako je izložen na tržištu, njegovim radnim vremenom u velikoj mjeri upravljaju drugi. Kad nam je bilo teško, hrabrimo smo se govoreći da je odvjetništvo najljepše zanimanje na svijetu. Valjda i jest. I još nešto: govorili smo da smo najzdravija profesija. Na mom primjeru izgleda da to uistinu jesmo: prije tri godine umirovljen sam kao zdrav odvjetnik, 10 dana kasnije bio sam prvi put operiran, i to od teže bolesti, nisam više bio zdrav, jer više nisam bio odvjetnik!

Sve što sam ovdje napisao moja su sjećanja, moji dojmovi i moja stajališta, koja nisu nužno i stajališta mojih kolega odvjetnika i moje Komore.

Svima koji su odvjetnici i odvjetnički vježbenici i onima koji će to postati želim mnogo sreće. To isto želim i svim našim kolegama iz ostalih grana pravosuđa, jer svi radimo isti posao, iz različitih kutova i dijeleći sličnu sudbinu.

Ovogodišnje 19. Sportske igre odvjetnika i odvjetničkih vježbenika održane su u organizaciji Hrvatske odvjetničke komore od 25. do 28. rujna u Tučepima, a nazočila su im 252 odvjetnika i odvjetničkih vježbenika.

Sportske igre odvjetnika i odvjetničkih vježbenika

Piše:
Darko Horvat

poslovni tajnik
HOK-a

Više od 250 odvjetnika i odvjetničkih vježbenika iz cijele Hrvatske u rujnu su se u Tučepima natjecalo u malom nogometu, košarci, pikadu, šahu, tenisu, stolnom tenisu i boćanju. Tučepi su već prije desetak godina bili domaćini Sportskih igara odvjetnika i odvjetničkih vježbenika. Usprkos određenim problemima, "zahvaljujući" neposlovnosti hotela u kojima smo odsjeli – hotel je naime dva puta prodao iste sobe – probleme smo ipak uspješno riješili, uz ostalo i snižavanjem cijena smještaja. Ovogodišnje Sportske igre odvjetnika i odvjetničkih vježbenika priredile su u sportskom dijelu i nekoliko iznenađenja. Malonogometna ekipa Advocatus (prije Zagreb1) nakon višegodišnje dominacije nije osvojila prvo mjesto, već je ta čast pripala momčadi Principali (prije Ne smeta ništa). Malonogometna ekipa Advocatus osvojila je do sada 17 naslova "sportskih odvjetničkih" prvaka.

Također je posebno zanimljivo da je naš uvaženi kolega, odvjetnik Mate Matić, koji je do sada, zahvaljujući svom sportskom talentu i neutaživoj želji za pobjeđivanjem, osvajao najviše zlatnih odličja, ove je godine osvojio zlato samo u tenisu, a broncu u pikadu.

Ukupni pobjednik Igara je Odvjetnički zbor Zagreb, jer su odvjetnici i vježbenici tog Zbora osvojili najviše prvih mjesta.

Općenito možemo utvrditi da su Sportske igre odvjetnika i vježbenika prošle u kolegijalnom ozračju, upoznavanju s kolegicama i kolegama iz drugih zborova Hrvatske odvjetničke komore. Kolegice i kolege, kao što je već tradicionalno i uobičajeno, družili su se i zabavljali i izvan sportskih terena.

A idući sportski sastanak zakazan je sljedeće godine na jubilarnim 20. igrama.

Rezultati 19. Sportskih igara odvjetnika i odvjetničkih vježbenika HOK-a

Šah

ZLATO Ivan Kobaš (odvjetnik/Zagreb)
SREBRO Tomislav Boljat (odvjetnik/Šibenik)
BRONCA Krešimir Akrap (vježbenik/Zagreb)

Pikado (ž)

ZLATO Snježana Hrubec (vježbenica/Zagreb)
SREBRO Tajana Radišić (vježbenica/Zadar)
BRONCA Anamaria Tonković (vježbenica/Zagreb)

Pikado (m)

ZLATO Ivan Matić (odvjetnik/Zagreb)
SREBRO Nikola Badovinac (odvjetnik/Zagreb)
BRONCA Mate Matić (odvjetnik/Zagreb)

Stolni tenis (ž)

ZLATO Senka Zuber (vježbenica/Varaždin)
SREBRO Maja Masnec (odvjetnica/Jastrebarsko)
BRONCA Andrea Alemani (odvjetnica/Makarska)

Stolni tenis (m)

ZLATO Josip Kozjak (odvjetnik/Varaždin)
SREBRO Ivan Petrus (vježbenik/Zadar)
BRONCA Marko Petković (vježbenik/Šibenik)

Tenis (ž/do 45 godina)

ZLATO Senka Zuber (vježbenica/Varaždin)
SREBRO Snježana Hrubec (vježbenica/Zagreb)
BRONCA Maša Gluhinić (odvjetnica/Zagreb)

Tenis (m/do 45 godina)

ZLATO Domagoj Olujić (vježbenik/Split)
SREBRO Tomislav Barišić (odvjetnik/Zagreb)
BRONCA Mladen Jurić (odvjetnik/Samobor)

Tenis (m/više od 45 godina)

ZLATO Mate Matić (odvjetnik/Zagreb)
SREBRO Davor Jelić (odvjetnik/Zagreb)
BRONCA Dragoslav Zuber (odvjetnik/Varaždin)

Boćanje

ZLATO Srećko Ilić/Marko Filipović (odvjetnici/Zagreb)
SREBRO Slavko Duvnjak/Juro Martinović (odvjetnici/Zagreb)
BRONCA Željko Ravlić/Bojan Filipović (odvjetnici/Makarska)

Košarka

ZLATO Zagreb
SREBRO Šibenik
BRONCA Split

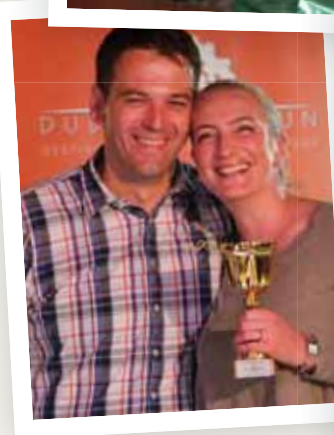
Mali nogomet

ZLATO Principali (Zagreb)
SREBRO Advocatus (Zagreb)
BRONCA Šibenik

Ukupni pobjednik

Odvjetnički zbor Zagreb

„19. Sportske igre odvjetnika i odvjetničkih vježbenika su donjele nove pobjednike u malom nogometu. Nakon uzastopnog niza od 9 godina te tek drugi put u povijesti održavanja Sportskih igara, malonogometna ekipa „Advocatus“ je prepustila tron drugoj ekipi, i to malonogometnoj ekipi „Principali“ u sastavu: (gornji red s lijeva na desno) Zvonimir Rajič, Maro Konjuh, Marko Hrabar, Hrvoje Ivić, (donji red s lijeva na desno) Matko Koprčina, Tomislav Dumenčić, Bariša Pavičić, Domagoj Vukušić, Igor Zekić.“

Tradicionalni domjenak za odvjetnike-umirovljenike organiziran je sredinom listopada u prostorijama Hrvatske odvjetničke komore, a to je kao i uvijek bila prilika za razgovor i podsjećanje na neka druga vremena.

Tradicionalni domjenak za umirovljene odvjetnike

Piše:
Nataša Barac,

.....
izvršna urednica

Ove se godine pozivu na domjenak odazvalo tridesetak odvjetnika u mirovini, a pozdravio ih je, u svoje osobno ime i u ime Hrvatske odvjetničke komore, predsjednik HOK-a Robert Travaš.

“Ovo je uvijek poseban dan za HOK, svi ste vi dio ove Komore, i osim toga vi ste nam pravi dokaz da i mi možemo dogurati do mirovine. Uvijek uživamo u druženju i razgovoru s vama”, rekao je pozdravljajući nazočne Travaš. “Problema u današnjem odvjetništvu ima puno i barem bi jednom tjedno mogli podnositi zahtjeve za ocjenom ustavnosti, ali danas nećemo govoriti o problemima”, nastavio je.

Predsjednik HOK-a istaknuo je da danas u Hrvatskoj ima 4.600 odvjetnika, od čega njih polovica (2.300) radi u Zagrebu. Hrvatska odvjetnička komora trenutačno ima dvjestotinjak umirovljenih odvjetnika.

“To je veliki broj naših članova, a svi znamo kako je teška ekonomska kriza u našoj državi. Osim toga, brojni naši članovi nisu po vokaciji odvjetnici, već su se na to odlučili silom prilika. Mi u naše članstvo prihvaćamo sve one koji ispunjavaju uvjete”, dodao je.

“Zahvaljujem vam na dolasku i nadam se da će se ova tradicija naših druženja nastaviti”, zaključio je predsjednik Komore u svom govoru.

Domjenku za umirovljene odvjetnike nazočili su, u ime HOK-a, predsjednik Robert Travaš, dopredsjednik HOK-a i predsjednik Odvjetničkog zbora Županije koprivničko-križevačke Mladen Klasić, bivši predsjednik HOK-a Leo Andreis, predsjednik Odvjetničkog zbora Zagreb Mario Janković, glavni tajnik HOK-a Ingrid Mohorovičić-Gjanković, te poslovni tajnici Mirna Skelin i Darko Horvat.

Predsjednik Centra za mirenje Hrvatske odvjetničke komore, odvjetnik Branimir Tuškan, u članku za "Odvjetnik" piše o tome zašto je mirenje važno, koja je razlika između mirenja i medijacije te o tome koje se mogućnosti u mirenju/medijaciji nalaze za odvjetnike.

Mirenje – kako dalje

Piše:

Branimir Tuškan

odvjetnik iz Zagreba,
predsjednik Centra za
mirenje HOK-a

Neki od odvjetnika smatraju da je mirenje dobra stvar, ali nije primjenjivo za ove prostore, jer su naši klijenti skloniji parničanju i žive za "svoj dan na sudu". Također smatraju da je to "strana nametnuta novota koja nije imanentna ovom narodu" i da "ništa ne može zamijeniti pravorijek suda" te da je jedino sila ta koja predstavlja alternativu sudskom pravorijeku. Česta primjedba kolega odvjetnika odnosi se i na bojazan da će mirnim rješenjem spora njihov honorar biti manji. Neki pak ukazuju na činjenicu malog broja mirenja pred Centrom za mirenje HOK-a, iz čega zaključuju da za mirenje ne postoji interes ni među odvjetnicima a ni među njihovim strankama.

O tim komentarima doista treba otvoreno raspravljati i suprotstaviti argumente i drugačija stajališta pa je i to bio jedan od razloga da je u HOK-u dana 22. studenoga 2013. godine održan stručni skup na temu "10 godina zakona o mirenju-kako dalje?" (više u "Odvjetniku" 11-12/13).

Svakako je važno navesti da medijacija i mirenje kao jedan od alternativnih načina rješavanja sporova (dalje ADR - *Alternative Dispute Resolution*) nisu sinonimi, ne predstavljaju sve alternativne načine rješavanja sporova i nisu "strane nametnute novote", jer su poznate u hrvatskom narodu kroz stoljeća. Mirenje nije medijacija, "mirenje je svaki postupak bez obzira na to provodi li se u sudu, instituciji za mirenje ili izvan njih, u kojem stranke nastoje sporazumno riješiti spor uz pomoć jednog ili više izmiritelja koji strankama pomažu postići nagodbu, bez ovlasti da im nametnu obve-

zujuće rješenje" (čl. 4. Zakona o mirenju, NN 18/11).

Jedan od zaključaka spomenutog stručnog skupa u našoj Komori bio je okrenuti se uporabi naziva medijacija umjesto naziva mirenje, a o čemu je predstavnik HOK-a izvijestio Povjerenstvo za ADR (*Alternative Dispute Resolution* – alternativno rješavanje sporova) Ministarstva pravosuđa Republike Hrvatske na sastanku održanom 15. rujna 2014. godine. Netočno se također smatra da ništa ne može zamijeniti pravorijek suda jer "nagodba koja je sklopljena u postupku mirenja je ovršna isprava ako je u njoj utvrđena određena obveza na činidbu o kojoj se stranke mogu nagoditi, te ako sadrži izjavu obvezanika o neposrednom dopuštanju ovrhe-klausula ovršnosti" (čl. 13. st. 2. Zakona o mirenju).

Aktivnošću spomenutog Povjerenstva za ADR dolazi i do izmjene čl. 23. st. 1. toč. 6. Ovršnog zakona (NN 93/14), pa tako od 1. rujna 2014. godine vjerodostojnu ispravu predstavlja i "nagodba sklopljena u postupku mirenja"!

Ne trebamo se bojati ni mirenja ni medijacije kao nečeg novog, nametnutog i stranog, jer je mirno rješavanje sporova, suprotno nekim usamljenim stajalištima, upravo imanentno hrvatskom narodu.

Vinodolski zakonik predviđao je rješavanje sporova mirnim putem

Na prostoru današnje Hrvatske još davne 1288. godine napisan je Vinodolski zakonik koji je predstavljao zbirku običajnog prava po kojem su se sporovi rješavali mirnim putem,

Hrvatska je zemlja u kojoj je još 1325. godine napisan "Istarski razvod", a po kojem su se istarski posjedi razgraničavali kroz stotinu godina i to dogovorom a ne silom. Pri tome valja podsjetiti da su tzv. suhozidi u stvari međe ustanovljene dogovorom susjeda, i koji predstavljaju svjetsku zaštićenu kulturnu baštinu. Mirenje i sporazumijevanje su tekovina civiliziranog društva. Zar nije sve pokušano u najbližoj hrvatskoj povijesti da se narodi na ovim prostorima razidu mirnim putem? Tek nakon neuspjelih pokušaja Hrvatske za mirno razdruživanje, Hrvatska je bila primorana započeti obrambeni rat, ali samo zato jer je bila napadnuta.

Hrvatska je zemlja s bogatom pravnom stečevinom te je upravo u mirenju, kao jednom od načina ADR-a, i Hrvatska odvjetnička komora dala značajan doprinos. O tome svjedoči i izjava šefa Delegacije Europske komisije Vincenta Degerta prilikom zatvaranja projekta EU-a za Hrvatsku PHARE 2005, iz koje proizlazi priznanje Europske komisije hrvatskim odvjetnicima koji su svojim doprinosom u razvoju mirenja pridonijeli i zatvaranju poglavlja o pravosuđu radi pristupanja Hrvatske Europskoj uniji.

Obveza je hrvatskih odvjetnika, a koja proizlazi iz par. 51 Kodeksa odvjetničke etike kojeg je još daleke 1935. godine napisao dr. Ivo Politeo, da spor prvenstveno nastoje riješiti mirnim putem. Mirenje je preporučeno i Zakonikom Kanonskog prava (Kan. 1446 &1) proglašenog vlašću pape Ivana Pavla II.

Mirenje i medijacija bila je i glavnom temom XX. Dana hrvatskih odvjetnika još 2002. godine, dakle punih godinu dana prije donošenja Zakona o mirenju. U tom svjetlu treba gledati i zaključke međunarodne Konferencije o mirenju "Pregovaranje i medijacija, prijateljska ili poslovna prilika za odvjetnike", održane u HOK-u 1. lipnja 2009. godine, s brojnim uvažanim odvjetnicima medijatorima iz SAD-a, Ujedinjenog Kraljevstva i Slovenije (Jeremy Lack, Lela Love, Pete Swanson, Jeremy Ferguson, Zoran Hajtnik).

Hrvatska odvjetnička komora ušla je na velika vrata u svijet medijacije i kao domaćin 17.

Svjetskog foruma medijacijskih centara 5. i 6. listopada 2012. godine, Forumu kao pododborna Međunarodne unije odvjetnika (UIA) koja okuplja odvjetnike, odvjetničke komore, udruge i saveze u više od 120 zemalja svijeta i međunarodna je nevladina organizacija koja ima poseban savjetodavni status pri UN-u, Vijeću Europe i Međunarodnom kaznenom sudu za bivšu Jugoslaviju.

Hrvatska odvjetnička komora zajedno s članovima Upravnog odbora Centra za mirenje HOK-a dobila je 19. rujna 2013. godine od Hrvatske udruge za mirenje (HUM) priznanje za razvoj mirenja u Republici Hrvatskoj, a mirenje je ušlo kao prioritet i u strategiju hrvatskog pravosuđa za razdoblje od 2013. do 2018. godine.

Odluke Vlade Republike Hrvatske 2012. godine o preporukama za alternativno rješavanje sporova i pokazatelji Općinskog državnog odvjetništva Zagreb da je u razdoblju od 2006., do 2012. godine u mirnom postupku u sporovima s Republikom Hrvatskom sklopljena čak 9.871 nagodba, dovoljno govore o potrebi nastavka mirnog rješavanja sporova.

O mirenju (bolje medijaciji) nikako se ne bi trebalo govoriti kao o nametnutoj stranoj novoti, jer mirno rješavanje sporova izvan suda predstavlja samo jednu od stečevina civilizacijskog kruga kojem Hrvatska svakako pripada i bez obzira na činjenicu da je članica EU-a. Tako i obvezu implementacije Direktive 2013/11/EU, koja je stupila na snagu 8. srpnja 2013. godine, a koju Hrvatska treba implementirati u svoje nacionalno zakonodavstvo do 9. srpnja 2015. godine i koja treba omogućiti alternativno rješavanje potrošačkih sporova između trgovaca i potrošača na brz, jednostavan i jeftin način, trebamo gledati kao doprinos načinu na koji će odvjetnici još više proširiti lepezu svoje profesionalne ponude.

Širenje odvjetničke ponude

Danas je gotovo nezamislivo veći odvjetnički ured u Europskoj uniji koji nema poseban odjel za medijaciju i ADR, jer kapital nema vremena za duge i neizvjesne sudske sporove,

Zašto medijacija?

Zato jer odvjetnik naplaćuje svoj ugovoreni honorar odmah i bez rizika čekanja neizvjesnog sudskog pravorijeka, jer je sa sporazumom u postupku mirenja zadovoljna i njegova strana i to zahvaljujući balansu "jednakog nezadovoljstva" obiju strana.

Zato jer u ovim teškim i neizvjesnim vremenima više nije uputno čekati sudski pravorijek, jer ono što je danas protivna strana voljna i u mogućnosti platiti ne znači da će to više kasnije moći izvršiti pa i prisilnim ovršnim putem.

Nekada je pravilo kapitala, pa tako i odvjetničkih ureda, bilo da "veliki jedu male". Danas je to izmijenjeno u pravilo da "brzi jedu spore".

Zato se alternativno rješavanje sporova nikako ne može smatrati "nametnutom i stranom novotom koja nije imanentna ovom narodu", nego civiliziranim i bržim načinom rješavanja sporova naših stranaka, a time i bržom naplatom zasluženog odvjetničkog honorara.

a hrvatski odvjetnici više ne mogu dozvoliti da strani ulagači rješavaju sporove medijacijom u stranim odvjetničkim društvima koji medijaciju prakticiraju već decenijama.

Hrvatski odvjetnici imaju priliku proširiti svoju ponudu i mogućnost da savladaju još jednu vještinu, a ne da čekaju kako će im se segment po segment djelatnosti oduzimati, a da pri tom lamentiraju o teoriji zavjere i da ništa ne poduzimaju.

Upravo je to i bila svrha Izvješća o radu Centra za mirenje HOK-a na godišnjoj skupštini HOK-a održanoj 5. srpnja 2014. godine u smjeru da se razmotri **pitanje proširenja djelatnosti Centra za mirenje Hrvatske odvjetničke komore i na arbitražu** koju kao jedan od sve prisutnijih načina za izvansudsko rješavanje sporova prakticiraju veliki gospodarski sustavi, to tim više jer se i gore spomenutom direktivom EU-a predviđaju u centrima za mirenje odvjetničkih komora posebna tzv. "ADR tijela", a tehnike medijacije i arbitraže se sve više isprepliću (MED-ARB i ARB-MED). Nadalje, stupanjem na snagu novog Obiteljskog zakona (NN 75/14) s primjenom od 1. rujna 2014. godine, suočeni smo s novinom u osobi obiteljskog medijatora. Činjenica je da se veliki broj odvjetničkih parničnih ureda bavi obiteljskim pravom koje zahtjeva osim posebne edukacije i veliki stupanj empatije

radi rješavanja odnosa u obitelji, počevši od razvoda braka i uređenja odnosa roditelja i djece nakon razvoda, pa sve do ugovorne diobe bračne stečevine kao jednog od načina preveniranja sudskih sporova.

Medijacija nije zaobidena ni u novom kaznenom pravu Republike Hrvatske, pa je tako Zakonom o sudovima za mladež (NN 84/11,143/12 i 148/13) za kaznena djela za koja je propisana kazna zatvora u trajanju do pet godina ili novčana kazna, uveden institut izvansudske nagodbe za mlade kao jedini oblik restorativne pravde u Republici Hrvatskoj. Do izvansudske nagodbe dolazi nakon provedenog postupka medijacije između žrtve i počinitelja i uz pomoć medijatora. Osnovni fokus je u dijalogu između počinitelja i žrtve, zadovoljavanja potreba žrtve, te poticaj i razvoj empatije kod počinitelja koji mu pomaže da razvije osjećaj socijalne odgovornosti za počinjeno kazneno djelo i uvidi posljedice svog djela, a žrtvi, s druge strane, daje mogućnost da izrazi svoje osjećaje i svoja očekivanja glede počinjenog kaznenog djela. Prema podacima Državnog zavoda za statistiku iz 2013. godine, podnesene su 2553 prijave protiv maloljetnih počinitelja kaznenih djela. Postupak nije pokrenut u 1826 slučajeva što predstavlja 71,52 posto, od kojih čak 1435 tj. 78,58 posto iz razloga svrhovitosti. Na načelu svrhovito-

sti, odnosno oportuniteta, temelji se i primjena izvansudske nagodbe. Državni odvjetnik može, kad smatra da je to svrhovito, odlučiti da ne pokrene kazneni postupak, a njegovo nepokretanje uvjetovati ispunjenjem neke od posebnih obveza koje su propisane Zakonom o sudovima za mladež. Jedna od tih posebnih obveza je i upućivanje na posredovanje radi sklapanja izvansudske nagodbe. U Hrvatskoj je u 2013. godini čak 78,58 posto pokrenutih postupaka protiv malodobnih počinitelja kaznenih dijela obustavljeno već u pretpripremnom postupku od strane državnog odvjetništva zahvaljujući primjeni instituta posebnih obveza između kojih je i izvansudska nagodba. Iz svega navedenog može se zaključiti da se radi o novom važnom institutu u hrvatskom maloljetničkom kaznenom pravu.

Međutim, i pored činjenice da se medijacija proširila na gotovo sve segmente društva i dalje ostaje primjedba kolega odvjetnika da je pred Centrom za mirenje Hrvatske odvjetničke komore malo i svakako nedovoljno mirenja, pa se postavlja i nužno pitanje što je tome uzrok.

Kao prvo i osnovno, treba napomenuti da se mirenja ne provode samo u Centru za mirenje Komore već se prakticiraju u odvjetničkim uredima kao rezultat pregovaranja, dakle svojevrsne medijacije, u kojoj odvjetnik sudjeluje kao posrednik između dviju sukobljenih strana. To što takva medijacija nije i formalno vođena po pravilima Zakona o mirenju, nikako ne može značiti da ona nije i vođena, pa se stvarni broj uspješno okončanih medijacija brojčano nikako ne može iskazati, uz naravno opasku o povjerljivosti kao jednom od osnovnih načela samog mirenja.

S druge strane, odvjetnici izmiritelji vezani su Kodeksom odvjetničke etike i ne mogu i ne smiju reklamirati sebe kao izmiritelja, te ne mogu svoj stečeni status registriranog izmiritelja isticati na odvjetničkoj nego na zasebnoj ploči, zbog čega su i u neravnopravnom položaju prema drugim izmiriteljima koji nisu odvjetnici.

Nije na odmet napomenuti da su izmiritelji obvezni svake dvije godine proći dodatnu

obuku za izmiritelje, u trajanju od 20 sati, pod prijetnjom brisanja iz registra izmiritelja Ministarstva pravosuđa, što za njih predstavlja obvezu doista cjeloživotnog obrazovanja koju obvezu odvjetnici inače nemaju.

Kako bi se dobio barem približan podatak o broju postupaka okončanih mirenjem, bilo bi potrebno među svim odvjetnicima u Republici Hrvatskoj provesti anketu o postupcima medijacije u njihovim uredima, a za to barem za sada, naša Komora niti ima sredstava a niti personalnih mogućnosti, tako da rad Centra za mirenje ovisi isključivo o volonterskom radu članova Centra i o pomoći nekolicine zaposlenika HOK-a, kojima se ovom prilikom svakako i zahvaljujemo.

No najteži dio posla u svakom centru za mirenje, pa tako i ovom u Komori, predstavlja uvjeriti protivno naznačenu stranu u prijedlogu za mirenje da mirenju doista i pristupi. Taj dio posla zahtijeva i posebno educiranu osobu, njeno vrijeme i svakako upornost. Zbog toga odvjetnici nerijetko koriste usluge drugih centara koji imaju logistiku koju naš Centar jednostavno nema.

Imajući sve to u vidu, medijacija i dalje ostaje brži i učinkovitiji postupak za stranku, a za odvjetnika svakako najsigurniji način ostvarenja sigurnog prihoda, jer "samo sretne stranke plaćaju svoje račune".

Potpisnik ovog teksta nikako ne može zaboraviti kako mu je nakon izlaganja o mirenju još daleke 1990. godine u hotelu Westin (tada Intercontinental) na temu "Odvjetništvo danas – odvjetništvo sutra" pristupio sada pokojni profesor Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu Nikola Filipović i rekao: "Komplimenti, kolega, za nešto novo (mirenje), no bez ljutnje, kolege Vas nisu shvatile. Znaite zašto? Niste ih uvjerali da je mirenje u njihovom interesu!"

Danas, pune 24 godine nakon tog pionirskog izlaganja o mirenju, uvjeren sam više nego ikada, da je mirenje, kao jedan od alternativnih načina rješavanja sporova, profitabilnije za odvjetnike od dugotrajnog i neizvjesnog parničenja.

Krovna organizacija odvjetničkih komora Europske unije (CCBE) ove godine prvi puta predstavlja manifestaciju Europski odvjetnički dan.

Europski odvjetnički dan: rizici i posljedice masovnog državnog nadzora

Pišu:

Ranko Pelicarić,

odvjetnik
u Zagrebu

i

Nataša Barac,

izvršna urednica

Članice CCBE-a, među kojima je i Hrvatska, u rujnu su donijele odluku o održavanju jednodnevne priredbe pod nazivom Europski odvjetnički dan, tijekom koje će javnost biti upozorena i pozvana na razmišljanje o najvažnijim pitanjima vezanim za društvo, pojedince, njihova ljudska prava i odvjetničku profesiju. Prvi Europski

Hrvatska odvjetnička komora također će se pridružiti obilježavanju prvog Europskog odvjetničkog dana. Glavna tema bit će zaštita ljudskih prava i državni nadzor podataka, a o obilježavanju Europskog odvjetničkog dana hrvatski će građani biti obaviješteni i putem medija.

odvjetnički dan održat će se 10. prosinca i on se – ne slučajno – preklapa sa Svjetskim danom ljudskih prava, koji se obilježava već tradicionalno još od 1950. godine.

Ovogodišnja je tema, prema mišljenju onih koji su ju izglasali, vrlo zanimljiva i intrigantna, a riječ je o masovnom državnom nadziranju. Cilj te teme je podizanje svijesti o rizicima i posljedicama masovnog državnog nadzora na europskoj razini, ali i na nacionalnim razinama.

Milijuni europskih građana svakoga dana kontaktiraju sa svojim odvjetnicima, pretpostavljajući da je takva komunikacija privatna i zaštićena odvjetničkom tajnom i odnosom između klijenta i odvjetnika. Ipak, kao što je to CCBE u više prigoda isticao, građani bi trebali biti ozbiljno zabrinuti zbog utjecaja masovnog nadzora vlade na pravnu profesiju, posebice u pogledu implikacija tog nadzora na odvjetničku tajnu. Takav nadzor podriva odnos povjerenja i odvjetničke tajne, što je jedno od glavnih načela vladavine prava.

U sklopu Europskog odvjetničkog dana od pojedinih odvjetničkih komora očekuje se organiziranje predavanja, okruglog stola, izdavanje informativnog materijala i slične aktivnosti – u formi koju se svaka pojedina komora osjeća sposobnom uspješno izvesti. Važno je da javnost bude upoznata s tim aktivnostima, i potrebno je uključiti sve oblike javnih medija u praćenje Europskog odvjetničkog dana, kako bi se glas odvjetnika i odvjetničke profesije čim dalje čuo.

Za očekivati je da će se tijekom obilježavanja Europskog odvjetničkog dana utvrditi potreba, odnosno nužnost utvrđenja minimalnih standarda elektroničkog nadzora (dakle, osiguranje minimalnog standarda privatnosti), zatim potreba osnaženja prava privatnosti na međunarodnoj razini, potreba izgradnje infrastrukture za osiguranje veće sigurnosti od nadzora elektroničke komunikacije i onoga što nazivamo “cloud services”, te konačno i nešto o potrebi uspostavljanja razine zaštite elektroničke komunikacije koja odgovara razini zaštite “papirnatih komunikacija”.

Neke od odvjetničkih komora članica CCBE-a već su se počele pripremati za Europski odvjetnički dan:

- Austrijska odvjetnička komora priprema predavanje o temeljnim ljudskim pravima
- Češka komora planira organizirati nekoliko intervjua svojih predstavnika na televiziji, radiju, u novinama i na internetskim stranicama Komore
- Danska komora je također donijela odluku o obilježavanju Europskog odvjetničkog dana, ali još nije odredila sadržaj aktivnosti
- Finska komora će organizirati jutarnji sastanak – razgovor pred kamerama s predstavnicima nekih institucija koje se bave ljudskim pravima
- Francuzi će imati predavanje na temu profesionalna tajna i *cloud computing*
- Mađarska će komora također organizirati predavanje sličnog naziva kao i Francuska komora
- Skandinavske zemlje planiraju održati edukacijsko predavanje novinarima na temu masovnog državnog nadzora nad komuniciranjem
- Poljska komora će Europski odvjetnički dan obilježiti i u centralnoj Komori i u regionalnim komorama predavanjima i razgovorima na navedenu temu
- Slovačka odvjetnička komora je također donijela generalnu odluku o obilježavanju Europskog odvjetničkog dana, a naknadno, ovih dana, donijet će odluku o načinu i aktivnostima obilježavanja
- Slovenska odvjetnička komora podijelit će humanitarnu pomoć organizacijama koje su podnijele molbu za pomoć
- Portugalska odvjetnička komora organizirat će seminare, konferencije i okrugle stolove u više portugalskih gradova, a sudionici će biti odvjetnici, suci, tužitelji, predstavnici vlasti i drugi.

Vijeće Europe još je 2006. godine započelo s projektom HELP čiji je cilj pružanje edukacije i pomoći pravnicima, sucima, državnim odvjetnicima i odvjetnicima. Član Stručnog vijeća Odvjetničke akademije HOK-a, odvjetnik Lovro Kovačić, objašnjava što je to HELP.

HELP – praktična znanja, sredstva i materijali za edukaciju pravnih djelatnika

Piše:

Lovro Kovačić

.....
odvjetnik u Zagrebu

European Programme for Human Rights Education for Legal Professionals projekt je koji je Vijeće Europe počelo provoditi 2006. godine. Vijeće Europe – *Conseil de l'Europe, Council of Europe* – međunarodna je organizacija država članica šire europske regije koja promovira suradnju u polju pravnih standarda, ljudskih prava, demokratskog razvoja, vladavine prava i kulturne suradnje¹. Najvećim dosegom Vijeća Europe smatra se donošenje Europske konvencije o ljudskim pravima iz 1950. godine, koja čini osnovni pravni dokument Europskog suda za ljudska prava. Upravo zato, najveći naponi i materijalna sredstva ulažu se u promoviranje vrijednosti odnosno stavova Konvencije, pa je tako osmišljen i ovaj projekt

¹ Vijeće Europe je samostalna međunarodna organizacija odvojena od Europske unije. Osnovano je prema ideji Winstona Churchilla po uzoru na SAD. Zastava i himna Europske unije izvorno su simboli Vijeća Europe.

čija su organizacija i vođenje povjereni tijelu koje se zove *Directorate General of Human Rights and Rule*, posebnog odjela unutar glavnog tajništva – *Secretariat General*.

Skraćeni naziv HELP, osim povezanosti s punim nazivom daje i metaforičko značenje. Naime, svrha projekta je pružanje podrške i pomoći zemljama članicama Vijeća Europe u implementaciji Europske konvencije za ljudska prava u skladu s preporukama Odbora ministara iz 2004. godine. Cilj projekta jest usklađivanje nacionalnih pravnih sustava i struktura s odlukama i mišljenjima Europskog suda za ljudska prava.

Program je osmišljen na način da dugoročnom i stalnom edukacijom pravnik, sudaca, državnih odvjetnika i odvjetnika osigura svoju prisutnost u nacionalnim pravosudnim tijelima u sve 42 zemlje članice Vijeća Europe. Zapravo je riječ o uspostavljanju zajedničke platforme za kvalitetan protok informacija, kako bi se na sustave djelovalo od samog početka, s dugoročnim ciljem integracije prava i pravnih standarda propisanih Europskom konvencijom za zaštitu ljudskih prava.

Kako je već uobičajeno, tijekom realizacije projekta utvrdila se potreba za provođenjem konkretne edukacije, pa je 2010. godine pokrenut **HELP II** Program koji nudi praktična znanja, sredstva i materijale potrebne za pro-

vođenje višeg stupnja edukacije o Europskoj konvenciji za zaštitu ljudskih prava.

U tu svrhu na internetskim stranicama HELP-a otvorena je poveznica (link) <http://help.ppa.coe.int/?lang=hr> koja sadrži opsežan radni materijal i alate za provođenje edukacije o Konvenciji. Pristup stranici je besplatan i omogućuje korištenje velike baze podataka dostupne na nekoliko jezika, vrlo korisne za sve odvjetnike koji se susreću ili će se susretati s problematikom povezanom s Konvencijom. Uz navedeno, na stranici je moguće preuzeti *on-line* tečajeve, kao i *moodle* aplikaciju, vrlo korisnu tehniku za *on-line* učenje putem video-linka za tematski strukturirane grupe pravnika.

U sklopu organizacije, odnosno funkcioniranja HELP-a, svake godine se u Strasbourgu održava godišnja HELP Konferencija koja okuplja sve sudionike projekta, na kojoj je ove godine prvi put sudjelovala i Hrvatska odvjetnička komora.

Program Konferencije bio je vrlo gust, s obzirom na to da se ove godine biralo vodeće tijelo HELP-a, tzv. *Consultative Board*, a uz to su se održavale i tri različite radionice, svaka

u trajanju od četiri sata. Teme radionica bile su: Prepreke u praktičnoj primjeni ljudskih prava; Suradnja između međunarodnih organizacija s ciljem poboljšanja implementacije Konvencije; Metode edukacije: poticaji i edukacije trenera; HELP metodologija za učenje na daljinu; Procjena uspješnosti treninga za pravosudne djelatnike: uspjesi i izazovi; Postizanje dugoročnih ciljeva glede edukacije o ljudskim pravima: suradnja sa nacionalnim institucijama.

Prema mišljenju većine sudionika, Konferencija je bila vrlo uspješna. Izabrano je novo vodstvo HELP-a, odnosno novi članovi *Consultative Boarda*, a među njima je reizabrana i odvjetnica Sandra Budimir, što svakako zaslužuje čestitke. Sve su radionice bile vrlo aktivne, sudionici su dali mnoge korisne prijedloge i razmijenili iskustva, ponajviše zahvaljujući činjenici da je riječ o praktičarima, odnosno profesionalcima koji svakodnevno sudjeluju u radu pravosudnih tijela. Svi su sudionici dobili određene naputke i upitnike koji će se periodički dostavljati HELP-u, s ciljem poboljšanja razmjene informacija i generiranja aktualnih baza podataka.

Austrijska odvjetnička komora obilježava ove godine svoju 40-tu godišnjicu djelovanja. Uz niz manifestacija, toj je obljetnici posvećen i zadnji broj časopisa "Oesterreichisches Anwaltsblatt".

Piše:

Nataša Barac,

.....
izvršna urednica

Četrdeset godina Austrijske odvjetničke komore

Austrijska odvjetnička komora ima 5.805 odvjetnika, od čega su 20 posto žene. Puno je veći postotak žena među odvjetničkim vježbenicima, čak 48 posto od 2.031 odvjetničkih vježbenika.

U Imenik stranih odvjetnika Austrijske odvjetničke komore upisana su 82 europska odvjetnika.

U Austriji djeluje devet regionalnih odvjetničkih komora, a sve su udružene u krovnu organizaciju – Austrijsku odvjetničku komoru.

Austrijska odvjetnička komora na nacionalnoj razini stvorena je novelom Zakona o odvjetničkim zborovima 1983. godine, ali pojedinačni odvjetnički zborovi, odnosno regionalne odvjetničke komore, mnogo su stariji: privremeni Odvjetnički red iz 1849. godine udario je temelje za osnivanje regionalnih odvjetničkih komora u Austriji.

Krovna organizacija austrijskih odvjetnika postala je jamstvom austrijske države prava.

Prvi predsjednik Austrijske odvjetničke komore bio je dr. Walter Schuppich, veliki prijatelj

Tradicionalne dobre veze hrvatskog i austrijskog odvjetništva

Hrvatsko i austrijsko odvjetništvo tradicionalno su povezani, ako ni zbog čega drugoga, onda zbog povijesnih okolnosti. Hrvatska je bila dio Austrougarskog carstva, pa su se svi propisi, uz ostale i propisi o odvjetništvu koji su doneseni u carevini, odnosili i na teritorij Hrvatske. U odnosu na odvjetništvo, to se prvenstveno odnosi na Odvjetnički red (Advocatenordnung) iz 1868. godine. Tim zakonom uvedeno je slobodno odvjetništvo, jer je svaki kandidat koji je ispunjavao određene zakonske uvjete dobio pravo na upis u imenik odvjetnika, a da za taj čin nije bila potrebna nikakva dozvola državnih tijela.

Odnosi između hrvatskih i austrijskih odvjetnika, te dviju odvjetničkih komora, posebno su ojačali ustanovljenjem tzv. Bečkih odvjetničkih predsjedničkih razgovora, za što je zaslužan dr. Walter Schuppich, tadašnji predsjednik Austrijske odvjetničke komore, a postali su još tješnji kada je odvjetnik Mario Kos postao predsjednik Hrvatske odvjetničke komore. Dobre odnose hrvatski i austrijski odvjetnici održavaju i danas.

hrvatskih odvjetnika. U njegovom su mandatu započele velike promjene, pa je tako, uz ostalo, počelo izdavanje lista odvjetničke komore "Oesterreichisches Anwaltsblatt", u kojem su svaki mjesec objavljivani i Schuppichovi komentari.

U doba koje austrijski odvjetnici nazivaju "Schuppichovom erom" doneseni su brojni važni zakoni, ponovno je oživljena zaboravljena tradicija obilježavanja Dana odvjetnika (prvi austrijski Odvjetnički dan proslavljen je davne 1875. godine), osnovana je Europska predsjednička konferencija, a sve je to omogućilo da se odvjetništvo u javnosti predstavi kao jamac pravne države.

Europska predsjednička konferencija, prisjećaju se danas mnogi, bila je u doba hladnoga rata svojevrsni most između Istoka i Zapada, a u Beču su se nalazili i razgovarali kolege iz 12 odvjetničkih komora, uz ostale iz Praga, Budimpešte, Bukurešta, Sofije, Varšave, Zagreba i Ljubljane. Poziv kolegama iz tadašnjeg "istočnog bloka" bio je hrabar potez austrijskih odvjetnika, jer su bečki razgovori tada bili važna platforma buduće suradnje. Kako bi bivši predsjednici odvjetničkih komora i dalje ostali aktivni i kako bi se iskoristilo njihovo veliko iskustvo, osnovan je "stalni senat" koji uključuje bivše predsjednike odvjetničkih komora. Nakon Waltera Schuppicha, na čelo austrijske odvjetničke komore izabran je dr. Klaus Hoffmann, kojeg je naslijedio dr. Gerhard

Benn-Ibler, a od 2011. godine predsjedničke ovlasti obnaša dr. Rupert Wolff, koji je nastavio radom svojim prethodnika.

Dr. Rupert Wolff je u rujnu ove godine dobio drugi trogodišnji predsjednički mandat, a kao moto svog predsjedanja izabrao je "inicijativu pravde", čiji je cilj jačanje povjerenja građana u pravosudni sustav i pravdu.

Na proslavi i austrijski predsjednik Fischer

Središnja proslava 40. godišnjice Austrijske odvjetničke komore održana je u svibnju u Beču. Obilježavanju tog velikog jubileja nazočili su i visoki gosti, među kojima i austrijski predsjednik Heinz Fischer, te ministar pravosuđa Wolfgang Brandstetter.

Svi su govornici zaključili da su izazovi koji se stavljaju pred odvjetništvo i danas veliki kao što su bili i nekada u prošlosti.

Osnovne vrijednosti odvjetništva – nezavisnost profesije i neovisnost od bilo kakvih interesnih skupina – temelj su izgradnje društva u kojem su svi ljudi isti pred zakonom. Ti temeljni principi moraju se braniti i u današnjem modernom virtualnom svijetu, rekao je u svom govoru na proslavi predsjednik Austrijske odvjetničke komore Rupert Wolff.

Danas je ponovno aktualno pitanje nezavisnosti odnosa odvjetnika i klijenta, kao i pravo svakog građana da ima odvjetnika koji će ga zastupati pred sudom.

Ivica Ban, odvjetnik u Dubrovniku, razrađuje pravne učinke i posljedice recentne presude Visokog upravnog suda o ukidanju Odluke o organizaciji i načinu naplate i kontrole parkiranja u gradu Dubrovniku. U osnovi, autor polemizira i dokazuje, pozivajući se na relevantne pozitivne propise, da bez obzira na konstitutivnost naravi sudske odluke, ona ima i deklaratorni učinak koji, zbog nesuglasnosti, odnosno protivnosti zakonu, odražava nezakonitost akta i prije njegova ukidanja.

Piše:

Ivica Ban

odvjetnik u
Dubrovniku

Naplata parkiranja bila je nezakonita

**Pravni učinci i posljedice presude
Visokog upravnog suda o ukidanju
Odluke o organizaciji i načinu
naplate i kontrole parkiranja u Gradu
Dubrovniku**

Presuda Visokog upravnog suda Republike Hrvatske, posl. broj: Usoz-125/2012-6 od 30. svibnja 2014. (Narodne novine, br.

74/14.), kojom je ukinuta Odluka o organizaciji, načinu naplate i kontrole parkiranja u Gradu Dubrovniku (Sl. glasnik Grada Dubrovnika, br. 12/09.), od trenutka objave u Narodnim novinama obvezna je za sve (čl. 10. st. 2. i čl. 86. st. 4. Zakona o upravnim sporovima), te su je u okviru svog ustavnog i zakonskog djelokruga dužna provoditi

sva državna tijela. Stoga su i sudovi, u donošenju pojedinačnih odluka nakon objave te presude dužni postupati i donositi svoje odluke u skladu s pravno obvezujućom činjenicom da je navedena Odluka ukinuta kao nezakonita, pa se ta ukinuta nezakonita Odluka, odnosno njene odredbe, sukladno odredbama čl. 10. st. 2. i čl. 86. st. 3. i 4. Zakona o upravnim sporovima, te analognom primjenom čl. 58. st. 5. Ustavnog zakona o Ustavnom sudu Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 49/02. – pročišćeni tekst), ne mogu primjenjivati od dana objave presude Visokog upravnog suda u Narodnim novinama, te s pravnim shvaćanjima Ustavnog suda, izraženim u nizu odluka tog suda, da neustavnost i/ili nezakonitost propisa (općeg akta) ne nastupa od trenutka njegovog ukidanja nego od prvog dana njegova primjenjivanja (vidjeti takvo pravno shvaćanje u odluci Ustavnog suda, broj: U-III-1797/2009 od 10. lipnja 2009. godine. <http://sljeme.usud.hr/usud/praksaw.nsf/ee9e09db89c968fdc1256a7f00419dff/c12570d30061ce53c12575d700273b52?OpenDocument>)

S tim u vezi postavlja se pitanje: je li okolnost što je Odluka o organizaciji i načinu naplate i kontrole parkiranja u Gradu Dubrovniku (Sl. glasnik Grada Dubrovnika, br. 12/09.), ukinuta presudom Visokog upravnog suda, ima pravni utjecaj na valjanost “ugovora o korištenju parkirališnog mjesta na javnom parkiralištu s naplatom” koji su, u skladu općim uvjetima propisanim tom odlukom, bili zaključeni prije njenog ukidanja.

Načelno valja istaknuti da ukinuti opći akt, odnosno ukinute odredbe općeg akta, prestaju vrijediti danom objave presude Visokog upravnog suda u Narodnim novinama (čl. 86. st. 4. Zakona o upravnim sporovima). Međutim, ovom odredbom određuje se samo učinak ukidanja općeg akta, ali ne i pravne posljedice koje je taj opći akt izazvao prije ukidanja.

No ukinuti opći akt, odnosno ukinute odredbe općeg akta, bile su, nesumnjivo,

protivne zakonu i prije njihova ukidanja, tj. prije objave presude o ukidanju u Narodnim novinama. Presuda Visokog upravnog suda o ukidanju općeg akta je konstitutivne naravi; no, kao i svaka konstitutivna odluka, ona ima i svoj (prešućeni, neizrečeni) deklaratorni uvodni dio koji je i logična pretpostavka za ukidanje. Opći akt se ukida zato jer nije suglasan sa zakonom, ali on je nesuglasan sa zakonom, odnosno protivan zakonu i prije ukidanja. Zaključak da je opći akt, odnosno pojedina odredba općeg akta, bila nesuglasna sa zakonom, odnosno protivna zakonu i prije njenog ukidanja, proizlazi iz same prirode stvari.

Što se tiče pravne zaštite od učinaka pojedinačnog akta (npr. pravomoćnog rješenja o ovrsi ili pravomoćne presude) koji je donesen prije ukidanja općeg akta (npr. predmetne Odluke o naplati parkiranja) – dakle, po odredbama tada još važećeg općeg akta, ta se pravna zaštita, za osobe čija su prava povrijeđena pravomoćnim pojedinačnim aktom koji je donijet temeljem općeg akta kasnije ukinutog presudom Visokog upravnog suda, pruža zato što je kasnije ukinut opći akt na kojem se temelji pojedinačni akt. U tom slučaju pojedinačni akt nije nepostojeći, odnosno ništetan, nego je pobojan, a osoba čija su prava povrijeđena može, u zakonom određenim uvjetima, od nadležnog tijela tražiti izmjenu tog akta primjenom odredbi o ponavljanju postupka (npr. čl. 421. st. 1. toč. 10. Zakona o parničnom postupku – “ako stranka sazna za nove činjenice ili nađe ili stekne mogućnost da upotrijebi nove dokaze na temelju kojih je za stranku mogla biti donesena povoljnija odluka da su te činjenice ili dokazi bili upotrijebljeni u prijašnjem postupku”).

Takva zaštita temelji se na izloženom zaključku da je ukinuti opći akt protivan zakonu i prije njegova ukidanja, pa je – radi pravednosti i zbog načela ustavnosti i zakonitosti – nužno osigurati pravnu zaštitu osoba koje trpe štetne posljedice učinaka nezakonitog općeg akta i prije njegovog ukidanja

(vidjeti takvo pravno shvaćanje u odlukama Ustavnog suda Republike Hrvatske, broj U-III-1797/2009 od 10. lipnja 2009., broj U-III-2619/2010 od 16. ožujka 2011. i broj U-III-1414/2012 od 19. prosinca 2012.).

<http://sljeme.usud.hr/usud/praksaw.nsf/ee9e09db89c968fdc1256a7f00419dff/c12570d3061ce53c12575d700273b52?OpenDocument>
<http://sljeme.usud.hr/usud/praksaw.nsf/ee9e09db89c968fdc1256a7f00419dff/c12570d3061ce54c12578550039844a?OpenDocument>
<http://sljeme.usud.hr/usud/praksaw.nsf/24ba570488fdc25ec1256e2e005768ff/c12570d3061ce54c1257adb0039314a?OpenDocument>

Što se pak tiče valjanosti i pravne zaštite od učinaka “ugovora o korištenju parkirališnog mjesta na javnom parkiralištu s naplatom”, koji su prema općim uvjetima propisanim sada ukinutom odlukom bili zaključeni prije njenog ukidanja – dakle, koji su bili zaključeni prema odredbama tada još važećeg općeg akta, ta se pravna zaštita, za osobe čija su prava povrijeđena izvršenim “dobrovoljnim” plaćanjima prema takvim ugovorima zaključenim temeljem općeg akta kasnije ukinutog presudom Visokog upravnog suda, može ostvariti, pozivom na odredbe o ništetnosti ugovora koji su protivni prisilnim propisima (čl. 322. st. 1. i čl. 323. st. 1. Zakona o obveznim odnosima), podnošenjem odštetnog zahtjeva tvrtki Sanitat, kao organizatoru parkiranja, i/ili podnošenjem sudske tužbe za povrat svih novčanih sredstava naplaćenih na temelju takvih ništetnih ugovora.

Naime, odredbe o “dnevnoj parkirališnoj karti”, te o “parkirališnim zonama i cijenama na javnim parkiralištima”, koje su bile propisane sada ukinutom odlukom, kao opće pravilo obvezivale su stranke na sklapanje ugovora o korištenju parkirališnog mjesta uz naplatu dnevne parkirališne karte na javnim parkiralištima koja su bila određena protivno propisima o sigurnosti prometa, te od strane gradonačelnika koji nije bio zakonski ovlašten donositi takve odluke, kao ni odluke o cijenama na javnim parkiralištima. S obzirom na to da su takve odredbe o “dnev-

noj parkirališnoj karti”, te o “parkirališnim zonama i cijenama na javnim parkiralištima” bile određene Odlukom o organizaciji i načinu naplate i kontrole parkiranja u Gradu Dubrovniku (Sl. glasnik Grada Dubrovnika, br. 12/09.), koja je sada ukinuta, a protivno važećim prisilnim propisima Zakona o sigurnosti prometa na cestama, Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, Zakona o obveznim odnosima, Zakona o zaštiti potrošača, Zakona o cestama, Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima, Pravilnika o obilježavanju mjesta za parkiranje, te drugim pozitivnim propisima, sklopljeni “ugovori o korištenju parkirališnog mjesta na javnom parkiralištu s naplatom” s takvim su odredbama nišetni u smislu odredbe članka 322. stavak 1. Zakona o obveznim odnosima. Nišetnost ugovora nastaje kad nastanu zakonski razlozi nišetnosti (*ex tunc*). U ovom slučaju razlog nišetnosti je protivnost ugovora naprijed navedenim prisilnim propisima, a ona je nastala u trenutku zaključenja ugovora. Pri tome nije od važnosti što su nezakonite odredbe Odluke o organizaciji i načinu naplate i kontrole parkiranja u Gradu Dubrovniku (Sl. glasnik Grada Dubrovnika, br. 12/09.), odnosno ta Odluka u cijelosti (na kojima je zasnovan ugovor) ukinute nakon zaključenja ugovora, jer su one, u smislu izloženog shvaćanja, bile protivne zakonu i prije ukidanja (vidjeti takvo pravno shvaćanje u odluci Ustavnog suda, broj U-III-213/2000 od 27. ožujka 2000.). <http://sljeme.usud.hr/usud/praksaw.nsf/70dc920edc085267c1256e340034695e/c1256a25004a262ac12568e3002f1d64?OpenDocument>

Zbog toga, suprotno pravnom mišljenju doc. dr. sc. Frane Staničića, sveučilišnog profesora s Katedre za upravno pravo Pravnog fakulteta u Zagrebu, danom po narudžbi organizatora parkiranja, tvrtki Sanitat d. o. o. iz Dubrovnika, **smatram i tvrdim da presuda Visokog upravnog suda Republike Hrvatske, posl. broj Uoz-125/2012-6 od 30. svibnja 2014., kojom je kao nezakonita ukinuta Odluka o organizaciji, načinu**

naplate i kontrole parkiranja u Gradu Dubrovniku (Sl. glasnik Grada Dubrovnika, br. 12/09.), ima pravne posljedice i djeluje na sve pravne odnose između tvrtke Sanitat i građana i pravnih osoba nastale po toj odluci od prvog dana njene primjene, 24. prosinca 2009. godine (a ne tek od trenutka objave u Narodnim novinama presude Visokog upravnog suda kojom je ta Odluka ukinuta), ali te pravne posljedice ne nastupaju automatizmom, nego je potrebno da oštećeni građani i pravne osobe u određenom roku poduzmu zakonom propisane postupke radi pobijanja pravnih učinaka pravomoćnog pojedinačnog akta donesenog temeljem ukinutog nezakonitog općeg akta ili radi povrata dragovoljno plaćenih sredstava temeljem ukinutog nezakonitog općeg akta.

Prema tome, svi od građana i pravnih osoba naplaćeni iznosi temeljem ukinute Odluke, a koji su plaćeni bilo dobrovoljno bilo ovrhom, prije njena ukidanja, dakle do dana objave presude Visokog upravnog suda u Narodnim novinama, bili su, materijalno-pravno, naplaćeni protivno zakonu i mogu se osporavati i tražiti njihov povrat.

U slučajevima pravomoćno okončanih postupaka u predmetima u kojima je doneseno pravomoćno rješenje o ovrsi ili pravomoćna presuda temeljem odredaba sada ukinute Odluke o organizaciji i načinu naplate i kontrole parkiranja u Gradu Dubrovniku, oštećeni građani i pravne osobe imaju pravo temeljem čl. 421. st. 1. toč. 10. Zakona o parničnom postupku u roku od 30 dana od objave presude Visokog upravnog suda, posl. broj Usoz-125/2012-6 od 30. svibnja 2014. u Narodnim novinama, tj. u roku od 30 dana od 18. lipnja 2014., podnijeti prijedlog za ponavljanje postupka protiv pravomoćne odluke koja je donesena na njihovu štetu, i to im pravo nije niti može biti isključeno odredbama čl. 55. i 58. Ustavnog zakona o Ustavnom sudu i čl. 87. Zakona o upravnim sporovima na koje se odredbe u svom pravnom mišljenju pozvao doc. dr. sc. Frane Sta-

ničić (vidjeti takvo pravno shvaćanje u odlukama Ustavnog suda Republike Hrvatske, broj U-III-2619/2010 od 16. ožujka 2011. i broj U-III-1414/2012 od 19. prosinca 2012.). <http://sljeme.usud.hr/usud/praksaw.nsf/ee9e09db89c968fdc1256a7f00419dff/c12570d30061ce54c12578550039844a?OpenDocument> <http://sljeme.usud.hr/usud/praksaw.nsf/24ba570488fdc25ec1256e2e005768ff/c12570d30061ce54c1257adb0039314a?OpenDocument>

Izvodi iz relevantnih odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske na kojima sam bazirao svoje pravno mišljenje

“U odnosu na navode podnositelja glede odluke ovog Suda broj: U-II-355/2007 od 10. prosinca 2008., valja istaknuti sljedeće:

Točni su navodi podnositelja da je primjena navedene odluke odgođena do 1. siječnja 2010., međutim to ne znači da će neustavnost odredbi podzakonskih akata kojima je uređeno pitanje ugovorne kazne za novčane obveze nastupiti od 1. siječnja 2010. pa nadalje. Dakle, kako podnositelj sam navodi u ustavnoj tužbi, radi se o odgodi primjene odluke Suda, a ne o odgodi neustavnosti dijela odredbi članaka 14. i 16., zatim članaka 17., 18., 19. i 20. Pravilnika o organizaciji i načinu naplate parkiranja (Službeni glasnik Grada Osijeka broj 4/97., 1/99., 3/02. i 6/05.).

Također, Ustavni sud ukazuje i na odredbu članka 37. stavka 2. Ustavnog zakona kojom je propisano da ako sud u postupku utvrdi da drugi propis koji bi trebao primijeniti, odnosno pojedina njegova odredba, nisu suglasni s Ustavom i zakonom, na konkretan slučaj će neposredno primijeniti zakon, što je Županijski sud u Splitu u konkretnom slučaju i učinio kad je kao mjerodavno pravo primijenio odredbu članka 27. stavka 3. Zakona o obveznim odnosima.”

(Odluka Ustavnog suda RH, broj: U-III-1797/2009 od 10. lipnja 2009.)

<http://sljeme.usud.hr/usud/praksaw.nsf/ee9e09db89c968fdc1256a7f00419dff/c12570d>

30061ce53c12575d700273b52?OpenDocument

...

“5. Međutim, po ocjeni Ustavnog suda, u svjetlu okolnosti konkretnog slučaja, u zakonodavnom poretku Republike Hrvatske podnositelju mora biti osigurano djelotvorno pravno sredstvo koje će mu omogućiti ostvarivanje postupovnog položaja u kome se nalazio prije stupanja na snagu članka 15. ZID ZoPHBDR/09, odnosno prije donošenja, na temelju kasnije ukinute zakonske odredbe, pojedinačnog rješenja o obustavi postupka. Riječ je, naime, o procesnim pravima bez ostvarivanja kojih nema pravičnog suđenja.

5.1. Polazeći od razloga zbog kojih je ukinuo članak 15. ZID ZoPHBDR/09, navedenih u točki 3. obrazloženja ove odluke, **Ustavni sud utvrđuje da to djelotvorno pravno sredstvo predstavlja institut obnove postupka propisan Glavom XV., člancima 249. i 250. Zakona o općem upravnom postupku (“Narodne novine” broj 53/91. i 103/96., u daljnjem tekstu: ZUP) odnosno institut ponavljanja postupka propisan člancima 52. do 59. Zakona o upravnim sporovima (“Narodne novine” broj 53/91., 9/92. i 77/92., u daljnjem tekstu: ZUS).**

Prema ocjeni Ustavnog suda odluka i rješenje Ustavnog suda broj U-I-4042/2005 i dr. predstavlja novu činjenicu iz članka 249. točke 1. ZUP-a odnosno članka 52. točke 1. ZUS-a, koja može dovesti do drukčijeg rješenja podnositeljeva slučaja, odnosno koja omogućuje da se o njegovom zahtjevu, neovisno o ishodu postupka, meritorno odluči.” (Odluke Ustavnog suda Republike Hrvatske, broj U-III-2619/2010 od 16. ožujka 2011. i broj: U-III-1414/2012 od 19. prosinca 2012.) <http://sljeme.usud.hr/usud/praksaw.nsf/ee9e09db89c968fdc1256a7f00419dff/c12570d30061ce54c12578550039844a?OpenDocument> [http://sljeme.usud.hr/usud/praksaw.nsf/24ba570488fdc25ec1256e2e005768ff/c12570d30061ce54c1257adb0039314a?Open Document](http://sljeme.usud.hr/usud/praksaw.nsf/24ba570488fdc25ec1256e2e005768ff/c12570d30061ce54c1257adb0039314a?OpenDocument)

...

“11. Ustavni sud opetovano ponavlja da su odluke Ustavnog suda obvezatne i da su ih u okviru svog ustavnog i zakonskog djelokruga dužna provoditi sva državna tijela (članak 31. stavak 2. Ustavnog zakona). Stoga su i sudovi, u donošenju pojedinačnih odluka, dužni postupati u skladu s pravno-obvezujućim stajalištima Ustavnog suda.” (Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, broj U-III-1414/2012 od 19. prosinca 2012.) <http://sljeme.usud.hr/usud/praksaw.nsf/24ba570488fdc25ec1256e2e005768ff/c12570d30061ce54c1257adb0039314a?OpenDocument>

...

“Temeljno pitanje u ovoj pravnoj stvari jest: da li okolnost što je zakonska odredba ukinuta odlukom Ustavnog suda ima pravnog utjecaja na valjanost ugovora o prodaji stana koji su zaključeni prije njenog ukidanja.

Načelno valja istaknuti da ukinuti zakon, odnosno ukinute zakonske odredbe prestaju važiti danom objave odluke Ustavnog suda u Narodnim novinama, ako Ustavni sud ne odredi drugi rok (stavak 2. članka 53. Ustavnog zakona o Ustavnom sudu; odnosno stavak 2. članka 21. Ustavnog zakona koji je ranije važio). Ovim odredbama određuje se samo učinak ukidanja zakona, ali ne i pravne posljedice koje je zakon izazvao za vrijeme prije ukidanja.

No ukinuti zakon, odnosno ukinute zakonske odredbe bile su, nesumnjivo, protivne Ustavu i prije njihovog ukidanja, tj. prije objave odluke o ukidanju u Narodnim novinama. Takvo pravno stajalište Ustavni sud je zauzeo nekoliko puta, i to u odlukama broj U-I-206/1992, U-III-379/1993, U-I-52/1995 i U-III-731/1994. **Odluka Ustavnog suda o ukidanju zakona je konstitutivne naravi; no, kao i svaka konstitutivna odluka, ona ima i svoju (prešućenu, neizrečenu) deklaratornu preambulu koja je i logična pretpostavka za ukidanje. Zakon se ukida zato jer je protivan Ustavu, ali on je bio protuustavan i prije ukidanja.**

Zaključak da je zakon, odnosno pojedina zakonska odredba bila protivna Ustavu i prije njenog ukidanja, proizlazi ne samo iz prirode stvari, nego i iz određenih ustavnopravnih odredaba. Ustavni zakon o Ustavnom sudu razrađuje u članku 56. (odnosno u članku 23. ranije važećeg Ustavnog zakona) sredstva i uvjete pravne zaštite za osobe čija su prava povrijeđena pravomoćnim pojedinačnim aktom, koji je donijet temeljem zakona (ili drugog propisa) ukinutog odlukom Ustavnog suda. Riječ je o zaštiti od učinaka pojedinačnog akta koji je donesen prije ukidanja zakona – dakle, prema propisima tada još važećeg zakona – a zaštita se pruža zato što je kasnije ukinut zakon na kojem se temelji pojedinačni akt. U tom slučaju pojedinačni akt nije nepostojeći, odnosno ništavni akt, nego je pobojan: osoba čija su prava povrijeđena može, u zakonom određenim uvjetima, od nadležnog tijela tražiti izmjenu akta odgovarajućom primjenom odredbi o ponavljanju postupka.

Takva se zaštita temelji na izloženom zaključku: ukinuti zakon protivan je Ustavu i prije njegovog ukidanja, pa je – radi pravednosti i zbog načela ustavnosti i zakonitosti – bilo nužno predvidjeti pravnu zaštitu osoba koje trpe štetne posljedice učinaka neustavnog zakona i prije njegovog ukidanja.

Ustavni zakon nema odredbi o pravnim posljedicama ukidanja zakona na ugovorne odnose koji se temelje na ukinutom zakonu. No, takvih odredbi niti ne treba, jer se posljedice ukidanja zakona na ugovorne odnose mogu izvesti iz drugih zakonskih odredbi, posebno iz onih o obveznopравnim odnosima.

U ovom predmetu, ugovor o kupoprodaji stana (u dijelu koji se tiče kupovne cijene) zaključen je na temelju odredbi Zakona o prodaji stanova na kojima postoji stanarsko pravo koje su naknadno ukinute odlukom Ustavnog suda. Odredbe o cijeni stana iz tog Zakona prisilne su naravi, jer obvezuju

stranke da stan prodaju, odnosno kupe po cijeni koja se određuje po kriterijima propisanim zakonom. S obzirom na to da je cijena određena prema propisima koji su ukinuti, a protivno sada važećim prisilnim propisima Zakona o prodaji stanova, ugovor o kupoprodaji je ništav u smislu odredaba članka 103. Zakona o obveznim odnosima.

Ništavost ugovora nastaje kad nastanu zakonski razlozi ništavosti (*ex tunc*). U ovom slučaju razlog ništavosti je protivnost ugovora prisilnim propisima Zakona o prodaji stanova, a ona je nastala u času zaključenja ugovora. Pri tome nije od važnosti što su protuustavne odredbe Zakona (na kojima je zasnovan ugovor) ukinute nakon zaključenja ugovora, jer su one, u smislu izloženog shvaćanja, bile protivne Ustavu i prije ukidanja.”

(Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, broj U-III-213/2000 od 27. ožujka 2000.) <http://sljeme.usud.hr/usud/praksaw.nsf/70dc920edc085267c1256e340034695e/c1256a25004a262ac12568e3002f1d64?OpenDocument>

•••

“U ovom slučaju tužiteljevo pravo je povrijeđeno presudom Upravnog suda Republike Hrvatske, pa se u smislu čl. 23. st. 2. UZU-SRH (NN, broj 13/91), izmjena navedene presude ima tražiti od tog suda. Zahtjev za izmjenu spomenute presude temelji se na čl. 23. st. 2. spomenutog zakona, pa se osnovanost zahtjeva ne prosuđuje po čl. 52. ZUS-a. Zahtjev za izmjenu pravomoćnog pojedinačnog akta kojim je povrijeđeno pravo iz čl. 23. st. 2. spomenutog zakona po svojoj pravnoj prirodi nije prijedlog za ponavljanje postupka u smislu čl. 52. ZUS-a, nego zahtjev *sui generis*, u kojem se postupak provodi odgovarajućom primjenom odredaba o ponavljanju postupka.”

(Rješenje Vrhovnog suda Republike Hrvatske, broj Uzz-8/1993 od 29. studenog 1996.) <http://www.upravnisudrh.hr/praksanov/povmatprava.htm>

Uz članak donosimo i izvode iz recentne prvostupanjske sudske presude Općinskog suda u Dubrovniku od 15. srpnja 2014. godine u predmetu poslovni broj Povrrv-272/12, kojom se utvrđuje da, prema pravnom shvaćanju Općinskog suda u Dubrovniku izraženom u toj presudi, tužitelj Sanitat Dubrovnik d. o. o. nije imao pravo zahtijevati naplatu naknade za korištenje parkirališnih mjesta na javnim parkiralištima na području Grada Dubrovnika.

U nastavku se nalazi i svojevrsni "sažetak", odnosno "podsjetnik" za postupanje u aktualnim sporovima u svezi s naplatom parkiranja na javnim parkiralištima na području Grada Dubrovnika.

Izvodi iz obrazloženja presude Općinskog suda u Dubrovniku u predmetu Povrrv-272/12 od 15. srpnja 2014. godine

"Odredbom čl. 5. st. 1. t. 6. Zakona o sigurnosti prometa na cestama (Narodne novine, broj 67/2008., 48/10., 74/11., 80/13. i 158/13) propisano je da jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, u skladu s odredbama ovog Zakona, uz prethodnu suglasnost Ministarstva nadležnog za unutarnje poslove, uređuju promet na svom području tako da određuju parkirališne površine i način parkiranja, zabrane parkiranja i mjesta ograničenog parkiranja. Stavkom 4. navedenog članka 5. propisano je da poslove nadzora nepropisno zaustavljenih i parkiranih vozila, upravljanja prometom te premještanja nepropisno zaustavljenih i parkiranih vozila, sukladno odredbama ovog Zakona mogu, osim Ministarstva nadležnog za unutarnje poslove, obavljati jedinice lokalne samouprave uz prethodnu suglasnost Ministarstva nadležnog za unutarnje poslove.

Odredbom čl. 35. st. 1. t. 2. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (Narodne novine br. 33/01, 60/01, 129/05, 109/07, 125/08, 36/09) propisano je da je jedino predstavničko tijelo ovlašteno donositi odluke i druge opće akte kojima uređuje pitanja iz samoupravnog djelokruga jedinice lokalne odnosno područne, regionalne samouprave.

Uvidom u dopis Ministarstva unutarnjih poslova, Ravnateljstva policije od 27. svibnja 2014. sud je utvrdio da od 2009. do 27. svibnja 2014.

Policajska uprava Dubrovačko-neretvanska nije davala prethodne suglasnosti za Odluku o organizaciji i načinu naplate i kontrole parkiranja u Gradu Dubrovniku niti za zaključke gradonačelnika Grada Dubrovnika.

Uvidom u zaključke koje je 25. svibnja 2010., 30. prosinca 2009., 2. listopada 2009. i 13. srpnja 2009. donio gradonačelnik Grada Dubrovnika, sud je utvrdio da je gradonačelnik Grada Dubrovnika istima utvrdio zone, vremensko ograničenje trajanja parkiranja i cijene na javnim parkiralištima, dakle donio samostalnu odluku o pitanjima koja su u isključivoj nadležnosti Gradskog vijeća Grada Dubrovnika kao predstavničkog tijela Grada Dubrovnika.

Iz navedenog jasno proizlazi da su Odluka o organizaciji i načinu naplate i kontrole parkiranja u Gradu Dubrovniku (Službeni glasnik Grada Dubrovnika broj 4/09.), te zaključci od 25. svibnja 2010., 30. prosinca 2009., 2. listopada 2009. i 13. srpnja 2009. kojima su utvrđene zone, vremensko ograničenje trajanja parkiranja i cijene na javnim parkiralištima u Gradu Dubrovniku, doneseni suprotno prisilnim zakonskim odredbama.

Slijedom navedenog, a kako je predmetna odluka i zaključci temeljem kojih tužitelj naplaćuje potraživanje koje je predmet postupka po ocjeni ovog suda u suprotnosti s prisilnim odredbama Zakona o sigurnosti prometa na cestama, te Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, sud je utvrdio da tužitelj nema pravo zahtijevati naplatu naknade za korištenje predmetnih parkirališnih mjesta, te da je stoga tužbeni zahtjev u cijelosti neosnovan."

Podsjetnik za postupanje u aktualnim sporovima u vezi s naplatom parkiranja na javnim parkiralištima na području Grada Dubrovnika

I. slučaj

Sanitat ima protiv vas pravomoćno rješenje o ovrsi ili pravomoćnu presudu.

Trebate žurno tražiti ponavljanje sudskog (ovršnog ili parničnog) postupka. **Rok je do 18. srpnja ove godine.**

Pravna osnova zahtjeva: čl. 421. st. 1. toč. 10. Zakona o parničnom postupku (nove činjenice), te pravno shvaćanje "o pravu na podno-

šenje prijedloga za ponavljanje sudskog postupka" izraženo u odlukama Ustavnog suda Republike Hrvatske, broj U-III-213/2000 od 27. ožujka 2000., U-III-2619/2010 od 16. ožujka 2011., U-III-1414/2012 od 19. prosinca 2012. <http://sljeme.usud.hr/usud/praksaw.nsf/24ba570488fdc25ec1256e2e005768ff/c12570d30061ce54c1257adb0039314a?OpenDocument>

Činjenična osnova zahtjeva: presudom Visokog upravnog suda, broj Usov-125/2012-6 od 30. svibnja 2014.g. (Narodne novine, br. 74/14.) utvrđeno je da su nezakonite i nezakonito donijete odredbe o "parkirališnim zonama i cijenama na javnim parkiralištima" iz "Odluke o organizaciji i načinu naplate i kontrole parkiranja u Gradu Dubrovniku (Sl. glasnik Grada Dubrovnika, br. 12/09.)", kao i čitava ta Odluka.

II. slučaj

Platili ste Sanitatu određene iznose "dobrovoljno" bez pravomoćnog rješenja o ovrsi ili pravomoćne presude na vašu štetu.

Nije hitno, jer nema roka nakon proteka kojeg se gubi pravo na traženje povrata.

Savjet: osobno podnijeti Sanitatu pisani zahtjev za povrat nezakonito naplaćenih sredstva, a ako se Sanitat ogлуši o takav zahtjev podnijeti tužbu protiv Sanitata radi povrata nezakonito naplaćenih sredstava.

Pravna osnova zahtjeva: odredbe o "ništetnosti ugovora koji su protivni prisilnim propisima" – čl. 322. st. 1. i čl. 323. st. 1. Zakona o obveznim odnosima, te pravno shvaćanje "o pravnim posljedicama ukidanja propisa na ugovorne odnose koji se temelje na ukinutom propisu" izraženo u odluci Ustavnog suda RH, broj: U-III-213/2000 od 27. ožujka 2000.

<http://sljeme.usud.hr/usud/praksaw.nsf/70dc920edc085267c1256e340034695e/c1256a25004a262ac12568e3002f1d64?OpenDocument>

Činjenična osnova zahtjeva: kao pod I.

III. slučaj

Platili ste Sanitatu određene iznose "dobrovoljno" bez pravomoćnog rješenja o ovrsi ili pravomoćne presude na vašu štetu, ali ne znate kada i u kojem iznosu.

Nije hitno, jer nema roka nakon proteka kojeg se gubi pravo na traženje povrata.

Savjet: podnijeti Sanitatu pisani zahtjev da vam dostavi knjigovodstveni izlist svih uplata koje ste putem SMS-a, internetskog bankarstva, uplatom na bankovni račun ili na blagajni Sanitata izvršili u korist Sanitata od 2009.godine do danas, te za povrat nezakonito naplaćenih sredstva, a ako se Sanitat ogлуši o takav zahtjev podnijeti tužbu protiv Sanitata radi povrata nezakonito naplaćenih sredstava.

Pravna i činjenična osnova: kao pod II., a za traženje knjigovodstvenog ispisa odredbe čl. 186.b Zakona o parničnom postupku.

IV. slučaj

U tijeku je ovršni ili parnični postupak protiv vas zbog neplaćanja parkinga.

Hitno (u roku od 8 dana od primitka) podnijeti obrazloženi prigovor protiv rješenja javnog bilježnika o ovrsi. A u sudskim (parničnim) postupcima u kojima još nije donesena pravomoćna odluka sudovi od dana 18. lipnja 2014.g., kao dana stupanja na snagu presude Visokog upravnog suda, broj: Usov-125/2012-6 od 30. svibnja 2014.g., o ukidanju Odluke o organizaciji i načinu naplate i kontrole parkiranja u Gradu Dubrovniku (Sl. glasnik Grada Dubrovnika, br. 12/09.), ne bi smjeli primjenjivati odredbe ukinute odluke, već bi na sporne odnose trebali neposredno primijeniti odredbe mjerodavnog zakona (a to su u predmetnom slučaju odredbe Zakona o obveznim odnosima).

Pravna osnova: čl. 10. st. 2. i čl. 86. st. 3. i 4. Zakona o upravnim sporovima, analogna primjena čl. 58. st. 5. Ustavnog zakona o Ustavnom sudu Republike Hrvatske, te pravno shvaćanje "o trenutku nastupanja nezakonitosti odredbi ukinutog podzakonskog akta" izraženo u odluci Ustavnog suda RH, broj U-III-1797/2009 od 10. lipnja 2009.

<http://sljeme.usud.hr/usud/praksaw.nsf/ee9e09db89c968fdc1256a7f00419dff/c12570d30061ce53c12575d700273b52?OpenDocument>
<http://sljeme.usud.hr/usud/praksaw.nsf/ee9e09db89c968fdc1256a7f00419dff/c12570d30061ce53c12575d700273b52?OpenDocument>

Odvjetnica Višnja Drenški Lasan iz Zagreba poslala je uredništvu "Odvjetnika" svoj prijedlog za ocjenu suglasnosti s Ustavom Republike Hrvatske članka 8. stavak 3. Kaznenog zakona. Odvjetnica Drenški Lasan taj je prijedlog za ocjenu ustavnosti podnijela Ustavnome sudu Republike Hrvatske u rujnu ove godine.

Prijedlog za ocjenu suglasnosti s Ustavom Republike Hrvatske članka 81. stavka 3. Kaznenog zakona

(Narodne novine, br.125/11. i 144/12.)

Piše:

**Višnja
Drenški Lasan**

odvjetnica iz
Zagreba

Odredbom čl. 81. Kaznenog zakona (Narodne novine, br. 125/11. i 144/12. – u daljnjem tekstu KZ/11) propisani su rokovi zastare kaznenog progona.

Članak 81. citiranog Zakona glasi :

(1) Kazneni progon zastarijeva nakon:

- 40 godina za kaznena djela za koja se može izreći kazna dugotrajnog zatvora i kazna zatvora u trajanju dužem od 15 godina
- 25 godina za kaznena djela za koja se može izreći kazna zatvora u trajanju dužem od 10 godina
- 20 godina za kaznena djela za koje se može izreći kazna zatvora u trajanju dužem od 5 godina
- 15 godina za kaznena djela za koja se može izreći kazna zatvora u trajanju dužem od 3 godine
- 10 godina za kaznena djela za koje se može izreći kazna zatvora u trajanju dužem od 1 godine
- 6 godina za ostala kaznena djela.

(2) Kazneni progon ne zastarijeva za kazneno djelo genocida (članak 88.), zločina agresije (članak 89.), zločina protiv čovječnosti (članak 90.), ratnog zločina (članak 91.) te drugih djela koja ne zastarijevaju prema Ustavu Republike Hrvatske ili međunarodnom pravu.

(3) Ako je prije proteka rokova iz stavka 1. ovoga članka donesena prvostupanjska presuda, zastara kaznenog progona produljuje se za dvije godine.

Podnositeljica smatra da je odredba čl. 81. st. 3. KZ/11 protivna Ustavu Republike Hrvatske tj. odredbama čl. 3. i 5. te čl. 14. st. 2. u vezi s čl. 16. st. 2. Ustava Republike Hrvatske.

Člankom 3. Ustava Republike Hrvatske vladavina prava uvrštena je u najviše vrednote ustavnog poretka Republike Hrvatske te predstavlja temelj za tumačenje Ustava. Člankom 5. Ustava Republike Hrvatske propisano je da u Republici Hrvatskoj zakoni moraju biti u suglasnosti s Ustavom, a ostali propisi i s Ustavom i sa zakonima.

Uvodno, ukazuje se na načelna pravna stajališta koje je Ustavni sud Republike Hrvatske zauzeo u odluci i rješenju broj U-I-722/2009 od 6. travnja 2011. (Narodne novine broj 44/11) kada je riječ o zahtjevima vladavine prava. Prema tim stajalištima, zahtjevi pravne sigurnosti i vladavine prava iz čl. 3. Ustava Republike Hrvatske traže da pravna norma bude dostupna adresatima i za njih predvidljiva, tj. takva da oni mogu stvarno i konkretno znati svoja prava i obveze kako bi se prema njima mogli ponašati. Adresati pravne norme ne mogu stvarno i konkretno znati svoja prava i dužnosti te predvidjeti posljedice svojeg ponašanja ako pravna norma nije dovoljno određena i precizna. Zahtjev za određenošću i preciznošću pravne norme predstavlja jedan od temeljnih elemenata načela vladavine prava i ključan je za postanak i održanje legitimnog pravnog poretka. Zahtjevi za određenošću i preciznošću pravne norme moraju se stoga smatrati sastavnim dijelom načela vladavine prava na području svih grana prava, osobito zahtjeva za jedinstvenom primjenom prava te poštovanjem učinaka pravomoćnih presuda i drugih odluka tijela državne i javne vlasti.

Zahtjev za određenošću i preciznošću pravne norme ima i pozitivni i negativni smisao. U pozitivnom smislu on znači da građani moraju moći iz njezina izričaja stvarno i konkretno znati svoja prava i obveze kako bi im mogli prilagoditi svoje ponašanje. On nije ispunjen ako građani, kao svjesne i razumne osobe, nagađaju o smislu i sadržaju pravne norme, a njezini se primjenjivači često razilaze u njezinu tumačenju i primjeni u konkretnim slučajevima.

Prijeporna tumačenja neke pravne norme, koja rezultiraju neujednačenom praksom upravnih i sudskih tijela, predstavljaju sigurnu naznaku pogrešaka i nedostataka u njezinoj određenosti. Negativni smisao zahtjeva za određenošću i preciznošću pravne norme upućene tijelu državne vlasti znači da njezin izričaj mora vezati to tijelo tako da mu

ne dopušta postupanje izvan svrhe određene njezinim sadržajem. KZ/11 je organski zakon kojim se reguliraju temelji i ograničenja kaznenopravne prisile u Republici Hrvatskoj. U okviru toga izuzetno su bitne odredbe o zastari kaznenog progona, kao unaprijed određenom i zakonom definiranom vremenu u kojem država progona osobe osumnjičene da su počinile kazneno djelo. Tekst osporavane pravne norme ne zadovoljava kriterije određenosti i preciznosti pravne norme, jer građani kao svjesne i razumne osobe, nagađaju o njenom smislu i sadržaju u pogledu nužnih pretpostavki za produljenje roka zastare kaznenog progona za dvije godine.

Također, u primjeni osporavane odredbe, pred sudovima u Republici Hrvatskoj pojavilo se kao sporno pitanje pravilnog tumačenja odredbe iz stavka 3. citiranog članka. Naime, neki suci i pravni teoretičari smatraju da se radi o nedorečenoj odredbi u smislu da u KZ/11 nije jasno precizirano koja presuda produljuje zastarni rok za dvije godine. Je li to nepravomoćna prvostupanjska presuda koje egzistira u trenutku isteka roka iz stavka 1. citirane odredbe, a o kojoj sud drugog stupnja tek treba odlučiti, ili bilo koja presuda koja je u ranijem tijeku postupka bila donesena. O tom pitanju za sada ne postoji relevantna sudska praksa u pogledu primjene tog članka KZ/11, s obzirom na to da je riječ o "novoj" odredbi, međutim za zaključiti je da je riječ o odredbi o kojoj ni pravna teorija nema identičan stav. Naime, u povijesti razvoja kaznenog zakonodavstva u Hrvatskoj nikada do sada nije postojalo takvo zakonsko rješenje.

Ključno pitanje za tumačenje te odredbe KZ/11, a koje se ukazuje spornim u praksi, jest: da li je uvjet za produljenje roka zastare za dvije godine da u času nastupa zastare prema st. 1. citiranog članka egzistira nepravomoćna prvostupanjska sudska presuda na koju je moguće izjaviti žalbu, ili je žalba već izjavljena, ili je dovoljno da je bilo kada ranije u tijeku postupka bez obzira na rok iz stava 1. istog članka bila donesena presuda. S obzi-

Zahtjev za određenošću i preciznošću pravne norme ima i pozitivni i negativni smisao. U pozitivnom smislu on znači da građani moraju moći iz njezina izričaja stvarno i konkretno znati svoja prava i obveze kako bi im mogli prilagoditi svoje ponašanje. On nije ispunjen ako građani, kao svjesne i razumne osobe, nagađaju o smislu i sadržaju pravne norme, a njezini se primjenjivači često razilaze u njezinu tumačenju i primjeni u konkretnim slučajevima.

Razvidno je da osporavana pravna norma nije u skladu s načelima vladavine prava jer njeni adresati nagađaju o njezinom smislu i sadržaju. Odredbom čl. 14. st. 2. Ustava Republike Hrvatske propisano je da su svi pred zakonom jednaki. Ta odredba Ustava nudi zaštitu od diskriminacije, a to znači zabranu različitog tretmana osoba u bitno sličnim situacijama bez objektivnog i razumnog opravdanja.

rom na to da je u procesu tumačenju Zakona nužno sagledavati ne samo pravnu normu u tekstu kako je napisana u zakonu, nego treba poznavati i volju zakonodavca, tj. istražiti legitimnu svrhu radi koje je neka norma donesena, potrebno je ukazati na relevantni sadržaj procesa donošenja samog KZ/11.

Podnositeljica ukazuje na činjenicu da je u Konačnom prijedlogu KZ/11, Klasa 740-02/11-01/03 od 6. listopada 2011. godine, te u pojašnjenju izmjene članka 81. KZ/11 na stranici 160., vezano za stavak 3. citirane odredbe, navedeno da je riječ o odredbi koja je preuzeta iz švicarskog Kaznenog zakona (čl. 97. st. 3.) uz obrazloženje kako je opravdano produljenje zastarnih rokova u slučajevima kada je prvostupanjski sud donio presudu pri kraju isteka zastarnog roka, jer je u tom slučaju sudstvo ipak riješilo slučaj u zastarnom roku, iako ne pravomoćno. Ujedno se naglašava da je smisao unošenja st. 3. u odredbu čl. 81. KZ/11 u tome da se onemogućava prebacivanje odgovornosti zbog nastupa zastare s prvostupanjskih na žalbene sudove.

Člankom 97. st. 3. švicarskog Kaznenog zakona, koji je poslužio kao model našem KZ/11, propisano je: "Ukoliko je presuda izdana od suda prvog stupnja prije isteka zastarnog roka, zastarni rokovi se više ne primjenjuju", a iz čega se zaključuje namjera zakonodavca da produlji zastarni rok, kako bi sud drugog stupnja mogao odlučiti o nepravomoćnoj presudi.

U knjizi "Komentar Kaznenog zakona", grupe autora (K. Turković, P. Novoselec, V. Grozdanić, A. Kurtović Mišić, D. Derenčinović, I. Bojanić, M. Munivrana Vajda, M. Mrčela, S. Nola, S. Roksandić Vidlička, D. Tripalo i A. Maršavelski), izdavača Narodne novine d. d., Zagreb, travanj 2013. na stranici 120. navodi se:

"Nova odredba stavka 3. unesena je po uzoru na čl. 97. st. 3. švic. KZ(slično i §78b st. 3. njem. KZ). Riječ je o opravdanom produljenju zastarnih rokova u slučajevima kada je prvostupanjski sud donio presudu (svejedno

kakvu) pri kraju isteka zastarnog roka, jer je u tom slučaju sudstvo ipak riješilo slučaj u zastarnom roku (iako ne pravomoćno). Ujedno će se na taj način onemogućiti, u praksi dosta često, prebacivanje odgovornosti zbog nastupa zastare s prvostupanjskih na žalbene sudove."

Identičan komentar nalazi se i u komentaru Kaznenog zakona autora Š. Pavlović, izdavač Libertina naklada, Rijeka 2013.

Za razliku od citiranih autora, od kojih je većina bila u sastavu Radne grupe koju je oformilo Ministarstvo pravosuđa Republike Hrvatske, autorica A. Garačić u knjizi "Novi Kazneni zakon", izdavača Organizator Zagreb iz 2013., u komentaru sporne odredbe čl. 81. st. 3. KZ/11 na stranici 235. piše:

"Odredba ovog stavka potpuno je nova. Njome se produljuju svi zastarni rokovi ako je ispunjen određeni uvjet. Taj je uvjet da je donesena prvostupanjska presuda prije proteka rokova zastare, pri čemu je neodlučno je li okrivljenik tom presudom osuđen ili je oslobođen ili je optužba odbijena. U tom će se slučaju zastara kaznenog progona produljiti za dvije godine.

Čini nam se opravdanim uvođenje produljenja rokova zastare kaznenog progona u takvim slučajevima kada sud prvog stupnja donese presudu pri kraju isteka roka zastare, pa sudu drugog stupnja ne ostaje dovoljno vremena da odluči o žalbi ili pak zastara nastupi neposredno nakon ukidanja prvostupanjske presude.

Na taj će se način onemogućiti prebacivanje odgovornosti za nastupanje zastare kaznenog progona s prvostupanjskih na drugostupanjske sudove, što se ponekad događalo, jer će nakon donošenja nepravomoćne odluke ostati dovoljno vremena da se odluči o žalbi, a ako presuda bude ukinuta, da se postupak ponovo provede prije nastupanja produljenog roka zastare kaznenog progona."

Prema iznijetom stavu autorice A. Garačić, za produljenje roka zastare za dvije godine uvjet je da je bilo kada tijekom postupka bila donesena prvostupanjska presuda.

Iz citiranog je razvidno da osporavana pravna norma nije u skladu s načelima vladavine

U sudskoj praksi često se događalo prebacivanje odgovornosti zbog nastupa zastare s prvostupajskih na žalbene sudove. Ni u prijedlogu Zakona ni u komentarima ne navode se nikakvi statistički pokazatelji koji bi opravdali tezu da se radi o čestoj pojavi i koji bi svojim postojanjem zaista opravdali različitost tretmana osoba u bitno sličnim situacijama, a ne navode se ni ikakvi drugi razlozi.

prava jer njeni adresati nagađaju o njezinom smislu i sadržaju. Odredbom čl. 14. st. 2. Ustava Republike Hrvatske propisano je da su svi pred zakonom jednaki. Ta odredba Ustava nudi zaštitu od diskriminacije, a to znači zabranu različitog tretmana osoba u bitno sličnim situacijama bez objektivnog i razumnog opravdanja.

Odredba čl. 81. st. 3. KZ/11 predstavlja iznimku od odredbe čl. 81. KZ/11, s obzirom na to da pod određenim uvjetom dopušta produljenje roka zastare kaznenog progona koji je definiran u st. 1. istog članka za daljnje dvije godine. Time je svakako uveden različiti tretman osoba protiv kojih se provodi kazneni postupak. Postavlja se pitanje legitimnosti cilja uvođenje takvog različitog tretmana u situaciji kada je zakonodavac tim istim Zakonom ukinuo do tada postojeći institut relativne zastare, uvođenjem jednog jedinstvenog rokova zastare kaznenog progona kojeg je znatno produljio sagledavano s aspekta Kaznenog zakona koji mu je prethodio.

U prijedlogu KZ/11, kao i u komentarima kao objektivno i razumno opravdanje navodi se da se u sudskoj praksi često događalo prebacivanje odgovornosti zbog nastupa zastare s prvostupajskih na žalbene sudove. Ni u prijedlogu Zakona ni u komentarima ne navode se nikakvi statistički pokazatelji koji bi opravdali tezu da se radi o čestoj pojavi i koji bi svojim postojanjem zaista opravdali različitost tretmana osoba u bitno sličnim situacijama, a ne navode se ni ikakvi drugi razlozi. Nejasno je zbog toga što je to zapravo objek-

tivno i razumno opravdanje za uvođenje takve nejednakosti građana pred zakonom.

Ovdje valja ukazati na ustavnu presumpciju neležnosti svakog osumnjičenika te na činjenicu da je citiranom odredbom povrijeđeno i načelo razmjernosti koje se štiti odredbom čl. 16. st. 2. Ustava Republike Hrvatske. Naime, odredbom čl. 83 KZ/11 zastara kaznenog progona vezana je za zakonom zapriječenu kaznu za pojedina kaznena djela Tako kaznena djela s najtežom zakonom zapriječenom kaznom zatvora imaju i najdulji rok zastare kaznenog progona, a što je i potpuno logično. Suprotno tom kriteriju, odredbom stavka 3. čl. 81. KZ/11 rok zastare kaznenog progona pod određenim uvjetom produljuje se uvijek za dvije godine, bez obzira o težini kaznenog djela tj. zakonom zapriječenu kaznu. Upravo to upućuje na zaključak da proklamirano "navodno često" prebacivanje odgovornosti zbog nastupa zastare s prvostupajskog na žalbene sudove nije ono objektivno i razumno opravdanje koje dozvoljava ovu iznimku u smislu čl. 14. st. 2. Ustava, već se radi o nečem drugom, a o čemu se samo može nagađati.

Podnositeljica ukazuje zbog toga i na činjenicu da se i institut istražnog zatvora u odredbama o maksimalnom trajanju vezuje razmjerno za težinu kaznenog djela prema zakonom zapriječenoj kazni.

Slijedom iznesenog **predlaže se** da Ustavni sud Republike Hrvatske pokrene postupak za ocjenu suglasnosti s Ustavom odredbe čl. 81. st. 3 KZ/11 te da citiranu odredbu ukinu.

Kolokacije u jeziku prava

Dokazi se na hrvatskome izvode, a na engleskome uzimaju

Priredila

Ivana Bendow
prof.

“Da bismo mogli kompetentno odgovoriti na pitanje treba li graditi nuklearne elektrane, morali bismo biti nuklearni fizičari. Da bismo odgovorili na pitanje jesmo li za ili protiv uzgoja genetski modificiranih organizama, morali bismo biti molekularni biolozi ili genetičari”. Tako, doslovno, govori suvremeni talijanski filozof i psihoanalitičar Umberto Galimberti raspravljajući o odlučivanju u demokratskom društvu i nastavlja “a kako nismo ni nuklearni fizičari ni molekularni biolozi, odluke ne donosimo na temelju argumenata, već na temelju dojmova, oslanjajući se na retoričare i sofiste, na one koji vladaju vještinom uvjeravanja, na riječi političara koji nam se dopada, crkve kojoj pripadamo... Tehnika nam stavlja na stol teme o kojima ne možemo kompetentno odlučivati – i tu je kraj demokraciji.”

A suci? O čemu sve oni moraju odlučivati? Njihov se posao može sažeti u jednoj rečenici: utvrditi činjenice i na njih primijeniti pravo – *to establish the facts and apply the law to the facts*. Zvuči jednostavno, sve dok se ne prisjetimo raspona područja koja treba poznavati radi utvrđenja činjenica, a taj se raspon kreće od složenih znanosti poput nuklearne fizike i molekularne biologije, preko psihijatrije, balistike, grafologije, građevinarstva, meteorologije, medicine, pa sve do – postolarstva (za ovo posljednje vidjeti *Louboutin v. Yves Saint Laurent*). Za razliku od građana koji, kako tvrdi Galimberti, nemajući potrebna znanja odlučuje na temelju dojmova, sudac u odsustvu potrebnih znanja zove upomoć vještaka. I eto nas na temi našeg aktualnog jezičnog priloga

– vještačenje. Vještačenje, dakle. A kako se na engleskom kaže vještačenje? Radi odgovora na to pitanje, gotovo da bi vašoj “tičerici” trebao vještak, ne zato što ne bih znala na engleskom govoriti o vještačenju, već zato što tražim najbolji način da vas, svoje učenike, opremim istom vještinom. Naime, riječ vještačenje je jedan od primjera kako različite jezične zajednice različito percipiraju stvarnost i različito je oblikuju jezikom.

Ajmo ovim putem. Trebat će vam tri ključne riječi: *commission*, *take* i *expert*. To su tri stupa na koje se naslanja svako razmišljanje i svaki razgovor o vještačenju. Ponovimo: *commission–take–expert*.

U anglo-američkoj pravnoj terminologiji, koju je prihvatilo i europsko pravo, vještak je svjedok, ali ne bilo koji, već onaj koji raspolaže potrebnim stručnim znanjem ili vještinom – *an expert witness*. U engleskom se ovaj drugi član kolokacije često ispušta, pa vještak u engleskoj pravnoj terminologiji postaje naprosto stručnjak – *an expert*. Ono što *expert* iznosi pred sudom jest nalaz i mišljenje – *an expert report*, o kojem se na engleskom govori još i kao o *expert evidence* (dokazi vještaka, odnosno dokazi pribavljeni vještačenjem).

Dokazi se na hrvatskome izvode, a na engleskome se (ne treba se bojati doslovnog prijevoda, ako on olakšava pamćenje) uzimaju. *Evidence is taken*. Stoga kolokacija izvođenje dokaza na engleskome glasi *the taking of evidence*. Kako su dokazi pribavljeni vještačenjem *expert evidence*, izvođenje dokaza vještačenjem na engleskom će glasiti ovako: *the taking*

O autorici

Ivana Bendow podučava pravnički engleski jezik i sastavlja hrvatsko-engleski kolokacijski rječnik prava. Autorica je dvaju dvojezičnih frazeoloških rječnika u nakladi Školske knjige.

of expert evidence. Dokaze izvodi sud, *the court takes evidence*, pa ako ih je izveo vještačenjem reći ćemo *the court took expert evidence*, ili – ako je saslušao vještaka – *the court heard expert evidence*.

A što ćemo s glagolom *to commission*? Gdje je njemu mjesto u razgovoru o vještačenju? Prijetimo se: engleski ima dva glagola koja odgovaraju našem naručiti: *order* i *commission*. Prvi se odnosi na gotove proizvode, a potonji na one koje tek treba izraditi (npr. *to commission a portrait*). Na hrvatskome, dakako, ne kažemo da sud odnosno tijelo koje vodi postupak naručuje vještačenje, nego da ga određuje. U engleskome u ovom kontekstu glagolu

“određuje” odgovara taj “naručiti”, pa kažemo *the court commissioned an expert report*, ili *the court commissioned expert evidence*. Ako je iz konteksta poznato da se radi o nalazu vještaka, pridjev *expert* se može izostaviti, pa kolokacija u infinitivu glasi: *to commission a report*.

Sada bismo trebali biti opremljeni za razgovor o vještačenju, a onima koji žele – kako se to obično kaže – utvrditi gradivo, predlažem da, pored rječničkog dijela koji slijedi, zavire i u presudu Europskog suda za ljudska prava od 13. studenog 2012. *Bajić v. Croatia* i provjere koliko se puta i u kojim varijantnim oblicima u toj presudi javlja glagol *commission* (glagol, ne imenica koja znači povjerenstvo).

stalni sudski vještak an accredited judicial expert
neovisan i nepristran vještak an independent and impartial expert, an independent and unbiased expert

neovisnost i nepristranost vještaka expert witness independence and impartiality

pristran vještak, vještak je pristran a biased expert, the expert is biased

zajednički vještak a single joint expert, a single expert, a joint expert

odrediti vještaka to appoint an expert witness

vještak kojega je odredio sud an expert appointed by the court, a court-appointed expert

vještak kojega je predložila stranka an expert proposed by a party, a party-proposed expert

stručno znanje i vještina expert knowledge, expertise

inokosni vještak ili stručna ustanova an individual expert or an expert institution

angažirati vještaka to engage an expert witness, to use an expert witness

nalaz i mišljenje vještaka an expert witness report, an expert report, expert evidence

oblik i sadržaj nalaza vještaka form and content of expert report

u cijelosti prihvatiti nalaz i mišljenje vještaka to rely entirely on expert witness report

sud je u cijelosti prihvatio nalaz i mišljenje vještaka the court relied entirely on expert evidence, the court relied entirely on the expert's report

provođenje vještačenja using expert evidence, commissioning and hearing expert evidence

izvođenje dokaza vještačenjem the taking of expert

evidence, taking expert evidence, hearing expert evidence

sud je izveo dokaze vještačenjem the court took expert evidence, the court heard expert evidence

obaviti vještačenje to provide expert evidence, to deliver expert evidence, to perform expert evaluation

vještak koji je obavio vještačenje the witness who provided expert evidence, the person who performed expert evaluation

vještak daje iskaz sudu an expert witness testifies before the court

izuzeće ili otklon vještaka expert witness disqualification on statutory grounds or for bias

nalog o vještačenju an order to commission expert evidence

dostaviti nalog o vještačenju strankama to serve the parties with the order to commission expert evidence, to serve on the parties the order to commission expert evidence

složenije vještačenje more complex expert evidence, a more complex expert report

povjeriti vještačenje fizičkoj osobi to commission an expert report from a physical person

povjeriti vještačenje stručnoj ustanovi ili državnom tijelu to commission an expert report from an expert institution or a state body

imenu stalnih sudskih vještaka, popis stalnih sudskih vještaka a directory of expert witnesses, an expert witness directory

imenu stalnih sudskih vještaka za graditeljstvo a directory of expert witnesses for construction, a construction expert witness directory

Oslovljavanje

Priredio

.....
dr. sc.
Marko Alerić
 prof.

Kad nekoga oslovljavamo, najčešće se služimo riječima: *poštovani/poštovana*, rjeđe *cijenjeni/cijenjena*, zatim riječima: *gospodine* ili *gospođo* i navođenjem prezimena ili funkcije osobe koju oslovljavamo. Pridjevom *štovani/štovana* izriče se poštovanje Bogu i/ili svecu. Ljude koje svakodnevno susrećemo poštujemo, cijenimo, divimo im se, ali ih ne štujemo. Zato je pravilno:

*Sve strane moraju **poštovati** propisane zakone. Često nemaju ni malo **poštovanja** prema tim ljudima.*

Poštovani gospodine Žagar,...

Dio rečenice kojim nekoga oslovljavamo pravilno treba glasiti, npr.:

Poštovani gospodine (gosp.) Juriću (direktore), zahvaljujem Vam na obavijesti u kojoj ...

Cijenjeni gospodine (gosp.) Knez (direktore), obavještavamo Vas ...

Poštovana gospođo (gđo) Jurić (direktorice), molimo Vas da nam dostavite...

Cijenjena gospođo (gđo) Knez (direktorice), javljamo se u vezi s...

Riječi *gospodine* i *gospođo* mogu se, osim punim riječima, pisati i kraticama (*gosp.*, *gđo*). Pritom treba osvijestiti činjenicu da se iza kratice *gosp.* piše točka, a iza kratice *gđo* ne piše. Nakon dijela rečenice kojim osobu oslovljavamo, piše se zarez i rečenica u novom retku nastavlja malim početnim slovom.

Imenice se u hrvatskom jeziku, pa tako i imena i prezimena, sklanjaju, odnosno mijenjaju po padežima. Pritom dobivaju padežne nastavke. Npr. prezime *Milić* u nominativu glasi *Milić*, u genitivu *Milića*, u dativu *Miliću*, u akuzativu *Milića*, u vokativu *Miliću*, u lokativu *Miliću* i u instrumentalu *Milićem*. Često se,

međutim, može čuti ili vidjeti nepravilno:

n/r. gosp. Ivan Horvat; Poduzeće je zastupano po direktoru Petar Milić, Poštovani gospodine Juraj Knežević.

Pravilno je trebalo biti napisano: *n/r. gosp. Ivana Horvata; Poduzeće je zastupano po direktoru Petru Miliću, Poštovani gospodine (Jurju) Kneževiću.*

Sve riječi koje upotrebljavamo u oslovljavanju, pa tako i prezime osobe koju oslovljavamo, trebaju biti u vokativu.

Kada oslovljavamo mušku osobu kojoj prezime završava na *-ić*, npr. *Jurić, Perić, Knežević, Jurišić*, ono u vokativu pravilno dobiva nastavak *-u*, pa glasi: *Poštovani gospodine Juriću..., Poštovani gospodine Periću..., Poštovani gospodine Kneževiću..., Poštovani gospodine Jurišiću...*

Ako prezime muške osobe ne završava na *-ić*, npr. *Knez, Vončina, Simone, Stier*, onda u vokativu ne dobiva nastavak *-u*, nego prezime ostaje u istom obliku kao da je u nominativu: *Poštovani gospodine Knez..., Poštovani gospodine Vončina..., Poštovani gospodine Simone..., Poštovani gospodine Stier...*

Kada oslovljavamo žensku osobu, oblik prezimena u vokativu uvijek je jednak obliku prezimena u nominativu, bez obzira na to kojim glasovima prezime završava, npr. *Poštovana gospođo Jurić..., Poštovana gospođo Knez..., Poštovana gospođo Dobrila...*

Osobu s kojom smo bliski možemo osloviti i njezinim imenom. Pritom trebamo poštovati nekoliko važnih pravila.

Muška imena koja u N završavaju na nepalatalni suglasnik (koji nije č, ć, dž, đ, š, ž, lj, nj, j) u vokativu završavaju na *-e* (*Petre, Ivane, Adame, Eugene*).

Muška imena koja u N završavaju na palatalni suglasnik (č, ć, dž, đ, š, ž, lj, nj, j) u vokativu završavaju na *-u* (*Jurju, Regoču, Blažu*).

O autoru

Marko Alerić diplomirao je, magistrirao i doktorirao na studiju kroatistike Filozofskog fakulteta u Zagrebu, gdje je izabran u znanstveno-nastavno zvanje docenta. Sudjeluje na brojnim međunarodnim znanstvenim skupovima i objavljuje znanstvene i stručne radove iz područja jezikoslovlja.

Muška imena koja u N završavaju nastavcima: *-a, -ica* (*Ilija, Matija, Nikica, Jurica*) imaju V oblikom jednak N.

Muška imena koja u N završavaju nastavcima: *-o, -e* (*Anđelko, Karlo, Franjo, Pio, Marko, Bosiljko, Željko / Julije, Hrvoje, Vergilije, Valerije, Hilarije*) i muška imena koja završavaju na *k, g, h, c* (*Patrik, Dag, Salih, Franc*) imaju V oblikom jednak N.

Ženska imena koja završavaju na *-a*, npr. *Marta, Ana, Tamara, Ivana, Laura...* imaju vokativ poput nominativa, odnosno oblik im je u tim padežima jednak. Iznimku čine dvosložna ženska imena s dugouzlaznim naglaskom: *Ruža, Nada, Mara, Mira, Ida, Anka* koja u vokativu imaju nastavak *-o*, npr. *Ružo, Nado, Maro, Miro, Ido, Anko*.

Ženska imena koja završavaju na *-ica* u vokativu mogu pravilno završavati i na *-ica* i na *-ice*, npr. u vokativu je pravilno i *Jelica* i *Jelice*, i *Milica* i *Milice*.

Ženska imena koja završavaju na suglasnik imaju vokativ jednak nominativu, npr. vokativ imena *Nives, Ines, Astrid* glasi *Nives, Ines, Astrid*.

I ženska imena koja su postala od pridjeva imaju vokativ jednak nominativu, npr. *Draga, Divna, Mirna* i sl. te imena država: *Hrvatska, Francuska, Engleska, Švedska, Finska, Mađarska...*

Ime *Marija* ima dva pravilna oblika u vokativu: i *Marija* (neutralno) i *Marijo* (ekspresivno).

Zamjenicu *vi* upotrebljavamo za oslovljavanje većeg broja osoba ili jedne osobe s kojom nismo bliski, iz poštovanja. Zamjenica *vi* jest lična (osobna) zamjenica koja dolazi uz drugo lice množine. Ako se sa *vi* iz poštovanja obraćamo jednoj osobi (jednini), onda predikat (glagolski pridjev radni) pravilno mora biti u množini (kao kad se obraćamo većem broju osoba), a ne u 2. licu jednine (kao kad se nekome obraćamo sa *ti*). Zato je pravilno: *Vi ste bili, Vi ste naši, Vi ste dobri, Vi ste prvi*. Nije pravilno: *Vi ste bio, Vi ste bila; Vi ste naš, Vi ste naša; Vi ste dobar, Vi ste dobra; Vi ste prva*. Tek kada je u imenskome dijelu predikata

imenica koja se odnosi na jednu osobu, onda je imenica u jednini: “*Vi ste pravi junak, vi ste dobra prijateljica.*“

Kada se zamjenicom *vi* obraćamo većem broju osoba (množini), onda glagolski pridjev radni treba biti u ženskome ili muškome rodu. U ženskome je rodu ako su osobe ženskoga spola, npr. *Vas dvije ste došle; Bile ste u gradu*. Kada su osobe muškoga roda ili kada su rodovi miješani, glagolski pridjev radni treba biti u muškome rodu, npr. *Vi (muškarac i žena) ste došli na vrijeme; Sunce i Mjesec su nas pratili*. Osim gramatičkih pravila u pisanoj komunikaciji moramo poštovati i pravopisna pravila jer nam samo njihovo pridržavanje omogućuje ne samo pravilan i jedinstven način pisanja nego i čitanja, odnosno razumijevanje onoga što je napisano.

Zamjenica *Vi* i zamjenice *Vas, Vaš i Vama, Vašem, Vašoj, Vašeg(a)* pišu se velikim početnim slovom kad se njome obraćamo jednoj osobi, odnosno kada oslovljavamo jednu osobu želeći joj izraziti poštovanje. Npr. u rečenici *Poštovani gospodine Juriću, zahvaljujemo Vam na upitu*, zamjenicu *Vam* pravilno je napisati velikim početnim slovom.

Međutim, ako prilikom upotrebe zamjenice *vi* oslovljavamo veći broj osoba, onda tu zamjenicu pišemo malim početnim slovom. Zamjenicu *vi* ćemo zbog toga, npr. u rečenici, *Poštovani zaposlenici, zahvaljujem vam na uspješno obavljenom poslu* pravilno napisati malim početnim slovom.

Osim zamjenice *Vi*, kada njome iz poštovanja oslovljavamo jednu osobu, velikim početnim slovom ponekad možemo pisati i zamjenice *Ti, Tvoj i Tvome*, koje uobičajeno pišemo malim početnim slovom jer njome oslovljavamo osobe koje su nam bliske, npr. po rodu, po dobi, po zvanju, po prijateljstvu. Naime, ponekad prema nekoj osobi istodobno osjećamo bliskost, možda i prijateljstvo, ali i duboko poštovanje. U tom slučaju zamjenicu *ti* možemo također napisati velikim početnim slovom. Tako istodobno pokazujemo poštovanje, prijateljstvo, ali i suzdržanost prema osobi kojoj pišemo.

Dana 17. rujna 2014. godine pred predsjednikom Hrvatske odvjetničke komore odvjetničku prisegu dali su:

PETRA AMBROZIĆ
Odobren upis na
sjednici Izvršnog
odbora 8. rujna
2014. godine, sa
sjedištem ureda
u PULI.

**MARKO
ANDRIJANIĆ**
Odobren upis na
sjednici Izvršnog
odbora 8. rujna
2014. godine, sa
sjedištem ureda
u ZAGREBU.

VEDRAN BARIŠIĆ
Odobren upis na
sjednici Izvršnog
odbora 8. rujna
2014. godine, sa
sjedištem ureda
u KOPRIVNICI.

**ANTONIO
BOLANČA**
Odobren upis na
sjednici Izvršnog
odbora 8. rujna
2014. godine, sa
sjedištem ureda
u SPLITU.

NIKOLA DROBEČ
Odobren upis na
sjednici Izvršnog
odbora 8. rujna
2014. godine, sa
sjedištem ureda
u ZAGREBU.

**IVANA DUJMOVIĆ
ZUBAN**
Odobren upis na
sjednici Izvršnog
odbora 8. rujna
2014. godine, sa
sjedištem ureda
u ZAGREBU.

ANTE GABELICA
Odobren upis na
sjednici Izvršnog
odbora 8. rujna
2014. godine, sa
sjedištem ureda
u SPLITU.

MORANA GOTIĆ
Odobren upis na
sjednici Izvršnog
odbora 8. rujna
2014. godine, sa
sjedištem ureda
u ZAGREBU.

**JASMINKA
GREGURIĆ MATIĆ**
Odobren upis na
sjednici Izvršnog
odbora 8. rujna
2014. godine, sa
sjedištem ureda
u ZAGREBU.

HRVOJE GRUBEŠA
Odobren upis na
sjednici Izvršnog
odbora 8. rujna
2014. godine, sa
sjedištem ureda
u OSIJEKU.

TENA GRŽIČIĆ
Odobren upis na
sjednici Izvršnog
odbora 7. srpnja
2014. godine, sa
sjedištem ureda
u ZAGREBU.

HELA GUIĆ
Odobren upis na
sjednici Izvršnog
odbora 8. rujna
2014. godine, sa
sjedištem ureda
u SUPETRU.

**DORA
HANŽEKOVIĆ**
Odobren upis na
sjednici Izvršnog
odbora 8. rujna
2014. godine, sa
sjedištem ureda
u ZAGREBU.

OZREN KORUŠEČ
Odobren upis na
sjednici Izvršnog
odbora 8. rujna
2014. godine, sa
sjedištem ureda
u BJELOVARU.

**JOSIP
KRSTULOVIĆ**
Odobren upis na
sjednici Izvršnog
odbora 7. srpnja
2014. godine, sa
sjedištem ureda
u SPLITU.

TIHANA MAJIĆ
 Odboren upis na
 sjednici Izvršnog
 odbora 8. rujna
 2014. godine, sa
 sjedištem ureda
 u OSIJEKU.

IVAN ORŠOLIĆ
 Odboren upis na
 sjednici Izvršnog
 odbora 8. rujna
 2014. godine, sa
 sjedištem ureda
 u ZAGREBU.

**IVANA PAJALIĆ
 ORŠIĆ**
 Odboren upis na
 sjednici Izvršnog
 odbora 8. rujna
 2014. godine, sa
 sjedištem ureda
 u KRKU.

**DOMAGOJ
 ZEMLJAK**
 Odboren upis na
 sjednici Izvršnog
 odbora 8. rujna
 2014. godine, sa
 sjedištem ureda
 u ZAGREBU.

PETAR PETRINIĆ
 Odboren upis na
 sjednici Izvršnog
 odbora 8. rujna
 2014. godine, sa
 sjedištem ureda
 u MEDULINU.

IVAN PETRUS
 Odboren upis na
 sjednici Izvršnog
 odbora 8. rujna
 2014. godine, sa
 sjedištem ureda
 u ZADRU.

TIHANA SVETEC
 Odboren upis na
 sjednici Izvršnog
 odbora 8. rujna
 2014. godine, sa
 sjedištem ureda
 u ZAGREBU.

IVANA TUŠEK
 Odboren upis na
 sjednici Izvršnog
 odbora 8. rujna
 2014. godine, sa
 sjedištem ureda
 u ZAGREBU.

**JASNA
 ZUBERBÜHLER**
 Odboren upis na
 sjednici Izvršnog
 odbora 8. rujna
 2014. godine, sa
 sjedištem ureda
 u ZAGREBU.

ANA TUŠKAN
 Odboren upis na
 sjednici Izvršnog
 odbora 8. rujna
 2014. godine, sa
 sjedištem ureda
 u ZAGREBU.

MARINA ŠARE
 Odboren upis na
 sjednici Izvršnog
 odbora 8. rujna
 2014. godine, sa
 sjedištem ureda
 u SPLITU.

Predsjednik HOK-a Robert Travaš s novim članovima

Dana 22. listopada 2014. godine pred dopredsjednikom Hrvatske odvjetničke komore odvjetničku prisegu dali su:

IVAN BITANGA
Odobren upis
na sjednici
Izvršnog odbora
13. listopada
2014. godine, sa
sjedištem ureda
u SPLITU.

**LIDIJA BOJČIĆ
TAPŠANJI**
Odobren upis
na sjednici
Izvršnog odbora
13. listopada
2014. godine, sa
sjedištem ureda
u OSIJEKU.

MARIJA BORAS
Odobren upis
na sjednici
Izvršnog odbora
13. listopada
2014. godine, sa
sjedištem ureda
u ZAGREBU.

ELIZABETA BORIĆ
Odobren upis
na sjednici
Izvršnog odbora
13. listopada
2014. godine, sa
sjedištem ureda
u ZAGREBU.

LOVEL BORIĆ
Odobren upis
na sjednici
Izvršnog odbora
13. listopada
2014. godine, sa
sjedištem ureda
u ZAGREBU.

BOJANA COLARIĆ
Odobren upis na
sjednici Izvršnog
odbora 13.
listopada 2014.
godine, sa
sjedištem ureda
u ZAGREBU.

TANJA CUKON
Odobren upis
na sjednici
Izvršnog odbora
13. listopada
2014. godine sa
sjedištem ureda
u PULI.

**DARIJAN
DUNDOVIĆ**
Odobren upis
na sjednici
Izvršnog odbora
13. listopada
2014. godine sa
sjedištem ureda
u RIJEI.

DORIJAN DUSPER
Odobren upis
na sjednici
Izvršnog odbora
13. listopada
2014. godine sa
sjedištem ureda
u ZAGREBU.

**TANJA
GRBANOVIĆ**
Odobren upis
na sjednici
Izvršnog odbora
13. listopada
2014. godine, sa
sjedištem ureda
u ZAGREBU.

ANA GRBIĆ
Odobren upis
na sjednici
Izvršnog odbora
13. listopada
2014. godine, sa
sjedištem ureda
u ZADRU.

ZORAN HLEVNJAK
Odobren upis
na sjednici
Izvršnog odbora
13. listopada
2014. godine, sa
sjedištem ureda
u ZAGREBU.

MARKO HRABAR
Odobren upis
na sjednici
Izvršnog odbora
13. listopada
2014. godine, sa
sjedištem ureda
u ZAGREBU.

SILVIA ILIJEVSKI
Odobren upis
na sjednici
Izvršnog odbora
13. listopada
2014. godine, sa
sjedištem ureda
u ZAGREBU.

**TOMISLAV
JURKOVIĆ**
Odobren upis
na sjednici
Izvršnog odbora
13. listopada
2014. godine, sa
sjedištem ureda
u ZAGREBU.

ZRINKA KNEŽIĆ
 Odobren upis
 na sjednici
 Izvršnog odbora
 13. listopada
 2014. godine, sa
 sjedištem ureda
 u ZAGREBU.

LUKA KUDUZ
 Odobren upis
 na sjednici
 Izvršnog odbora
 13. listopada
 2014. godine, sa
 sjedištem ureda
 u OSIJEKU.

ANITA LOVRIĆ
 Odobren upis
 na sjednici
 Izvršnog odbora
 13. listopada
 2014. godine, sa
 sjedištem ureda
 u UMAGU.

**MARTINA
 MALDINI**
 Odobren upis
 na sjednici
 Izvršnog odbora
 13. listopada
 2014. godine, sa
 sjedištem ureda
 u ZAGREBU.

**SILVA RUSENDIĆ
 TOPIĆ**
 Odobren upis
 na sjednici
 Izvršnog odbora
 13. listopada
 2014. godine, sa
 sjedištem ureda
 u MAKARSKOJ.

INES SLUTEJ
 Odobren upis
 na sjednici
 Izvršnog odbora
 13. listopada
 2014. godine, sa
 sjedištem ureda
 u ZAGREBU.

NEBOJŠA VITEZ
 Odobren upis
 na sjednici
 Izvršnog odbora
 13. listopada
 2014. godine, sa
 sjedištem ureda
 u VARAŽDINU.

**MIHAELA VLAŠIĆ
 LAJH**
 Odobren upis
 na sjednici
 Izvršnog odbora
 13. listopada
 2014. godine, sa
 sjedištem ureda
 u ZAGREBU.

**JANA VOLENEC
 PEĆINA**
 Odobren upis
 na sjednici
 Izvršnog odbora
 13. listopada
 2014. godine, sa
 sjedištem
 ureda u

**LAURENZ
 WOLFGANG
 VUCHETICH**
 Odobren upis
 na sjednici
 Izvršnog odbora
 13. listopada
 2014. godine, sa
 sjedištem ureda
 u ZAGREBU.

*Dopredsjednik HOK-a
 Mladen Klasić s novim
 članovima*

ZAPISNIK

s redovite godišnje Skupštine Hrvatske odvjetničke komore,
održane 5. srpnja 2014. godine, s početkom u 9:30 sati u
prostorijama HOK-a, Koturaška 53/II, Zagreb.

(zasjedanjem Skupštine predsjedava gosp.

Robert Travaš, predsjednik Hrvatske odvjetničke komore)

Robert Travaš:

Kolegice i kolege, dame i gospodo, uvaženi gosti!
Dobro došli u Hrvatski odvjetnički dom!

Prije početka rada Skupštine, dozvolite da odamo
počast Domovini.

Otvaram redovitu godišnju Skupštinu Hrvatske
odvjetničke komore. Utvrđujem da Skupštinu
Hrvatske odvjetničke komore, u smislu članka
6. Statuta Hrvatske odvjetničke komore, čine
predstavnici svih odvjetničkih zborova, izabrani
na godišnjim skupštinama zborova, predsjednik
Komore, predsjednici svih odvjetničkih zborova,
predsjednik Disciplinskog suda Komore, pred-
sjednik Višeg disciplinskog suda Komore, dis-
ciplinski tužitelj Komore, bivši predsjednici Ko-
more koji nisu u mirovini i predsjednik Udruge
odvjetničkih vježbenika pri Komori.

Broj predstavnika odvjetničkih zborova određuje
se tako da svaki zbor izabire po jednog predstavnika
u skupštinu na svakih započelih 50 svojih
članova.

Skupština se može održati i donositi pravovaljane
odluke ako joj prisustvuje većina svih članova, a
donosi odluke većinom glasova prisutnih članova.

Prema citiranim člancima, Skupštinu ove godine
čini 119 predstavnika, i to 25 po položaju i 94
predstavnika izabrana od odvjetničkih zborova.

Konstatiram da su trenutačno na godišnjoj Skupštini
nazočna 64 predstavnika, te prema tome po-

stoji kvorum iz članka 11. Statuta Hrvatske odvjetničke komore.

Skupština može pravovaljano raditi i donositi pravovaljane odluke.

Dozvolite mi da pozdravim naše drage goste i ostale nazočne: pozdravljam gospodina Branka Hrvatina, predsjednika Vrhovnog suda Republike Hrvatske, gospodina Antu Galića, predsjednika Visokog upravnog suda Republike Hrvatske, gospodina Danu Hercega, predsjednika Visokog prekršajnog suda Republike Hrvatske, gospođu Anu Garačić, sutkinju Vrhovnog suda i zamjenicu predsjednika Vrhovnog suda Republike Hrvatske, gospođu Mirelu Mijoč, predsjednicu Općinskog građanskog suda u Zagrebu, gospodina Vidoja Buluma i gospođu Danijelu Franić koji su ovdje u ime gradonačelnika gospodina Milana Bandića, gospodina Nikolu Tadića, javnog bilježnika i predsjednika Zagrebačkog javnobilježničkog zbora koji je ovdje u ime gospođe Lucije Popov, predsjednice Hrvatske javnobilježničke komore, gospođu Vesnu Škare Ožbolt, kolegicu koja je trenutno saborska zastupnica.

Posebno pozdravljam dobitnike Plakete "dr. Ivo Politeo" s poveljom: gospodina Arna Vičića, odvjetnika u miru i gospodina Marka Linića, odvjetnika u Rijeci.

Ispričavam se ako nekoga nisam posebno pozdravio.

Nakon pozdravne riječi, imamo uvijek jednu tužnu dužnost, a to je da se sjetimo kolega koji su od prošle pa do ove Skupštine preminuli i više nisu među nama, a to su:

Vinko Braje iz Zagreba, Matej Niderle iz Đakova, Veljko Klemenčić iz Zagreba, Željko Čajić iz Velike Gorice, Božica Jakšić iz Bjelovara, Boris Švel iz Zagreba, Zdenko Petrak iz Buja, Frano Odak iz Imotskog, Dušan Dobrila iz Rijeke, Željko Pracny iz Slavenskog Broda, Ante Madunić iz Zagreba, Mario Kos iz Zagreba, Mirko Latinović iz Osijeka, Željko Soldo iz Osijeka, Stjepan Košutić iz Sesveta, Žarko Bakočević iz Zadra, Zoran Randelović iz Osijeka, Antun Radman iz Osijeka, Dušan Drača iz Rijeke, Majana Kirigin iz Supetra, Rada Kovačević iz Grubišnog Polja, Igor Benzon iz Splita, Božidar Đerek iz Zagreba, Rudolf Podgajski iz Orolavja, Zdravko Martinović iz Zagreba, Augustin Lukačević iz Zagreba.

Molim vas da minutom šutnje odamo počast kolegama!

Slava im!

Na početku rada potrebno je izabrati radno predsjedništvo, zapisničara i dva ovjervitelja zapisnika.

Prema članku 3. Poslovnika o radu Skupštine, kada se ne radi o izbornoj skupštini, radom radnog predsjedništva ravna predsjednik Komore.

Upravni odbor, kao sazivaatelj ove Skupštine, na sinoćnoj je sjednici predložio da uz mene kao predsjednika, u radnom predsjedništvu budu: kolega Anton Etinger, odvjetnik u Rovinju, kolega Mladen Klasić, odvjetnik u Križevcima, kolegica Zdenka Monterisi, odvjetnica u Splitu i kolega Maroje Matana, odvjetnik u Zagrebu.

Ima li netko neki drugi prijedlog ili primjedbe na ovaj prijedlog? (Nitko se ne javlja.)

Ako nema, molim vas da glasovanjem izglasamo sastav radnog predsjedništva. Molim, tko je za? (Svi.) Ima li netko protiv? (Nema.) Ima li suzdržanih? (Nema.)

Zahvaljujem i konstatiram da je radno predsjedništvo izabrano jednoglasno.

Molim članove radnog predsjedništva da zauzmu svoja mjesta ovdje za stolom.

Za valjano odvijanje ove Skupštine potrebno je

odabrati zapisničara. Upravni odbor je na sinoćnoj sjednici utvrdio i predlaže da zapisničarka bude Snježana Došen, odvjetnica u Zagrebu.

Ima li netko neki drugi prijedlog ili primjedbe na prijedlog Upravnog odbora? (Nitko se ne javlja.)

Molim, tko je za zapisničara današnje Skupštine? (Svi.) Ima li netko protiv? (Nema.) Ima li suzdržanih? (Nema.)

Hvala lijepa, konstatiram da je kolegica Snježana Došen jednoglasno izabrana za zapisničarku.

Za ovjervitelje zapisnika, Upravni odbor predlaže kolegicu Anu Vrsaljko, odvjetnicu u Zagrebu i kolegu Berislava Živkovića, odvjetnika u Zagrebu.

Ima li netko neki drugačiji prijedlog ili primjedbu? (Nitko se ne javlja.)

Molim vas da glasovanjem odredimo ovjervitelje zapisnika. Molim, tko je za? (Svi.) Ima li netko protiv? (Nema.) Ima li suzdržanih? (Nema.)

Konstatiram da smo izabrali i ovjervitelje zapisnika.

Konstatiram da su u ovom trenutku nazočna 72 predstavnika.

Prijedlog dnevnog reda za današnju Skupštinu dobili ste zajedno sa svim materijalima uz poziv, s tim da je došlo do pogreške u pisanju poziva, tako da je iza točke dnevnog reda br. 15. navedena točka dnevnog reda br. 18. pa 19., umjesto ispravno 16. i 17., pa molim da usvojimo izmjenu dnevnog reda na način da iza broja 15. dolazi toč. 16. i toč. 17. i dalje redom do toč. 21. dnevnog reda.

Ima li netko, u skladu sa Statutom i Poslovníkom, neki prijedlog dopune dnevnog reda? Napominjem, ako taj prijedlog nije došao u zadnjih deset dana pisanim putem, taj prijedlog može biti iznesen danas, ali u pisanom obliku i mora ga predložiti najmanje 30 članova danas nazočnih delegata na Skupštini. Ima li netko prijedlog za dopunu dnevnog reda? (Nitko se ne javlja.)

Zahvaljujem i utvrđujem da je sukladno članku 6. Poslovnika predloženi dnevni red prihvaćen.

Dnevni red

1. utvrđivanje dnevnog reda Skupštine
2. ovjera zapisnika godišnje Skupštine Hrvatske odvjetničke komore održane 15. lipnja 2013.

- godine (objavljen u glasilu i časopisu "Odvjetnik" br. 9-10/13)
3. pozdravne riječi gostiju
 4. uvodna riječ predsjednika Hrvatske odvjetničke komore
 5. izvješće glavnog tajnika
 6. izvješće blagajnika
 7. izvješće predsjednika Višeg disciplinskog suda
 8. izvješće predsjednika Disciplinskog suda
 9. izvješće Disciplinskog tužitelja
 10. izvješće o radu Odvjetničke akademije
 11. izvješće o radu Centra za mirenje
 12. završni račun HOK-a za 2013. godinu
 13. plan prihoda i rashoda HOK-a za 2014. godinu
 14. izvješće Nadzornog odbora o pregledu financijskog poslovanja
 15. rasprava o točkama 5., 6., 7., 8., 9., 10., 11., 12., 13. i 14.
 16. donošenje odluka o točkama 5., 6., 7., 8., 9., 10., 11., 12., 13. i 14.
 17. razrješenje članova disciplinskih tijela HOK-a
 18. javno glasovanje za razrješenje članova disciplinskih tijela HOK-a
 19. lista kandidata koju je utvrdio Upravni odbor HOK-a za dopunske izbore članova disciplinskih tijela HOK-a
 20. javno glasovanje za dopunske izbore članova disciplinskih tijela HOK-a i proglašavanje rezultata izbora
 21. razno.
- Skupština može raditi po predloženom dnevnom redu.
- Prelazimo na točku 2. dnevnog reda: Ovjera zapisnika godišnje Skupštine Hrvatske odvjetničke komore, održane 15. lipnja 2013. godine.
- Taj je zapisnik u cijelosti objavljen u glasilu i časopisu "Odvjetnik" broj 9-10/2013.
- Ima li netko primjedbi na zapisnik? Traži li netko neki ispravak zapisnika? (Nitko se ne javlja.)
- Ako nema, konstatiram da je Skupština ovjerila zapisnik s prošlogodišnje Skupštine.
- Prelazimo na točku 3. dnevnog reda: Pozdravna riječ gostiju.

Molim goste koji imaju potrebu pozdraviti ovaj skup da izvole uzeti riječ.

Gospodin Branko Hrvat, predsjednik Vrhovnog suda Republike Hrvatske. Izvolite!

Branko Hrvat:

Poštovani gospodine predsjedniče Hrvatske odvjetničke komore, poštovane gospođe i gospodo odvjetnici, uvaženi gosti pozvani na ovaj skup. Uvijek je zadovoljstvo doći na vašu godišnju skupštinu i prenijeti pozdrave i dobre želje u moje osobno ime, ali i u ime sudaca s kojima vi svakodnevno surađujete.

Neću reći ništa novo kada kažem da ne znam dvije profesije toliko važne, a toliko bliske jedna drugoj, dvije profesije koje ne mogu djelovati po zakonu jedna bez druge, niti dobro djelovati jedna bez druge, uvažavajući se bez uvažavanja, bez podizanja standarda koji jednostavno svakog dana trebaju biti sve viši, a ne mogu djelovati ni bez povjerenja jedne u drugu.

Prema tome moja poruka ovaj puta bi bila: pošujmo se onako kako smo to činili do sada i ne dozvolimo da standardi koje smo dostigli budu niži sutra nego što su bili danas i nego što su bili jučer, vjerujte mi, to znate i sami, jer to se vrlo lako događa ako ne pazimo.

Još jednom želim vam uspješan rad ove Skupštine, želim uspješan rad vas kao odvjetnika i želim vam svu sreću u životu. Hvala lijepa!

Robert Travaš:

Zahvaljujem gospodinu Hrvatinu na lijepim riječima i na tome što uvijek dolazi na sva naša okupljanja. To je doista lijep primjer suradnje odvjetništva i pravosuđa.

Određujem stanku od 10 minuta, a zatim nastavljamo radni dio Skupštine.

Robert Travaš:

Možemo li nastaviti radom? Ako još netko nije ušao u dvoranu, učinit će to za nekoliko minuta.

Prelazimo na točku 4. dnevnog reda: Uvodna riječ predsjednika Hrvatske odvjetničke komore.

Poštovane kolegice i kolege, uvaženi gosti, čast mi je i zadovoljstvo što vas danas mogu pozdraviti u Hrvatskom odvjetničkom domu na re-

dovnoj godišnjoj Skupštini Hrvatske odvjetničke komore.

Svrha ove uvodne riječi je izvijestiti vas o svim aktivnostima Komore, o svemu što smo učinili u razdoblju od prošle skupštine do danas. Kada sam počeo pripremati ovo izvješće bio sam u dilemi da li maksimalno skratiti izvješće ili iskoristiti bar ovu prigodu i detaljnije vas izvijestiti o aktivnostima i problemima u našem radu. Zato će ovo izlaganje trajati malo duže, ali kad to otpite, mislim da će dnevni red ići prilično brzo, jer ovo nije izborna skupština i da ćemo onda svi zaslužiti zajednički ručak.

U pripremi ovog izvješća počeo sam prelistavati kalendar događaja u zadnjih godinu dana, kao i moj ročišnik. Vidio sam da je svaki tjedan u moj ročišnik bilo upisano bar nekoliko događaja na kojima smo morali biti nazočni, naravno uz sve redovne sastanke IO-a i UO-a, radnih grupa, kao i sastanke s raznim državnim tijelima i inozemnim izaslanstvima, da ne govorim o pripremi materijala za brojne sastanke. Kada i tko je sve to odradio? Zato ovom prigodom želim kazati: velika hvala svim članovima koji ste nesebično, uz svakodnevni rad u svojim kancelarijama, pomogli radu Komore, a time i opstanku Komore u ovim teškim vremenima, kao i napretku Komore. Svaki od mojih prethodnika borio se s aktualnim problemima i na svoj način pridonio napretku Komore, a time naravno i samog odvjetništva. Sjetimo se samo da odvjetništvo nije oduvijek bilo ustavna kategorija, ali je upornošću i naporima tadašnjeg vodstva Komore odvjetništvo navedeno u čl. 27. Ustava Republike Hrvatske kao samostalna i neovisna služba koja osigurava svakome pravnu pomoć, u skladu sa zakonom.

Na prvi se pogled čini da danas nemamo tako težak zadatak, ali to nije točno.

Nažalost, moramo konstatirati da je borba za neovisnost odvjetništva stalna, ne samo u Hrvatskoj nego i u svim drugim državama. Komora se kontinuirano bori za takav položaj odvjetništva i zato je ona nužno potrebna. Odnos političke vlasti prema odvjetnicima, bez obzira na ideološku obojanost, uvijek je sumnjičav, a ponekad smo i

vrlo pogodna grupa za ostvarivanje dnevno-političkih ciljeva kada se, koristeći floskule o bogatim odvjetnicima i potrebi ostvarenja socijalne pravde, napada neovisnost odvjetništva, a javnost vođena takvom demagogijom, nažalost, često podržava takve napade. Kod toga se ne shvaća da je neovisno odvjetništvo jedina garancija građanima za ostvarenje njihovih prava i zadnja brana od samovolje države, kao što je to često naglašavao i moj prethodnik kolega Leo Andreis.

Zato ćemo korak po korak do ostvarenja svakog cilja koji smo si zadali, održati postojeće i pokušati ostvariti nove pobjede, držeći se na tom putu riječi američkog pisca Louisa L'Amoura:

“Pobjeda se ne ostvaruje u kilometrima, nego u centimetrima.

Steknite malo sada, zadržite to što imate, a kasnije uzmite još malo”.

Već sam na prošloj godišnjoj Skupštini najavio kako smatram nužnim poboljšati komunikaciju s članovima Komore, ubrzati protok informacija od Komore prema članstvu i obrnuto. Jer, uzalud vam trud svirači, ako članstvo nije informirano o svim aktivnostima i radu Komore. Uvjeren sam da bi puno više članova Komore sudjelovalo u radu Komore kada bi znali što sve i koliko Komora radi.

Zato smo, uz ostalo, počeli i s izradom nove internetske stranice Komore, koja je u zadnjoj fazi izrade, a upravo njome omogućit ćemo članstvu veliki broj uvijek dostupnih informacija. Osim informacija o aktivnostima Komore na tim će stranicama biti i korisne informacije kao pomoć za funkcioniranje odvjetnika u svakodnevnom radu. Prema sadašnjem stanju stvari, internetska stranica bit će postavljena najkasnije krajem ljeta i do kraja godine zaživjet će u svom punom smislu. Usporedbe radi, s trenutnim informatičkim sustavom, potrebna su četiri dana da bi Komora poslala običnu božićnu čestitku svim svojim članovima, pod uvjetom da se sustav ne koristi za ništa drugo. Dakle, očito je da se tu stvari moraju mijenjati i na tome se intenzivno radi.

Prema odluci Upravnog odbora HOK-a, počinje izrada novih odvjetničkih iskaznica koje su uskla-

đene s najmodernijim standardima, suvremenog su izgleda i dizajna, s podacima kojima se odvjetnik može identificirati (OIB) i s potrebnim zaštitama. U idućih godinu dana zamjena iskaznica bit će besplatna pa vas pozivam da to i učinite. Ovdje imam uzorak naše nove iskaznice pa vam ga dajem na uvid.

Prošle godine na Skupštini sam apelirao na članstvo da se uključi u rad Komore i pomogne u ostvarenju naših ciljeva. Rekao sam da jako mali broj odvjetnika nesebično troši svoju energiju i vrijeme obavljajući sav posao u ime tada cca 4.300 odvjetnika. Danas nas ima cca 4.500, s tim da se mjesečno u prosjeku u imenik HOK-a upisuje oko 25 novih kolegica i kolega.

Zadovoljstvo mi je konstatirati da se primjećuje uključivanje većeg broja odvjetnika u rad Komore, na način da se kolege obraćaju Komori ne samo kada nešto traže ili s primjedbama koje su također dobrodošle u cilju uspješnijeg rada Komore, nego se kolegice i kolege obraćaju Komori s primjedbama, ali odmah predlažu i rješenje, daju obrazloženi prijedlog i tako nude način rješavanja nekog problema. To je najbolji način rješavanja naših problema. Čim Komora zaprimi takav prijedlog, s tim se upoznaje Izvršni ili Upravni odbor, te se nakon donošenja jedinstvenog stava istupa prema trećima.

Uvijek naglašavam i ponavljam, pa vas i ovom prigodom neću ostaviti na miru nego ću ponovo kazati da svi mi koji aktivno sudjelujemo u radu Komore trošimo tjedno najmanje jedan radni dan na Komoru, a svi imamo i svoje urede od kojih živimo i o kojima ovisimo. Svi mi, članovi Izvršnog ili Upravnog odbora Komore, disciplinskih tijela, Odvjetničke akademije ili bilo kojeg tijela ili radne grupe Komore, kao i upravnih odbora odvjetničkih zborova, nebrojene sate provodimo u Komori ili na drugim mjestima, obavljajući poslove za Komoru i u njeno ime, a time i za sve kolegice i kolege odvjetnike i u njihovo ime.

Teško je u ovom kratkom vremenu nabrojiti sve aktivnosti Komore, nemoguće je navesti sve teškoće s kojima smo se svakodnevno susretali, ali pokušat ću u najkraćim crtama sažeti što smo do-

sada napravili, što smo započeli i što namjeravamo raditi i u kojem smjeru djelovati.

U proteklom razdoblju kontinuirano se radilo na:

- unutarstanoj reorganizaciji Komore koja je nužna zbog velikog i sve većeg broja odvjetnika i odvjetničkih vježbenika, kao i zbog sve više svakodnevnih problema koji se postavljaju i pojavljuju u odnosu na odvjetništvo, te usklađenja akata ili donošenja novih akata Komore radi ispunjenja zakonskih obveza
 - suradnji sa sudovima – prvenstveno Vrhovnim sudom Republike Hrvatske radi nužnog ujednačavanja sudske prakse. Suradnja sa sudovima niže razine je u domeni zborova.
 - normativnoj djelatnosti i unaprjeđenju odvjetništva – kako kroz rad na našim aktima, tako i kroz sudjelovanje u radnim grupama za izradu zakona i primjedbama na prijedloge izmjena i dopuna zakona
 - suradnji s tijelima vlasti, prvenstveno Ministarstvom pravosuđa – našim resornim ministarstvom, i, rekao bih, upornim pokušajima suradnje s Ministarstvom financija zbog naših egzistencijalnih problema
 - međunarodnoj suradnji i suradnji s Udrugom odvjetničkih vježbenika – i u ovim teškim vremenima Komora doista vodi brigu o vježbenicima i svim njihovim povlasticama koje u ranijim razdobljima vježbenici nisu imali. Tako, npr., Komora u cijelosti financira pripreme za polaganje pravosudnih ispita te troškove putovanja i smještaja vježbenika koji svoju vježbu obavljaju izvan Zagreba, na što se godišnje troše ogromna sredstva, u iznosu većem od 1.500.000,00 kuna. Komora želi nastaviti takvu praksu, ako to bude moguće, jer zbog pitanja poreznog tretmana tih povlastica može doći do toga da Komora to više neće biti u mogućnosti.
- Dozvolite mi da nešto kažem o unutarstanoj reorganizaciji Komore. U ovom trenutku petnaestak zaposlenika središnjice Komore obavlja poslove za oko 6.100 članova (na današnji dan 4.472 odvjetnika i 1.603 odvjetnička vježbenika što je ukupno 6.075 članova). Zaposlenici Komore odgovaraju na dnevne upite stranaka koje traže sve više infor-

macija (posebno o besplatnoj pravnoj pomoći) ili ulažu prigovore protiv rada odvjetnika. Zaposlenici Komore organiziraju sve događaje u Komori, organiziraju i pripremaju materijal za sve sastanke unutar i izvan Komore, pripremaju materijal za sve sjednice IO-a, UO-a, Skupštinu i dr., pripremaju i izrađuju sva dnevno potrebna rješenja, vode sve projekte – npr. nove odvjetničke iskaznice, internetske stranice Komore, komuniciraju s odvjetnicima, odvjetničkim vježbenicima i odgovaraju na njihove brojne upite. Zahvaljujem svim zaposlenicima Komore na njihovom trudu i radu. Sve drugo što sam prošle godine najavio je u radu, donose se pravilnici koje nismo do sada imali, a po zakonu ih moramo imati: Pravilnik o troškovima u postupku evidentiranja podružnica stranih odvjetničkih društava (NN 9/14 od 24. siječnja 2014. godine), Pravilnik o troškovima u postupku izdavanja suglasnosti u vezi osnivanja i promjena u odvjetničkim društvima (NN 9/14 od 24. siječnja 2014. godine), Pravilnik o načinu i uvjetima pohrane i obvezi čuvanja spisa (Upravni odbor, 17. svibnja 2014. godine), Pravilnik o pečatima i žigovima odvjetničkih zborova Hrvatske odvjetničke komore (Upravni odbor, 17. svibnja 2014. godine), a sukladno čl. 78. st. 3. Statuta pripremljen je i prijedlog Pravilnika o načinu vođenja imenika, upisnika i evidencija Komore, koji je upućen odvjetničkim zborovima radi davanja prijedloga i primjedbi, u proceduri donošenja su i Pravilnik o zaštiti i obradi arhivskog i registraturnog gradiva (koji Komora mora donijeti sukladno čl. 17. Pravilnika o zaštiti i čuvanju arhivskog i registraturnog gradiva izvan arhiva), Pravilnik o načinu financiranja stručnog obrazovanja odvjetničkih vježbenika (donošenje propisano čl. 63. st. 6. Zakona o odvjetništvu), te Pravilnik o priznavanju specijalnosti, izmjene i dopune ili novi Pravilnik o web stranicama odvjetnika. Ovo navodim radi stjecanja dojma o količini rada i vremena potrebnog za izvršenje tih zadataka. Kod svega toga vodimo računa o teškom financijskom stanju i krizi u društvu koja se neminovno prelijeva na odvjetništvo. Racionaliziramo troškove gdje god je to moguće. Napominjem da se

visina članarine, koja je isključivi izvor financiranja Komore, nije mijenjala od 1996. godine, dakle punih 18 godina, i trudimo se da izbjegnemo potrebu njenog povećanja.

Još jednom želim reći što se sve financira članarinom i koje su aktivnosti Komore: od administriranja za više od 6.000 ljudi i svakodnevnih kontakata i odgovora na pitanja brojnih stranaka, do organiziranja predavanja za pravosudne ispите, seminara, Dana odvjetnika, Konferencije odvjetnika, međunarodne suradnje, rada u radnim grupama za izradu zakona, suradnje s medijima kako bi se popravila loša slika o našoj službi, financiranja djece naših preminulih kolega i davanja posmrtno pripomoći njihovim obiteljima, internetskih stranica, našeg lista "Odvjetnik", Odvjetničke akademije, Centra za mirenje HOK-a, postupka za priznanje specijalnosti odvjetnika, davanja kredita mladim odvjetnicima pa sve do sportskih natjecanja i igara.

A sada nekoliko riječi o suradnji s pravosudnim tijelima, normativnoj djelatnosti i unaprjeđenju odvjetništva.

Tarifa o nagradama i naknadi za rad odvjetnika (nadalje Tarifa), jedna je od najbitnijih tema oko koje se tijekom povijesti odvjetništva stalno i bez prekida vode teške bitke. Moram podsjetiti da smo samostalnost u određivanju Tarife dobili još za vrijeme bivše Jugoslavije, kada je Sabor SRH donio Odluku o izmjeni tadašnjeg Zakona o odvjetništvu i službi pravne pomoći, i propisao da Tarifu donosi Upravni odbor HOK-a. Zakonom o odvjetništvu iz 2008. godine, propisano je da ministar pravosuđa daje suglasnost na našu Tarifu i da se u tom procesu treba savjetovati s Gospodarsko-socijalnim vijećem, unatoč tome što odvjetnici nemaju nikakav monopol u pristupu sudu ili pružanju pravnih usluga.

Naše je mišljenje da Ministarstvo pravosuđa može sudjelovati u kreiranju odredaba Tarife samo tamo gdje bi odvjetnici imali ekskluzivnost, a da o svemu ostalome u Tarifi mora odlučivati isključivo i samostalno UO HOK-a.

Budući da u ovom trenutku odvjetnici nemaju ekskluzivnost zastupanja nego se nalaze na trži-

štu pružanja pravnih usluga gdje djeluju i drugi subjekti koji slobodno pružaju pravne usluge pravnih savjetovanja, a zaposlenici pravnih osoba i zastupanja pred sudovima i upravnim tijelima, sadašnja situacija u kojoj nam za svaku i najmanju izmjenu ili usklađenje Tarife treba suglasnost ministra pravosuđa za nas je neprihvatljiva.

Tome još treba dodati potpuno neshvatljivu obvezu da prije te suglasnosti ministra pravosuđa, moramo dobiti mišljenje Gospodarsko-socijalnog vijeća u kojem su sindikati *a priori* protiv svakog našeg prijedloga za izmjenu i dopunu Tarife, pa i onda kad ona pokazuje našu socijalnu osjetljivost, kao što je to npr. cijena prvostupanjskog postupka u radnim sporovima, ili razvodima braka, a gdje su propisane više nego minimalne, rekao bih, simbolične cijene našeg zastupanja. Prema njihovoj izjavi na jednom od takvih sastanaka u vezi s Tarifom, kazano mi je da bez obzira na argumente oni jednostavno moraju uvijek glasati protiv nas. Dodatni komentar nije potreban.

Prijedlog za pokretanje postupka za ocjenu ustavnosti Zakona o odvjetništvu glede postupka donošenja Tarife podnesen je još 2008. godine, i prema našim informacijama odluku možemo očekivati do kraja ove godine.

Međutim, usprkos navedenim problemima, smatram da smo prošle godine postigli uspjeh kada je ministar pravosuđa dao svoju suglasnost za promjene Tbr. 48. Tarife kojim je jasno definirano dospjeće potraživanja odvjetničke nagrade za obavljene odvjetničke usluge, a što nam je važno i zbog pitanja početka tijeka zastare našeg potraživanja, ali i iz poreznih razloga. Podsjećam vas također da se dospjeće potraživanja naše nagrade može definirati i ugovorom u smislu Tbr. 39. Tarife pa je dobro koristiti tu mogućnost.

Kod toga posebno obratite pozornost na čl. 36. st. 4. Pravilnika o PDV-u koji je također rezultat naših napora i objašnjenja specifičnog načina rada i obavljanja poslova odvjetnika.

Pojavljuje se međutim zabrinjavajuća praksa da se odredbama raznih zakona ili uredbi, ili pravilnika, indirektno ili direktno određuje cijena odvjetničke usluge, ili se jednostavno navodi da svaka strana snosi svoj trošak postupka, ili da se radi o

neprocjenjivoj vrijednosti predmeta spora, a svi znamo kolika je onda cijena naše usluge.

Evo nekoliko primjera: Ovršni zakon – smanjili smo samo Tbr. 11. Tarife, tako da do promjene ne dođe samim Zakonom, zatim Zakon o upravnim sporovima, u vezi čl. 79. (svaka stranka snosi svoje troškove), dali smo prije desetak dana prijedlog izmjene i dopune na način da se preslika rješenje iz Zakona o upravnom postupku.

Zakonodavac kao da ne shvaća ili ne želi shvatiti da takvim ponašanjem ne oduzima zaradu odvjetnicima, nego oštećuje stranke, građane ove države koji u slučaju uspjeha u sporu nemaju pravo na naknadu troška postupka. Takve se odredbe obično propisuju u onim slučajevima kada je druga strana u sporu država.

Ni ove godine nismo zaboravili važno pitanje prijebaja. Nastavili smo se boriti za rješenje problema naših kolega da se dospjeli porezni dug kolega koji zastupaju po službenoj dužnosti, ili po Zakonu o besplatnoj pravnoj pomoći ili temeljem rješenja Centara za socijalni rad, može temeljem Pravilnika Ministarstva financija prebijati s dospjelim potraživanjem tih kolega prema sudovima, odnosno Republici Hrvatskoj, jer kao što je poznato, plaćanje naknada za ta zastupanja kasne više mjeseci, a često i više od godine dana. Osim usmenih obećanja da se neće blokirati računi kolega koji imaju veće potraživanje prema državi od njihovog poreznog duga, više se nije moglo napraviti i dobiti od Ministarstva financija čak i uz suradnju i pomoć ministra pravosuđa.

Pečaćenje ureda od strane Porezne uprave zbog poreznog duga bila je također jedna od tema na sastanku s ministrom financija i ravnateljem Porezne uprave, te je potvrđeno naše stajalište da Porezna uprava, zbog javno-pravne ovlasti koju ima Komora, ne može pečatiti urede nego samo Komora može po prijavi Porezne uprave suspendirati odvjetnika, ali mu odmah imenovati i preuzimatelja ureda u svrhu zaštite stranaka i njihovih predmeta u takvom odvjetničkom uredu.

U proteklom razdoblju je aktivnost zakonodavca bila izuzetna. Zakonodavac je donio izmjene mnogih zakona, a na koje je Komora dala svoje mišljenje pa je tako dano mišljenje:

- o Nacrtu prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o nasljeđivanju
- o Nacrtu prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sudskom registru (uložena je primjedba na čl. 5.a tog Zakona i uspjeli smo izbaciti da se javnim bilježnicima da ovlast zastupanja stranaka pred sudom)
- o Zakonu o besplatnoj pravnoj pomoći
- o Nacrtu prijedloga Uredbe o vrijednosti iznosa za utvrđivanje naknade za pružanje sekundarne pravne pomoći za 2014. godinu (izrazili smo protivljenje donošenju Uredbe kojom bi se utvrđivala vrijednost iznosa naknade za pojedine oblike sekundarne pravne pomoći; budući da smo svjesni potrebe da se iz političkih razloga ograniči naplata odvjetničkih usluga, predložili smo da se naknada troškova za rad odvjetnika koje bi sud priznao na kraju postupka, odredi u postotku koji bi pravilnikom odredio ministar kao kod, npr., ZKP-a)
- o Nacrtu prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku (i u ovom trenutku naša Grupa za kazeno izražuje primjedbe na nacrt prijedloga ZKP-a)
- o Zakonu prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Stečajnog zakona
- o Zakonu o državnoj komisiji za kontrolu javne nabave
- o Obiteljskom zakonu
- o Nacrtu prijedloga Zakona o područjima i sjedištima sudova i o nacrtu prijedloga Zakona o područjima i sjedištima državnim odvjetništvima
- o konačnom prijedlogu Zakona o izvlaštenju i određivanju naknade
- o Zakonu o sudovima za mladež
- o Zakonu o upravnim sporovima
- o Zakonu o osobama s duševnim smetnjama
- o Nacrtu prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Ovršnog zakona.

Podnijeli smo i neke prijedloge za pokretanje postupka za ocjenu ustavnosti, tako i za Ovršni zakon, a u drugim slučajevima HOK se pridružio kolegama koji su samostalno podnosili takve prijedloge (kao npr. kolega Crnić za neke odred-

be ZPP-a ili kolega Kovač za odredbu Zakona o upravnim sporovima o trošku postupka).

Kao poseban problem i nadalje ističem problem dostavljanja prijedloga nekog zakona ili izmjene zakona, kad nam se daje rok od samo nekoliko dana za primjedbe i očitovanje, a to je rok u kojem je nemoguće dati kvalitetne primjedbe i prijedloge. Uz taj problem imamo i problem da nam se uopće ne dostavi prijedlog zakona na očitovanje, ili da nakon sudjelovanja u radu radne grupe naše primjedbe uopće nisu prihvaćene, ili da u saborsku proceduru na kraju odlazi tekst koji nije identičan s tekстом predloženim od radne grupe.

Teško je prihvatiti stalnu argumentaciju da se izmjene i dopune zakona moraju tako provoditi i hitno donositi radi usklađenja s Europskom unijom. Dojam je da se pod tim izgovorom provode neke političke odluke u vezi s izmjenama zakona, koje nemaju veze s navedenom potrebom usklađenja, pa smo pomalo umorni od takvog obrazloženja.

Smatramo da bi odvjetnici trebali imati ekskluzivno pravo zastupanja bar u revizijskim predmetima od početka postupka, što bi bilo višestruko korisno strankama, sudovima i odvjetnicima. Taj smo stav iznijeli predsjedniku VSRH-a, gospodinu Hrvatini, i taj je prijedlog naišao na njegovo razumijevanje, pa je za vidjeti što će se događati kod novih izmjena i dopuna ZPP-a.

Smatramo i da odvjetnici trebaju imati ekskluzivno pravo pisanja privatnih isprava, odnosno ugovora o kupoprodaji nekretnina. Kada bi te ugovore sastavljali odvjetnici, a ovjeravali javni bilježnici, s tim da i mi i javni bilježnici možemo te ugovore predavati u gruntovnicu radi provedbe, sama naša obveza da na svaki ugovor stavimo naš odvjetnički pečat značila bi pravnu sigurnost strankama u smislu stručnog sastava ugovora, ali i sigurnost za eventualnu pogrešku, jer smo mi i obvezno osigurani za eventualne pogreške. Ubirao bi se veći porez jer bi sam pečat bio znak da je ugovor sastavljen i naplaćen od strane odvjetnika pa bi se na to plaćao porez, a da ne govorim da bi tako onemogućili razne nadripisare da sastavljaju ugovore i provode ih u

gruntovnici. Naravno, u slučaju takve ekskluzivnosti bili bi, u suradnji s Ministarstvom pravosuđa, spremni i smanjiti cijene sastava ugovora. Dakle, višestruka društvena korist. Hoće li politika prepoznati ovaj koristan prijedlog? Ponekad imam osjećaj da politika više ne prepoznaje ni samu sebe, a kamoli druge.

Ministar pravosuđa slaže se s tim prijedlogom, i to je čak javno kazao, ali opet ćemo sve što će se dogoditi vidjeti kod donošenja izmjena i dopuna Zakona o zemljišnim knjigama.

Komora je sudjelovala i u drugim raznim programima: npr. u antikorupcijskom programu Ministarstva pravosuđa, a sudjelovali smo i u drugim aktivnostima pa smo davali mišljenja na nacrt prijedloga Uredbe o vrijednosti iznosa za utvrđivanja naknade za pružanje primarne i sekundarne pravne pomoći za 2014. godinu, sudjelovali smo u Akcijskom planu uz strategiju suzbijanja korupcije u strategiji reforme pravosuđa 2013.-2018. godine, Nacionalnom programu zaštite i promicanja ljudskih prava 2013.-2016. godine i drugo.

Uz primjedbe koje su se na navedene zakone od strane Komore izradile i dostavile nadležnim ministarstvima, bilo je brojnih dopisa, npr. u vezi s primjenom Zakona o pravu na pristup informacijama i dr.

Hrvatska gospodarska komora. Već sam prošle godine u svom izvješću postavio pitanje naplate odvjetničke nagrade, odnosno troška postupka u arbitražnom postupku, a koji bi se trošak, prema našem mišljenju, trebao odrediti sukladno Tarifi, kao i činjenicu da Pravilnik o sudu časti pri HGK-u ne predviđa mogućnost naplate troška postupka od strane koja je izgubila spor, a s druge strane predviđa mogućnost naknade troškova i visine naknade sudaca, vještaka i drugih stručnih osoba čije je stručno znanje u postupku potrebno. Protestirali smo zbog te diskriminirajuće odredbe, tražili smo supsidijarnu primjenu ZPP-a, a time i naše Tarife.

Tek nakon godinu dana dobili smo odgovor koji nas nije zadovoljio i kojim se ne prihvaća naš prijedlog, jer u odgovoru stoji da bi to bilo protivno propisima EU-a o zaštiti potrošača, dok naknada

za vještake i suce u tim postupcima nije protivna tim istim propisima. Radi takvih stavova i odnosa prema odvjetništvu, IO HOK-a odlučio je preispitati naše odnose s HGK-om i ta je cjelokupna suradnja, da tako kažem, "na ledu" dok HGK ne promijeni svoj odnos prema odvjetništvu. Tako je otkazano naše sudjelovanje u ICC-a pri HGK-u čiji smo jedan od osnivača. U slučaju promjene odnosa HGK-a i tijela pri HGK-u prema odvjetništvu bit ćemo spremni nastaviti suradnju.

Obvezno osiguranje odvjetnika za štetu iz odvjetničke djelatnosti pričinjenu trećima: na tom pitanju radilo se od rujna 2012. godine, i konačno je nakon nerazumijevanja i upornog odbijanja promjena od strane Hrvatske udruge osiguravatelja, dogovoreno samo s HOK osiguranjem d. d. da se protiv nijednog odvjetnika-osiguranika ne može pokrenuti regresna naplata potraživanja po osnovi isplaćene naknade trećim osobama temeljem višegodišnje police osiguranja od odvjetničke odgovornosti bez suglasnosti Komore, odnosno jednog njenog predstavnika, koji je i član komisije koja o tome mora odlučiti jednoglasno. To se posebno odnosi na rizik propuštanja prekluzivnog roka za obavljanje neke radnje, a što je ozbiljan rizik i može se dogoditi svakome od nas.

Međunarodna suradnja: surađujemo s Međunarodnom unijom odvjetnika (UIA), Vijećem odvjetničkih komore Europe (CCBE), Međunarodnom odvjetničkom komorom (IBA) i drugima, te s pojedinim komorama diljem Europe, ali i svijeta. Međunarodni ugled naše Komore je odličan, čini mi se puno veći nego doma u Hrvatskoj. Za istaknuti je da je HOK od 1. srpnja 2013. godine punopravni član CCBE-a te da je u 12. i 13. rujna prošle godine u Zagrebu održan sastanak Vijeća odvjetničkih komora – CCBE, a taj događaj je veliko priznanje kako hrvatskom odvjetništvu, tako i Republici Hrvatskoj, jer CCBE predstavlja odvjetničke komore svih zemalja članica EU-a i 11 pridruženih članica,

U studenom ove godine Komora Barristera Engleske i Walesa organizirat će svoju godišnju konferenciju u Zagrebu.

U izvješću glavnog tajnika bit će više riječi o raznim događajima na kojima Komora aktivno su-

djeluje i treba nastaviti svoja sudjelovanja, jer u konačnici je vidljivo da su problemi odvjetništva gotovo jednaki ili vrlo slični u svim zemljama.

Dani hrvatskih odvjetnika obilježeni su na dostojanstven i svečan način uz brojne goste koji su sa zadovoljstvom došli na naše Dane, među njima je bila i predsjednica Ustavnog suda Republike Hrvatske, gospođa Jasna Omejec, ali i drugi dužnosnici i prijatelji odvjetništva, te brojni inozemni gosti.

Tema ovogodišnjeg Okruglog stola "Status odvjetnika u pravosuđu – hrvatska i komparativna iskustva" od izuzetnog je značenja za hrvatsko odvjetništvo. U današnje vrijeme vrlo često se događa da odvjetništvo postaje utočište, jer kolege nemaju druge mogućnosti, a ne izbor životnog poziva, i protiv toga se moramo boriti. Dodatno je nedopustivo da odvjetnik s višegodišnjim iskustvom ne može postati sudac najnižih sudova, a sudac se istovremeno vrlo jednostavno može upisati u Imenik odvjetnika. Mišljenje je IO-a i UO-a HOK-a da se to mora promijeniti u postojećim propisima i omogućiti kolegama koji to žele da se ravnopravno natječu za mjesto suca, a s tim se načelno slažu i Ministarstvo pravosuđa i VSRH, pa je za vidjeti hoće li se to mijenjati u skorij budućnosti, a ukoliko promjena ne bude, IO i UO razmišljaju o mogućnosti uvođenja odvjetničkog ispita kao uvjeta za upis u imenik Komore.

Pitanje dostojnosti ili bolje reći nedostojnosti za upis u imenik HOK-a. Potrebna nam je bolja definicija u Zakonu, koju će svakako trebati urediti izmjenama i dopunama Zakona o odvjetništvu, kao i propisivanje pitanja statusa i statusnih promjena odvjetničkih društava kao i osiguranja odvjetnika, a to sve namjeravamo pokrenuti u idućem razdoblju do kraja našeg mandata.

Kao što možete zaključiti iz ovog izvješća, puno toga se želi i puno se poduzima i radi. Ponekad smo frustrirani odnosom državne administracije prema nama, posebno kada usporedimo uloženi trud, vrijeme i rad, kvalitetna obrazloženja naših stavova i zahtjeva i postignuti rezultat. No to nas neće spriječiti da i dalje uporno postupamo i radimo na ostvarenju naših ciljeva koje si je ovaj

Upravni odbor zadao na početku i u tijeku mandata.

Hvala na pažnji i strpljenju, i nadam da ste u ovom izvješću čuli informacije koje vas zanimaju i koje su vam od koristi.

Prelazimo na točku 5. dnevnog reda: Izvješće Glavnog tajnika

Riječ ima kolegica Ingrid Mohorovičić-Gjanković.

Ingrid Mohorovičić-Gjanković:

Uz poziv za Skupštinu dobili ste i moje pisano izvješće, koje bih dopunila podacima aktualnim na današnji dan. U Imenik odvjetnika HOK-a do danas su upisana 4.472 odvjetnika, od toga je 266 osoba upisano u Imenik odvjetnika u razdoblju od 15. lipnja 2013. pa do danas. U Imenik odvjetničkih vježbenika do danas su upisana 1.603 odvjetnička vježbenika, s tim da je od 15. lipnja 2013. pa do danas upisano 438 odvjetničkih vježbenika, a brisano ih je 420. U Imenik odvjetničkih društava do današnjeg su dana upisana 223 odvjetnička društva.

Također vas moram obavijestiti da je Upravni odbor na jučerašnjoj sjednici donio i Pravilnik o načinu vođenja imenika, upisnika i evidencija Komore. Ako netko ima nekih pitanja vrlo rado ću na njih odgovoriti.

Robert Travaš:

Ima li netko pitanja vezana za izvješće našeg glavnog tajnika? (Nitko se ne javlja.) Zahvaljujem!

Prelazimo na točku 6. dnevnog reda: Izvješće blagajnika.

Blagajnik se danas ispričao zbog spriječenosti dolaska na Skupštinu. Izvješće ste dobili u pisanom obliku, a ako netko ima pitanja, na njih ćemo odgovoriti ja ili kolegica Mohorovičić-Gjanković. (Nitko se ne javlja.)

Prelazimo na točku 7. dnevnog reda: Izvješće predsjednika o radu Višeg disciplinskog suda.

Riječ ima kolegica Ljiljana Jedvaj Peterlin.

Ljiljana Jedvaj Peterlin:

Poštovane kolegice i kolege, primili ste pisano izvješće koje ću sada nadopuniti za razdoblje od 5.

lipnja do današnje Skupštine. Imali smo 16 neriješениh predmeta, a kako smo u posljednjih mjesec dana jako ažurirali naš rad, tako smo riješili još deset predmeta, slijedom čega nam je u radu ostalo svega šest predmeta od kojih je jedan remisorno vraćen Disciplinskom sudu radi ispravka očitih pogrešaka u pisanju, a pet predmeta je iz 2014. godine. Slijedom navedenog, a u dijelu koji se tiče ažuriranja rada ovog Suda, smatram da se trud isplatio jer se predmeti redovno rješavaju. Hvala vam lijepa!

Molim, ako ima pitanja, stojim vam na raspolaganju.

Robert Travaš:

Zahvaljujem! Ima li pitanja za kolegicu Peterlin? (Nitko se ne javlja.)

Prelazimo na točku 8. dnevnog reda: Izvješće o radu Disciplinskog suda.

Riječ ima predsjednik Ante Župić.

Ante Župić:

Poštovane kolegice i kolege, pisano izvješće o radu Disciplinskog suda ste primili, a na koje bih dodao da je Disciplinski sud riješio još deset predmeta, od kojih je donio šest osuđujućih odluka i četiri oslobađajuće.

Robert Travaš:

Zahvaljujem kolegi Župiću. Ima li pitanja za kolegu Župića? (Nitko se ne javlja.)

Prelazimo na točku 9. dnevnog reda: Izvješće o radu Disciplinskog tužitelja.

Riječ ima kolega Jakobović.

Alen Jakobović:

Poštovane kolegice i kolege, dobili ste pisano izvješće koje nadopunjujem za razdoblje od 2. lipnja 2014. do današnjeg dana. U navedenom razdoblju Disciplinsko tužiteljstvo je primilo u rad 91 novu prijavu. Iz tog se podatka može zaključiti da postoji ekspanzija podnesenih prijava i može se dobiti dojam koliko je to prijava na godišnjoj razini. U ovom razdoblju Disciplinsko tužiteljstvo riješilo je šest predmeta od kojih su četiri odluke o odbačaju prijave, od toga su dva pred-

meta iz 2014., a dva iz 2013. godine. Smatram potrebnim dodatno objasniti radi čega je zapravo tako mali broj odluka donesen. Tužiteljstvo se sastaje jedanput mjesečno, a u ovom se razdoblju nismo sastali jer je sjednica zakazana za sljedeći tjedan. Prosječno razdužujemo 50-tak predmeta mjesečno, slijedom čega je jasno da će i ova dopuna biti bitno izmijenjena za nekoliko dana.

Molim, ima li nekih pitanja? Ako nema, zahvaljujem!

Robert Travaš:

Ima li pitanja za kolegu Jakobovića? (Nitko se ne javlja.)

Zahvaljujem!

Prelazimo na toč. 10.: Izvješće o radu Odvjetničke akademije.

Izvolite, kolega Sučeviću.

Mladen Sučević:

Drage kolegice i kolege, izvješće o radu Odvjetničke akademije također ste dobili u pisanom obliku, međutim moram ga dopuniti jer je sačinjeno još početkom lipnja 2014. Od tada pa do danas organizirano je 14 predavanja u raznim gradovima, i to predavanje iz aktualnosti sudske prakse i primjeni Zakona o parničnom postupku. Na tim predavanjima sudjelovalo je oko 1.100 naših kolega, i moram primijetiti da se prvi put dogodilo da smo imali primjedbe na predavanjima. Dakle, nakon 150 predavanja koje smo održali, prvi puta smo dobili primjedbe. Nakon dobivenih primjedbi odmah smo reagirali tako da su zadnja dva predavanja održana u Zagrebu bila uspješna i vrlo dobro primljena među kolegama. Po naputku Izvršnog odbora HOK-a, 5. lipnja 2014. u Splitu i 30. lipnja 2014. u Zagrebu održane su edukacije za branitelje u kaznenim predmetima koji uključuju maloljetnike. Tim predavanjima nazočilo je 112 odvjetnika.

Ima li nekih pitanja?

Robert Travaš:

Ima li pitanja za kolegu Sučevića? (Nitko se ne javlja.)

Zahvaljujem!

Prelazimo na točku 13. dnevnog reda: Izvješće o radu Centra za mirenje.

Riječ ima kolega Tuškan.

Branimir Tuškan:

Kolegice i kolege, dobili ste pisano izvješće i ja bih također, kao i kolega Sučević, imao kratku dopunu samo od dana izvješća, znači od početka lipnja pa do danas. Naime, kao prvo bih vas želio obavijestiti da 10. srpnja u posjet Centru za mirenje HOK-a dolazi američki odvjetnik i medijator Victor Schachter kao predstavnik Američkog nacionalnog centra za državne sudove i fondaciju koja promovira ADR, i mi smo počašćeni njegovim dolaskom u našu Komoru. Imat ćemo kratak sastanak da vidimo u kojem smjeru možemo očekivati eventualnu pomoć našoj Komori u edukaciji, daljnjoj edukaciji izmiritelja.

Međutim, kao i kolega Sučević, drugi put ga sad spominjem, i ja imam osobno jednu primjedbu koju bih morao dati na ovu Skupštinu. Naime do dana održavanja ove Skupštine izašao je broj 5-6 našeg lista "Odvjetnik", dakle, zadnji broj čijeg uredništva sam i ja član, no kod raspravljanja o sadržaju lista na uredništvu nije bilo uvodno slovo dopredsjednika Komore u kojem su, nažalost, iznesene neke činjenice koje ne odgovaraju istini, i u suštini mislim da su protivne interesu odvjetnika i odvjetništva. Naime, u tom se uvodniku zadnjeg broja "Odvjetnika" navodi kako je mirenje – citirat ću uvodničara koji je jedan od dopredsjednika Komore – pokušaj nametanja stranih novota te da to nametanje pokazuje znatno nepoznavanje povijesti na ovim prostorima, i sad čujte, jer da je u Hrvatskoj udomaćeno alternativno rješavanje sporova, ali uglavnom kolcem i letvom. Drage kolegice i kolege, prikazati Hrvatsku koja prakticira samo kolcem i letvom, ne samo da nije istina nego je i štetno. Jer kako će strani kapital ulaziti u državu u kojoj se ljudi čak mire kolcem i letvom? Kolegice i kolege, mene je kao prvo stid kao odvjetnika da se piše o mojoj zemlji da se tu rješavaju sporovi kolcem i letvom, a pogotovo da se mire ljudi kolcem i letvom. Jer zašto bih ja kao strani investitor dolazio odvjetnicima u odvjetničke kancelarije ako će i tako i tako spor biti riješen kolcem i letvom.

Ja naime, kolegice i kolege, kao i vi, živim u voljenoj domovini u kojoj je još 1288. godine napisan Vinodolski zakonik koji je predstavljao zbirku prava ali bez kolca i letve, živim u zemlji u kojoj je napisan Istarski razvod, gdje su ljudi u Istri svoje parcele bez kolca i letve razriješili i bez suda. Živim doduše u zemlji u kojoj smo se u Domo-vinskom ratu upravo suprotstavili kolcu i letvi ali da bi došli do mirenja. Ne mogu prihvatiti razlog ovakvog uvodnika i stava uvodničara jer mi u svom stručnom listu govorimo protiv nečega što je u stvari uljuđena praksa i civilizacijska tekovina u cijelom svijetu. Svojevremeno, 2005. godine, kad je zatvoren program Phare, predstavnik Europske komisije gospodin Vincent Degert hvalio je upravo hrvatske odvjetnike koji su pridonijeli zatvaranju poglavlja 23. o pravosuđu, i to utjecajem u medijaciji.

Složio bih se i s predsjednikom HOK-a, gospodinom Travašom, da naša Komora ima u međunarodnom svijetu veći ugled nego ovdje, a isto to rekao bih i za naš Centar za mirenje. U svijetu imamo izuzetno veliki ugled, dokaz tome je i to što smo bili imenovani za organizatora 17. Svjetskog foruma o medijaciji, koji je održan upravo u Zagrebu. Čudno je da je tada na sastanku u Ateni, kad smo nominirani i mi kao organizatori u Zagrebu, sudjelovao i dopredsjednik Komore koji je pisao ovaj pamflet protiv mirenja. Tako da mi ustvari nije jasna svrha tog pisanja. Naime, kolegice i kolege, još jednom, ja doista smatram da ne živim u zemlji u kojoj ljudi bauljaju u kožusima i s nekim toljagama, kolcima i letvama. Dr. Ivo Politeo još je 1935. godine pisao Kodeks odvjetničke etike koji se koristi u cijelom svijetu. U tom Kodeksu važan i veliki dio ima i medijacija-mirenje, a taj dio i nas obvezuje. Stoga vas sve molim da svakako pročitate uvodnik "Odvjetnika" broj 5-6 i razmislite bi li stavili potpis iza tog uvodnika. Ja ne bih.

Hvala vam svima na vašoj pažnji i oprostite ako sam zlorabio vaše vrijeme, i neka nam živi voljena Hrvatska bez kolca i letve, ali i daljnji interes i uspjeh i razvoj naše Komore u ideji širenja poslova hrvatskih odvjetnika. Jer ako ćemo mi odbijati strance, da dolaze k nama, gdje se to rješava kolcem i letvom, onda nećemo puno postići. Dakle, mi smo uljuđena zemlja s velikom povi-

jesnom tradicijom i smatram da se ne smijemo zatvarati prema svijetu i u ovom trenutku odbacivati poslove i davati ih stranim odvjetničkim društvima koji dolaze ovamo da bi provodili medijaciju. Hvala!

Robert Travaš:

Zahvaljujem kolegi Tuškani, iako je pravo mjesto za iznošenje mišljenja o uvodniku – uredništvo “Odvjetnika”, čiji je i član, a kolege Baice nema ovdje tako da mu ne mogu dati riječ da odgovori, a on je tamo izrazio svoje mišljenje. Mislim da se slikovito izražavao u nekim metaforama, a ne direktno kolcima i letvama, jer toliko poznajem kolegu Baicu. Znam da vrlo dobro razumije odvjetništvo, Hrvatsku i uljudbeno pravo.

Ima li pitanja za kolegu Tuškana? (Nitko se ne javlja.)

Zahvaljujem!

Prelazimo na točku 12. dnevnog reda: Završni račun HOK-a za 2013. godinu.

Spojio bih ovu točku s točkom 13.: Plan prihoda i rashoda HOK-a za 2014. godinu, a radi jedinstvenog izvještavanja.

Dobili ste izvještaje u pisanom obliku. Radi se o uobičajenom završnom računu i Planu prihoda i rashoda koji je sačinjen u skladu sa svim zakonskim odredbama i našim aktima. Ako imate pitanja vezanih za Završni račun ili Plan prihoda i rashoda, slobodno ih možete postaviti meni ili kolegici Ingrid Mohorovičić-Gjanković.

Ima li pitanja u vezi s tim točkama? (Nitko se ne javlja.)

Zahvaljujem!

Prelazimo na točku 14.: Izvješće Nadzornog odbora za pregled financijskog poslovanja.

Ingrid Mohorovičić-Gjanković:

S obzirom na to da nitko od članova Nadzornog odbora nije bio u mogućnosti prisustvovati našoj Skupštini, zamolili su me da ja pročitam izvješće i po potrebi ga objasnim.

Nadzorni odbor HOK-a u sastavu Vladimir Domac, predsjednik, Vlado Sevšek i Zdravko Sesar, članovi, razmotrio je financijski izvještaj za 2013. godinu kao i izvješće Krako revizije d. o. o. iz Zagreba, te su utvrdili da financijski izvještaj

prikazuje realni i objektivni financijski položaj Hrvatske odvjetničke komore na dan 31. prosinca 2013. godine u svim značajnim pitanjima. Rezultati poslovanja za tu godinu u skladu su s važećim zakonskim propisima, Uredbom o računovodstvu neprofitnih organizacija i Pravilnikom o knjigovodstvu i računskim planovima neprofitnih organizacija.

Robert Travaš:

Zahvaljujem kolegici Mohorovičić-Gjanković. Ima li pitanja za izvješće Nadzornog odbora? (Nitko se ne javlja.)

Prelazimo na točku 15. dnevnog reda: Rasprava o točkama 5., 6., 7., 8., 9., 10., 11., 12., 13. i 14. dnevnog reda. Otvaram raspravu o bilo kojoj od ovih točaka.

Izvolite, otvaram raspravu o bilo kojoj od ovih točaka.

(Nitko se ne javlja.) Zaključujem raspravu.

Prelazimo na točku 16. dnevnog reda: Donošenje odluka o točkama 5., 6., 7., 8., 9., 10., 11., 12., 13. i 14. dnevnog reda.

Molim, tko je za usvajanje izvješća kako su podnesena Skupštini? (Svi.)

Ima li netko protiv? (Nema.) Ima li suzdržanih? (Nema.)

Zahvaljujem, izvješća su prihvaćena jednoglasno. Prelazimo na točku 17. dnevnog reda: Razrješenje članova disciplinskih tijela HOK-a.

Ante Župić:

Poštovane kolegice i kolege, prijedlog Disciplinskog suda odnosno mene kao predsjednika, je da se trojica kolega razriješe, jer unatoč molbama nisu radili na predmetima. Iskoristit ću priliku pa kazati da nivo i broj predmeta pred Disciplinskim sudom godišnje doseže brojku 700. Prije jučerašnje sjednice Upravnog odbora s tim sam problemom upoznao i predsjednika osobno, jer smatram da će u tom dijelu trebati doći do reorganizacije u samoj Komori na način da se osigura još jedna dvorana i još jedan djelatnik Komore koji će pomagati Disciplinskom sudu, a kako bi se moglo održati više rasprava i donijeti meritorne odluke. Prijedlog je da se kolege Nikola Crnokrak, odvjetnik u Zagrebu, Dalibor Velenčić,

odvjetnik u Zagrebu i Vera Manjkas Kovač, odvjetnica u Bjelovaru, razriješe dužnosti disciplinskih sudaca. Koristim priliku da molim kolege koji su zainteresirani raditi u Disciplinskom sudu da se slobodno jave jer je potrebno još sudaca.

Robert Travaš:

Zahvaljujem kolegi Župiću i sa žaljenjem moram konstatirati da ovo troje kolega koji su bili izabrani za taj posao, taj posao nisu obavljali, pa stavljam na glasanje prijedlog kolege Župića radi razrješenja Nikole Crnokraka, odvjetnika u Zagrebu, Dalibora Velenčića, odvjetnika u Zagrebu i Vere Manjkas Kovač, odvjetnice u Bjelovaru, sudaca disciplinskog suda.

Ima li netko primjedbi ili pitanja? (Nitko se ne javlja.)

Molim, tko je za razrješenje, kako je predloženo – disciplinskih tijela HOK-a? (Svi.)

Ima li netko protiv? (Nema.) Ima li suzdržanih? (Nema.)

Konstatiram da je prijedlog usvojen jednoglasno. Prelazimo na točku 19. dnevnog reda: Lista kandidata koju je utvrdio Upravni odbor HOK-a za dopunske izbore članova disciplinskih tijela HOK-a.

Alen Jakobović:

Poštovane kolegice i kolege, na tragu onoga što sam maloprije govorio i to ne samo o trenutačnoj situaciji nego i o duže vremena prisutnoj ekspanziji i povećanju broja disciplinskih prijavi, neophodno je osnažiti disciplinsko tijelo, iako nas trenutačno ima 18. Ne znam je li u dnevnom redu preskočeno, ali

i ja imam prijedlog za razrješenje jednog kolege i to Tomislava Zorića, odvjetnika u Zagrebu, koji je obnašao dužnosti zamjenika Disciplinskog tužitelja, a koji iz zdravstvenih razloga nije u mogućnosti nastaviti obavljati tu dužnost. Uz ovo razrješenje imam prijedlog da ova Skupština izabere Natašu Erstić, odvjetnicu u Zadru i Anu Trošelj, odvjetnicu u Zagrebu, za zamjenike Disciplinskog tužitelja u narednom izvještajnom razdoblju. Hvala!

Robert Travaš:

Zahvaljujem. Ima li netko primjedbi ili pitanja? (Nitko se ne javlja.)

Molim za razrješenje kako je predloženo. (Svi.) Ima li netko protiv? (Nema.) Ima li suzdržanih? (Nema.)

Konstatiram da je prijedlog za razrješenje Tomislava Zorića, odvjetnika u Zagrebu, s dužnosti zamjenika Disciplinskog tužitelja usvojen jednoglasno.

Tko je za imenovanje Nataše Erstić, odvjetnice u Zadru? (Svi.) Ima li netko protiv? (Nema.) Ima li suzdržanih? (Nema.)

Konstatiram da je prijedlog usvojen jednoglasno. Tko je za imenovanje Ane Trošelj, odvjetnice u Zagrebu, za zamjenika Disciplinskog tužitelja u narednom izvještajnom razdoblju? (Svi.) Ima li netko protiv? (Nema.) Ima li suzdržanih? (Nema.)

Konstatiram da je prijedlog usvojen jednoglasno. Prelazimo na zadnju točku dnevnog reda: Razno. Javlja li se netko pod točkom Razno? (Nitko se ne javlja.)

Pozivam vas sve na zajednički ručak.

Zahvaljujem i zaključujem Skupštinu.

(Skupština je završena u 13:15 sati.)

ZAKLADA "ZLATKO CRNIĆ"

Zagreb, Trg Nikole Šubića Zrinskog 5, tel. 4801-183, fax. 4801-015

Broj: 2014/09

Zagreb, 23. rujna 2014.

ZAKLADNO VIJEĆE RASPISUJE

NATJEČAJ

za dodjelu

STIPENDIJE ZAKLADE "ZLATKO CRNIĆ"

Natječaj se raspisuje za akademsku godinu 2014./2015.

Pravo na dodjelu stipendije imaju svi studenti II., III., IV. i V. godine studija na sveučilišnom studiju za magistra prava na svim pravnim fakultetima u Republici Hrvatskoj koji nisu stariji od 26 godina:

- ako nisu, osim iz opravdanih razloga, ponavljali godinu studija i
- ako im je prosjek ocjena u dosadašnjem studiju 4,00 ili više. Prosjek ocjena predstavlja broj koji se dobije kada se zbroj ocjena položenih ispita podijeli s brojem svih predmeta koje je kandidat odslušao u dosadašnjem tijeku studija.

Kandidati se vrednuju u skladu s Pravilnikom o stipendiranju i to na način da se boduje uspjeh u studiju, znanstvenostručni rad vezan uz pravni studij, nagrada dekana ili rektora (osim za uspjeh u studiju) i odgovarajuća međunarodna ili druga nagrada za osvojeno jedno od prva tri mjesta, vezana uz pravni studij, što se dokazuje ispravom ustanove ili organizatora natjecanja.

Zaklada dodjeljuje ukupno 10 stipendija.

Visina stipendije iznosi 1.200,00 kn mjesečno (listopad – srpanj).

Zahtjev se podnosi na obrascu koji se dobije u Dekanatu fakulteta ili u Upravi Zaklade, a može se naći, kao i sam natječaj, i na internetskim stranicama Zaklade www.zakladazlatkocrnic.hr. Zahtjevu se prilaže: potvrda fakulteta o upisu, fotokopija indexa i potvrda fakulteta o prosjeku ocjena.

Kandidat je dužan priložiti i druge dokaze (o opravdanosti ponavljanja godine, znanstvenostručnim radovima, nagradama) ako u zahtjevu traži da se uzmu u obzir.

Zahtjev zajedno s dokazima treba poslati preporučeno na adresu:

ZAKLADA "ZLATKO CRNIĆ", 10000 ZAGREB, Trg N. Š. Zrinskog 5

do 24. listopada 2014. godine.

Nepравodobni i nepotpuni zahtjevi neće se uzeti u obzir.

O rezultatu natječaja svi će kandidati biti obaviješteni u roku od 15 dana nakon isteka roka za prijavu.

Nezadovoljni kandidat ima pravo prigovora Zakladnom vijeću u roku od 3 dana od primitka obavijesti. Prigovor se šalje poštom preporučeno na adresu Zaklade.

Stipendist i Zaklada zaključuju ugovor o međusobnim pravima i obvezama.

Predsjednik Zakladnog vijeća:

dr. sc. Danko Špoljarić

ZAKLADA "ZLATKO CRNIĆ"

Zagreb, Trg Nikole Šubića Zrinskog 5, tel. 4801-183, fax. 4801-015

Broj: 2014/10

Zagreb, 23. rujna 2014.

ZAKLADNO VIJEĆE RASPISUJE

NATJEČAJ

za dodjelu

STIPENDIJE ZAKLADE "ZLATKO CRNIĆ" - POSTDIPLOMANTIMA

Natječaj se raspisuje za dodjelu 1 (jedne) stipendije studentima poslijediplomskog specijalističkog i doktorskog studija iz područja građanskog, trgovačkog, upravnog, europskog, međunarodnog ili financijskog prava na pravnim fakultetima u Republici Hrvatskoj.

Pravo na dodjelu Stipendije imaju polaznici, ne stariji od 35 godina:

- ako su na sveučilišnom studiju za magistra prava (ili na dodiplomskom studiju) imali prosjek ocjena 4,0 ili više,
- ako poznaju barem jedan svjetski jezik do te mjere da se mogu uspješno služiti stručnom i znanstvenom literaturom,
- ako sami plaćaju školarinu za poslijediplomski studij,
- ako imaju dvije preporuke istaknutih pravnika, osobito sudaca, državnih odvjetnika, odvjetnika i redovnih profesora pravnih znanosti.

Stipendija se sastoji u plaćanju školarine za poslijediplomski studij.

Stipendija za plaćanje školarine za I. (prvi) i II. (drugi) semestar isplaćuje se fakultetu na temelju potvrde o upisu; za III. (treći), IV. (četvrti), V. (peti) i VI. (šesti) semestar osim potvrde o upisu sukladno Pravilniku o poslijediplomskom studiju treba priložiti i potvrdu fakulteta da je kandidat položio najmanje 30% (za III.), 50% (za IV.), 70% (za V.) odnosno 90% (za VI. semestar) odslušanih predmeta, sve uz ispunjenje i ostalih obveza prema studiju (izrada obveznih seminarskih radnji).

Zahtjevu valja priložiti:

potvrdu o upisu, položenim ispitima i ispunjenju ostalih obveza prema studiju i o visini školarine, potvrdu fakulteta o prosjeku ocjena na dodiplomskom studiju, dvije preporuke istaknutih pravnika.

Natječaj i zahtjev nalaze se na internetskim stranicama Zaklade www.zakladazlatkocrnic.hr

Zahtjev zajedno s dokazima treba poslati preporučeno na adresu:

ZAKLADA "ZLATKO CRNIĆ", 10000 ZAGREB, Trg N. Š. Zrinskog 5

do 21. studenoga 2014. godine.

Nepravodobni i nepotpuni zahtjevi neće se uzeti u obzir.

O rezultatu natječaja svi će kandidati biti obaviješteni u roku od 15 dana nakon isteka roka za prijavu.

Nezadovoljni kandidat ima pravo prigovora Zakladnom vijeću u roku od 3 dana od primitka obavijesti. Prigovor se šalje poštom preporučeno na adresu Zaklade.

Stipendist i Zaklada zaključuju ugovor o međusobnim pravima i obvezama.

Predsjednik Zakladnog vijeća:
dr. sc. Danko Špoljarić

Siniša Rakas (1962. - 2014.)

Poštovana obitelji Rakas, dragi prijatelji, kolegice i kolege, Hrvatska odvjetnička komora i Odvjetnički zbor Sisak dana 4. listopada 2014. godine izgubili su svog uglednog člana, kolegu, odvjetnika Sinišu Rakasa.

Nakon kratke, ali vrlo teške bolesti, s nevjericom i tugom smo prošle subote primili vijest o njegovoj preranoj smrti, a danas smo se ovdje okupili kako bismo cijenjenog kolegu ispratili na njegov posljednji počinak.

Sinišu Rakasa osobno sam poznao više od 40 godina. Upoznali smo se još u osnovnoj školi u Glini, mjestu gdje se Siniša rodio, završio osnovnu i srednju školu, nakon čega je upisao Pravni fakultet u Zagrebu na kojem je kao izvrstan student diplomirao 1986. godine.

Godine 1987. kolega Rakas zasnovaio je brak sa suprugom Brankicom, a te godine se i zaposlio u tadašnjoj Željezari Sisak, u sklopu koje je poslovalo više trgovačkih društava u kojima je on obavljao vrlo zahtjevne i složene pravne poslove. U braku mu se rodilo dvoje djece, kći Petra, rođena 1997. godine, odlična učenica, sada trećeg razreda Prirodoslovno matematičke gimnazije u Sisku, i sin Filip, rođen 1999. godine, učenik prvog razreda Tehničke škole u Sisku, također odličan učenik. Oboje djece pohađa i glazbenu školu.

Početakom 2004. godine, točnije 1. siječnja, kolega Siniša Rakas odlučio se baviti odvjetničkim pozivom, te je za sjedište svog ureda odabrao grad Glinu, gdje je radio neprekidno dok ga nije zadesila ova neizlječiva bolest. Sam odabir sjedišta njegovog ureda govori da je kolega Siniša prije svega u obavljanju svog odvjetničkog posla bio usmjeren na malog i običnog čovjeka, čovjeka kojemu je često ugroženo neko ljudsko pravo koje mu pripada, a koje iz nekih razloga ne može ostvariti, a onda je on svojom stručnošću i upornošću pomogao da njegova stranka svoj problem riješi, o čemu mogu svjedočiti mnogi građani Gline i okolnih mjesta.

U svom radu kolega Siniša, a kao što je to uvijek u svom životu i činio, izgradio je istodobno profesionalni, ali i ljudski odnos sa strankama, kolegama odvjetnicima, sucima, te drugim sudionicima sudskih postupaka. Osobno znam da je kolega Rakas bio svestran, slobodno mogu reći načitan, te da ga je krasila predanost poslu. Pored posla za njega je najvažnija bila njegova obitelj, supruga, njegova djeca, ali i mnogobrojni članovi njegove rodbine koju je volio i nesebično pomagao.

Istodobno, kolega Siniša je bio skroman i samozatajan, do te mjere da gotovo nitko od kolega nije znao do posljednjeg dana njegovog života kako vodi bitku za život koju je nažalost prerano izgubio.

Međutim, iza tog dobrog i obrazovanog čovjeka ostaju njegova dobra djela, a tu prvenstveno mislim na njegovu djecu na koju je prenio ljubav prema obrazovanju i kojima je sigurno u njihove živote utkao najbolje ljudske vrijednosti.

Njegov odlazak veliki je gubitak za obitelj, rodbinu, prijatelje, kolegice i kolege, i sve one ljude koji su ga poznavali i cijenili kao čovjeka i odvjetnika.

U ime Hrvatske odvjetničke komore, našeg Odvjetničkog zbora Sisak i osobno, izražavam iskrenu sućut obitelji.

Neka mu je laka zemlja, počivao u miru.

(Govor koji je u ime Hrvatske odvjetničke komore i Odvjetničkog zbora Sisak na ispraćaju odvjetnika Siniše Rakasa na gradskom groblju u Sisku održao predsjednik Odvjetničkog zbora Sisak, odvjetnik Dragan Crnković)

Branko Belčić (1949. - 2014.)

Poštovana obitelji Belčić, dragi prijatelji!

Hrvatska odvjetnička komora izgubila je svog uglednog člana, odvjetnika u miru Branka Belčića. Rodio se 11. siječnja 1949. godine u Bjelovaru.

Diplomirao je 1973. godine na Pravnom fakultetu u Zagrebu. U Imenik odvjetnika upisan je 1980. godine, te se odvjetništvom neprekidno bavio sve do svog nedavnog umirovljenja u svibnju ove godine. Bio je jedan od doajena bjelovarskog odvjetništva u kojem je profesionalno djelovao pune 34 godine.

Kao dugogodišnji predsjednik Odvjetničkog zbora Bjelovar striktno je i neumorno zastupao načela Kodeksa odvjetničke etike i odvjetništvo kao tradicionalnu građansku djelatnost, posebno naglašavajući taj građanski aspekt. O tome je učio nas mlađe odvjetnike na čemu mu iskrena hvala.

Oženjen suprugom Anđelom, otac kćeri Jasne i sina Mladena.

Ne može se ne spomenuti njegove hobije, skijanje, ribolov i biciklizam, koje je jednostavno obožavao i po kojima je bio poznat. Strastveno se s njima bavio i s jednakom strašću je o njima uvijek htio razgovarati i polemizirati.

Ostat će trajna sjećanja na našeg kolegu, na njegovo nepokolebljivo branjenje etičkih tradicija u odvjetništvu, te na njegovu veliku strast za sportske hobije.

Hvala Ti dragi Branko. Odvjetnici Zbora Bjelovar odaju ti počast.

(Govor Hrvoja Kovača, odvjetnika i predsjednika Odvjetničkog zbora Bjelovar, održan na ispraćaju Branka Belčića 17. listopada 2014. godine)

Milorad Stefanović (1938. - 2014.)

Milorad Stefanović rođen je 1938. godine u Zaselju, Požega Užička. Diplomirao je na Pravnom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu 1966. godine, a u Imenik odvjetnika Hrvatske odvjetničke komore upisan je 1992. godine sa sjedištem ureda u Čazmi. Godine 1993. preselio je sjedište ureda u Ivanić-Grad, a odvjetničku dužnost obnašao je do kraja života.

HRVATSKA ODVJETNIČKA KOMORA
KREDITNI ODBOR
Zagreb, Koturaška 53/II

Broj: 2032/2014

Kreditni odbor Hrvatske odvjetničke komore u sastavu: Marijan Hanžeković, odvjetnik - predsjednik, te članovi Lovro Kovačić, Ingrid Mohorovičić-Gjanković, Mladen Sućević – odvjetnici i Luka Tadijan, odvjetnički vježbenik kao predstavnik UOV, temeljem Pravilnika o kreditiranju odvjetnika od 13. lipnja 1981. godine i Izmjena i dopuna Pravilnika o kreditiranju odvjetnika od 18. veljače 1995. godine, te Poziva tiskanog u glasilu i časopisu "Odvjetnik" broj 1-2/14, održao je sjednicu u prostorijama Hrvatske odvjetničke komore u Zagrebu, Koturaška 53/II dana 8. rujna 2014. godine na kojoj je donesena sljedeća

O D L U K A

I

1. **MARKO BALIĆ**, OIB 35945622225, odv. u Sinju, Alkarsko trkalište 6
- dodjeljuje se kredit od 5.000 EURO u kunsjoj protuvrijednosti
2. **BORIS BRLJAČIĆ**, OIB 80070047119, odv. u Rijeci, Bačvarska ulica I/II
- dodjeljuje se kredit od 5.000 EURO u kunsjoj protuvrijednosti
3. **ANTE BURIĆ**, OIB 51378469389, odv. u Šibeniku, Stjepana Radića 41
- dodjeljuje se kredit od 5.000 EURO u kunsjoj protuvrijednosti
4. **GORAN DEVRNJA**, OIB 89312368506, odv. u Zagrebu, B. Vukasa 11
- dodjeljuje se kredit od 5.000 EURO u kunsjoj protuvrijednosti
5. **TOMISLAV DUMENČIĆ**, OIB 27487405236, odv. u Zagrebu, Lopašićeva 14
- dodjeljuje se kredit od 5.000 EURO u kunsjoj protuvrijednosti
6. **LANA HUMLJAK**, OIB 81497736477, odv. u Zagrebu, B. Trenka 7
- dodjeljuje se kredit od 5.000 EURO u kunsjoj protuvrijednosti
7. **MARINA MRKLIĆ**, OIB 90972243136, odv. u Splitu, Klaićeva poljana 1
- dodjeljuje se kredit od 5.000 EURO u kunsjoj protuvrijednosti
8. **HRVOJE NIKOLIĆ**, OIB 00183223651, odv. u Zagrebu, Draškovićeve 13
- dodjeljuje se kredit od 5.000 EURO u kunsjoj protuvrijednosti
9. **JOSIP PINTARIĆ**, OIB 24905785820, odv. u Zagrebu, J. Fona 6
- dodjeljuje se kredit od 5.000 EURO u kunsjoj protuvrijednosti
10. **ANA POZNIĆ**, OIB 95893880973, odv. u Zagrebu, Jurišićeva 30
- dodjeljuje se kredit od 5.000 EURO u kunsjoj protuvrijednosti
11. **ANA ŠARIĆ**, OIB 59232393555, odv. u Zagrebu, Savska cesta 41
- dodjeljuje se kredit od 5.000 EURO u kunsjoj protuvrijednosti
12. **LUKA VUKŠIĆ**, OIB 94713417178, odv. u Zagrebu, Domagojeva 4
- dodjeljuje se kredit od 5.000 EURO u kunsjoj protuvrijednosti

II

- ATILA ŠILJEŠ**, OIB 22776842877, odv. u Osijeku, L. Jagera 14
- odbija se zahtjev za dodjelu kredita, temeljem čl. 5. toč. 3. Pravilnika o kreditiranju odvjetnika.